Leto VI., štev. 94 | Ljubljana, sreda 22. aprila 1925 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta štev. 16/I. — Telefon štev. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v Knaflovi ul. št. 5/I. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:
Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 36.
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842, - Praha číslo 78.180, Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 21. aprila.

Nacijonalizem, najlepši, najidealnejši, najboli vznesen med pokreti. V njem so vse sile demokracije in aristokracije, je elan, je požrtvovalnost. —

Tudi prenešen v imperijalizem more nacijonalizem biti še lep, čeprav ne več dober. Velika Britanija Joe Chamberlaina, sviata Rusi Pobjedonosceva, das grössere Deutschland Reventlowa, — evo, troje bistveno različnih imperijalizmov, ki so opasni, pa z nekega stališča lepi, kakor je lepa na odru heroina, tudi če glumi zločinko.

Končno tudi sèn o «più grande Italia» ni napačen, če bi vodil v smer, kakor so jo označili Scipio Sighele, ali de Frenzi - Federzoni, ali d'Annunzio v svojem slovitem govoru v Quartu.

Toda današnja «la più grande Italia» ni tista, za katero je trpel Silvio Pellico na Spielbergu in za katero je umrl Cesare Battisti na avstrijskih vislicah, ni več Italija Garibaldija, ni Italija Cavouria, in če bi danes vstali Giuseppe Mazzini, ali Giosuè Carducci, bi se oba zjokala nad karikaturo imperija, nad karikaturo imperijalistov, ki so ponarejeni in nizko v kurzu, kakor slab soldo.

Četrta Italija bi rada popravila Tretjo. Tretja Italija je vzrasla v znamenju svobode, sovražila je Avstrijo in njene profosovske manire. Apel italijanski mladini je vzniknil iz svobodoljubnega srca, ki je protestiralo proti verigi in ječi. Zadnji glasnik svobode je bil Cesare Battisti, in njegovo ime je sveto tudi nam, ki smo bili zapisani isti usodi, kakor on.

Tik po njegovi smrti pa je mesto slavne Italije nastopila smešna Italija. Pričela je bobnati, da se vrača k Cezarju Konkvistadorju Galije, in k Cezarju Borgiji. Pričela je zahtevati nadvlado nad delom Afrike, nad Sredozemskim, Jadranskim in Jonskim morjem, pričela je zahtevati razne mandate in protektorate in kandidira na Vormachtstellung, na Platz an der Sonne — kakor je govoril Wilhelm I. — in njen Mussolini govori, da ni treba ljubiti jo, če se je le bojimo.

V homerskem krohotu se treso Richelieu in Joe Chamberlain, Caesar Avgustus in Cesare Borgia, Bismarck in Metternich in Gorčakov: «Kaj, nas hočete posnemati? To je pa že treba drugače, prijateljički! Snažnejše! In z boli uglednimi sredstvi, signori, boli seigneuralno, potem se včasih še doseže kaj, čeprav tudi mi nismo idei zatrli z bajoneti in ječami, ampak smo se sami udavili na njih.»

Takšnih incidentov, kakor je tržaški, je pri drugih narodih malo. Ko je pruski oficir ozmerjal Francoze, da so «Wakes», je šel škandal po vsem svetu. Rusija je bila cela na indexu sramote, in Avstrija, odkar se je zaznalo za nieno gnilobo. Sicer se je vedelo le še za Turčijo, kjer je bil n. pr. vjet inženjer Richter od ropariev na Halkidiki, — pa to je bil že Orient in nevščenosti bolj odpustljive. Sedaj je vso to kolekcijo nadomestila Italija, četrta Italija, dežela črnih srajc in črnih duš. Mussolini, ž njim Dumini, Cesarino in drugi dečki, ki so ubili Matteottija, potem pa norčki, kakor oni, ki so na mojnem mostu žvižgali Švici in od nje zahtevali Tessin.

In pa oni junaki, ki gospodarijo slovenski, jugoslovenski zemlji od Postojne do Reke in Soče. Tu je njihov Rodos, tu skačejo. Šole, gledališke predstave, napisi, zastave, novine, napisi na grobeh, predavanja, — oj, krasen šop, dehteč šop, sijajen dokaz njihove zmage, njih organizatorne sile, njih svobode, njih upravne sposobnosti, izkratka, vseh pogojev za veliko rast in neodolitv zamah. Čisto kakor Caesar Augustus!

Našega univerzitetnega profesorja, ki je prišel, da absolvira serijo predavanj iz svoje stroke, so zaprli, mu odvzeli odtise prstov, se poigrali z njegovimi očali, mu imponirali s preciznostjo in modernostjo svojih kriminalnih in sanitarnih naprav, mu pokazali eksaktno funkcijoniranje svoje «vigilanza pubblica». Režijo je vodil gospod Lupetina, nekdanji poneverjalec zaupanega denarja, sedaj oseba visokega zaupanja, lažki fašist z jugoslovenskim imenom. Kje naj bo danes ta pristni produkt c. kr. prošlosti, če ne v službi onega režima, ki zapira naše univerzitetne profesorje - predavatelje?

Oni korak od vzvišenega do smešnega so lažki črnosraičniki že zdavnaj storili. Slučaj profesorja Vebra je le iznova osvetlil, kakšna bastardska zalega ždi v tržaškem renegatskem gnezdu, kakšna cikorija zastopa dedščino od Cezarja do Lupetine.

Pašić v Kotoru

Split, 21. aprila. r. Včeraj je ministrski predsednik Pašić posetil Kotor. Mesto je bilo ob tej priliki okrašeno z zastavami ter je bil min. predsedniku prirejen svečan sprejem, pri katerem so bile zastopane oblasti, vsa društva in mnogoštevilno meščanstvo. Sprejema sta se udeležila tudi cetinjski veliki župan in škof Uccelini. Min. predsednik Pašić je ostal v Kotorju dve uri in potem nadaljeval pot v Sarajevo.

Konec velikonočnega zatišja

Ministri se vračajo v Beograd. — Pašić odpotoval iz Dalmacije. — V četrtek seja ministrskega sveta.

Beograd, 21. aprila. p. V prestolici je politično življenje jelo postajati živahnejše. Ves interes javnosti je še vedno okupiran s strahotnimi vestmi, prihajajočimi iz Sofije in Bolgarije vobče.

Ministri se po velikonočnem oddihu vračajo v Beograd. Danes je s Sušaka dospel zunanji minister dr. Ninčić ter takoj po svojem povratku dalje časa konferiral s svojim pomočnikom Markovićem o zadnjih dogodkih na Bolgarskem. Po svršeni konferenci so se tekom dopoldneva zglaševali zastopniki inozemskih držav radi informacij o položaju na Bolgarskem.

Za jutri je napovedan povratek ostalih ministrov. Minister za šume in rudnike dr. Žerjav, ki je danes popoldne odpotoval iz Ljubljane, dospe z jutranjim brzovlakom. Na povratku sta tudi finančni minister Stojadinović, ki se je mudil na Sušaku in pa vojni minister general Trifunović, ki je včeraj dospel v Šibenik in tekom današnjega dne v spremstvu admirala Price nadziral vojno mornarico. Iz Šibenika se povrne tudi Ljuba Jovanović, ki je zadnje dni skupno z radikalnim poslancem dr. Nikolo Subotićem obiskal volilne okraje severne Dalmacije.

Ministrski predsednik Pašić je glasom vesti iz Dubrovnika že krenil iz Dalmacije preko Sarajeva v Beograd. Njegov povratek se sicer pričakuje že tekom jutrišnjega dne, a ker se g. Pašić utegne v Sarajevu zadržati dalje časa, dospe brzčas šele v sredo v prestolico.

Za četrtek se pričakuje seja ministrskega sveta pod predsedovanjem gosp. Pašića. Zanimanje zanjo narašča, deloma radi razumljive javne radovednosti po velikonočnem zatišju, deloma radi važnih vladnih zadev, ki pridejo na dnevni red te vladne seje: predvsem rekonstrukcija vlade kot poglavitni notranje-politični ter dogodki na Bolgarskem kot zunanje - politični problem.

V Narodni skupščini še vlada popolno zatišje, v Beograd dospevajo le posamezni poslanci, a v naslednjih dneh bo njih dohajanje naraščalo, ker so napovedane seje poslanskih klubov. K plenarni seji pa se Narodna skupščina sestane danes teden.

Zavrnitev sofijskih natolcevanj

Odločen službeni komunike o sofijskih trditvah glede agresivnih namenov Jugoslavije.

Beograd, 21. aprila p. Presbiro objavlja sledeči uradni komunike vlade:

»Spričo strašnih dogodkov na Bolgarskem, ki so napravili na ves civilizirani svet globok utis, se iz bolgarskih krogov neprestano širijo vesti, da ima ta nasilna akcija namen izzvati nemire in državljansko vojno, da bi potem mogla vojska bolgarske zapadne sosede t. j. kraljevine SHS prekoračiti mejo in zasesti Bolgarsko. Ni treba demantirati te trditve, ki so same na sebi tako neresne, da jim noben pameten človek ne more verjeti. Naša vojska služi izključno le zaščiti domovine. Naša vlada je dala doslej dovolj dokazov, da želi živeti s sosednjimi državami v dobrih odnošajih. Naša kraljevina je živela vedno v dobrem razmerju z Bolgarsko, dasi so se na Bolgarskem ozemlju pred očmi uradne Bolgarske pripravljali atentati in krvoločni vpadi roparskih tolp na naša tla: Kljub neprestanemu izzivanju niso naši uradni predstavniki nikdar izgubili hladnokrvnosti in so se vzdržali vsake pustolovščine.

Pričakujemo, da se bodo nehale širiti take govorice proti naši državi. Razumemo gotova pretiravanja, ki so se pojavila kot posledica velikanskega razburjenja, ki se je polastilo vseh krogov v Sofiji zaradi poslednjih dogodkov. Treba pa je vseeno računati z občutljivostjo sosedov, ki so dali in še dajejo toliko dokazov svoje miroljubne politike«.

Painlevéjeva vlada pred parlamentom

Izredno zanimanje javnosti. — Program nove vlade. — Finančnih namer vladna izjava še ne objavlja.

Pariz, 21. aprila. s. Na današnji seji parlamenta je podala Painlevejeva vlada svojo programatično izjavo. Že več let ni bilo za nobeno sejo takega zanimanja med poslanci in občinstvom, kakor za današjo. Galerije so bile prenapolnjene že pol ure pred pričetkom seje. Tudi diplomatska loža je bila popolnoma zasedena. Poslanci so se zbrali polnoštevilno. Ko je stopil v zbornico bivši ministrski predsednik Herriot, se je dvignila vsa levica s sedežev in mu priredila dolge in burne ovacije. Enako je bil sprejet tudi Herriotov naslednik Painleve s svojo vlado. Veliko pozornost med ministri je vzbujal Caillaux, ki je šel mirno na svoj sedež. Iz vrst desnice je padlo na njegov račun več zbadljivih klicev, ki pa so utonili v ovacijah levičarskih strank. Ko je zbornični podpredsednik otvoril sejo, je podal besedo takoj ministrskemu predsedniku Painleveju, ki je stopil za govorniško tribuno in med napeto pozornostjo razvil program svoje vlade. Izvajal je med drugim:

«Vsi važni problemi, ki zanimajo in deloma razburjajo danes francosko javno mnenje, stopijo v ozadje za dvema najvežnejšima, to je za problemom varnosti Francije in za problemom finančnega ravnotežja. Vlada bo uravnavala svojo politiko po načelih miru in v cilju čim večje varnosti za Francijo, spoštovala bo in vztrajala na sklenjenih pogodbah, v notranji politiki pa stremela za gospodarsko stabilnostjo in za režimom davčne pravičnosti. Vlada apelira na vse državljane brez razlike, da stavijo splošne narodne interese vedno pred strankarske in stanovske. Delala bo na tem, da se čimprej izvede Dawesov načrt in se uredijo medzavezniški dolgovi. Vse svoje moči bo posvetila velikemu cilju, da končno zavlada na svetu trajen mir, in ostala bo zvesta trem glavnim točkam ženevskega protokola: varnosti, razsodišču in razorožitvi.

Da doseže finančno ravnovesje, bo vlada do skrajnih možnosti omejila državne izdatke in skušala najti na čim pravičnejši način nove vire dohodkov. V posebnem apelu bo pozvala narod, naj se zave dolžnosti do svoje države in se odloči k potrebnim žrtvam.

Vlada hoče spoštovati vse konfesije. Vztrajala pa bo seveda na laiški zakonodaji, obenem pa vzdržala tudi svojega zastopnika pri Vatikanu, ki bo imel dalekosežne kompetence Kar se tiče Alzacije Lorene, hoče vlada stremeti zatem, da se njuna zakonodaja polagoma smotreno prilagodi francoski. Vlada hoče dalje izvesti socijalno reformo, v kolikor ji bodo to dopuščale finančne razmere.»

Zbornica je spremljala izvajanja ministrskega predsednika s ponovnim odobravanjem. Ko je Painleve zaključil svoj govor, so mu stranke vladnega bloka priredile dolgotrajne ovacije. Takoj nato je bila otvorjena debata o vladni izjavi. Prvi je govoril poslanec Cachin, ki je kritiziral vladni program, češ da se v ničemur ne loči od programa padle Herriotove vlade. Ostro je napadal tudi zunanje-politične smernice, ki jih navaja vlada in poudarjal, da je mednarodna situacija danes, ko se pripravlja Nemčija, da postavi na čelo svoje države Hindenburga, preveč nevarna, da bi se mogla Francija udajati utopijam o večnem miru.

Mnogi od nadalnjih govornikov so ostro napadali zlasti Caillauxa. Debato je zaključil ministrski predsednik Painleve z apelom, da se združijo vse res domoljubne stranke v delu za finančno in gospodarsko okrepitev Francije.

Dr. Beneš v Varšavi

Varšava, 21. aprila. (Avala). Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je imel danes ponovne razgovore s poljskimi državniki, zlasti z ministrskim predsednikom Grabskim in zunanjim min. Skrzynskim. V prostorih predsedstva vlade se je vršila popoldne konferenca, ki je definitivno redigirala tekst nekaterih poljsko - češkoslovaških konvencij. Jutri bodo te pogodbe že podpisane. Zvečer je bil dr. Beneš sprejet pri predsedniku poljske republike.

Ameriške finance in nemške volitve

Newyork, 21. aprila. (Avala). «Times» poročajo, da so se nekateri newyorški bankirji, ki se bavijo z nemškimi industrijskimi posojili, odločili, da bodo ta posojila začasno zadržali, dokler se ne izve izid predsedniških volitev v Nemčiji. Nekateri bankirji so izjavili, da bo značil uspeh Hindenburga konec nemških industrijskih posojil na newyorškem trgu. Večina pa je vseskozi pripravljena, počakati nadaljnega razvoja dogodkov.

Princ Ruprecht posega v volilno borbo

München, 21. aprila. s. Sedaj je posegel v volilno kampanjo tudi prestolonaslednik Ruprecht. Nastopil je proti dr Marxu in za Hindenburga. Ruprecht obžaluje v naprej, če bi bil izvoljen dr. Marx, ki se je baje glede Bavarske izrazil, da bi ji par čet Francozov ne škodilo.

Prelivanje krvi v Bolgariji se nadaljuje

Vedno nove justifikacije vedno novi krvavi boji. — Vzdržujejo se vesti o nesoglasjih med kraljem in Cankovom.

Beograd, 21. aprila. p. Iz Bolgarske prihajajo vedno bolj strašne vesti in vzbujajo sočutje. Današnja «Samouprava» prinaša uvodnik pod naslovom «Nesrečna Bolgarska», kjer odkritosrčno obžaluje usodo, ki je doletela bolgarski narod in naglaša, da je bil režim Stambolijskega edini, ki je resno in iskreno stremel za konsolidacijo razmer na Bolgarskem. Njegova politika je imela dovolj zaslombe med narodom, kar se najbolje vidi iz odpora, na katerega povsod naletava režim Cankova, ki se sedaj tako strašno maščuje nad svojimi nasprotniki.

Po vesteh, ki prihajajo iz Bolgarske, prihaja na mnogih krajih do krvavih spopadov med vladnimi četami in uporniki, ki v velikih množinah beže v gore. Današnji dan je v Sofiji potekel še precej mirno. Aretacije se še vedno nadaljujejo. V Sofiji in na deželi prihaja pri tem do krvavih spopadov s policijo in orožniki. Naravnost grozne so vesti o strašnem nasilju, ki ga izvaja preki sod. Po dosedanjih informacijah je bilo na Bolgarskem justificiranih nad 4000 ljudi.

Med kraljem Borisom in vlado je prišlo do spora, ker želi kralj izpremembo režima, ki naj bi ga predstavljali zmerni elementi skupaj s poljedelci. To pa vzbuja nezadovoljstvo pri pristaših sedanje vlade. Govori se o resnem gibanju, ki se je pojavilo med častniško zvezo proti kralju Borisu.

Beograd, 21. aprila. r. Današnje «Vreme» poroča iz Sofije, da se mesto nahaja še vedno v obsednem stanju. Vlada nastopa z vsakim dnem ostrejše. Preiskavo vodijo najzanesljivejši uradniki in o njenih uspehih se varuje stroga tajnost. Novinarji so navezani samo na uradne izjave službenega tiskovnega urada.

Sofija, 21. aprila. r. V političnih krogih se govori, da je došlo med kraljem Borisom in min. predsednikom Cankovom do spora, v katerem je kralj zahteval, naj Cankov poda ostavko.

Zadnji dogodki v bolgarski uradni luči

Vlada si ne uspe zanikati poročil o justifikacijah. — Vsi ministri so baje zdravi. — Ugotovitve preiskave o atentatu v katedrali.

Sofija, 21. aprila. s. Bolgarska brzojavna agentura javlja: Razen v Sofiji je bilo tudi v provinci izvršenih mnogo aretacij. Sicer niso dospela nikaka poročila o novih nesrečah. Vse osebe, o katerih se je ugotovilo, da niso v zvezi z akcijo, so bile po zaslišanju izpuščene. Iz vseh delov države kakor tudi iz inozemstva prihajajo brzojavke, ki izražajo najiskrenejše simpatije za kralja, vlado in bolgarski narod. Iz Beograda, Dunaja in Italije je prispelo več dopisnikov, ki demantirajo v inozemstvu razširjenje govorice o revoluciji v Bolgariji in o umorih v masah. Vsi ministri kakor tudi poveljnik mesta general Lazarov so zdravi. Trenutno gre zato, da se čimprej zaključijo preiskave ter se krivci nemudoma postavijo pred sodišče po zakonu o zaščiti države.

Policiji se je posrečilo odkriti skrivališče Jankova, enega izmed voditeljev komunistične zarote. Jankov, ki so ga pozvali, naj se uda, je pričel streljati in je vrgel tudi bombo. Policija je morala prijeti za orožje in v boju je bil Jankov ustreljen.

Glede organizacije atentata v katedrali Sv. Nedelje so ugotovljene sledeče podrobnosti: Tekom meseca marca sta si častnika Jankov in Minkov opetovano ogledovala streho katedrale, kjer naj bi bil položen peklenski stroj. V resnici je bil peklenski stroj položen na dnu glavne kupole ob pol 8. zjutraj istega dne, ko je prišlo do eksplozije. V bližini katedrale je čakal avtomobil, ki naj bi bil odpeljal mladeniča, ki je prižgal vžigalno vrv, in pa cerkovnika, ki naj bi odpotovala na neko določeno mesto v Severno Bolgarijo, od koder bi skušala ubežati v inozemstvo. Ta načrt se je ponesrečil, ker je policija hitro storila korake, da zapre vse meje. Povzročitelji atentata so računali na to, da usmrte kralja in ministre, povzroče nemire in se polaste oblasti, vsled česar ne bi bilo izključeno, **da bi bile jugoslovenske čete zasedle Bolgarijo, kar bi povzročilo resne zapletljaje na Balkanu.**

Hudi očitki zemljedelcev v emigraciji

Proglas zemljedelskih voditeljev Todorova in Obova. — Proskripcijska lista Cankovljevega režima. — Apel na Evropo.

Beograd, 21. aprila. r. Obov in Kosta Todorov sta kot zastopnika zemljoradniške stranke izdala proglas, v katerem naglašata, da sta apelirala na ves svet, opozarjajoč na nasilja od 9. julija 1923, na umor Stambolijskega in pobijanja bolgarskega naroda v množicah, in da sta protestirala proti ukinjenju svobočin in zakonov ter označila novi režim za nevaren miru in redu na Balkanu. Ta režim je prišel do oblasti s silo in proti volji naroda ter se je tudi kasneje opiral na silo in nasilne organizacije kakor n. pr. na oficirsko ligo in podobne organizacije. Že tedaj so zemljoradniki trdili da bo krvavo delo vlade izzvalo revolucijo in prineslo nesrečo ne samo Bolgarski, temveč tudi drugim. Svet pa je ostal ravnodušen napram bolgarski tragediji in dovoljena je bila vladi Cankova večja oborožena sila, da se obdrži režim na krmilu. Krvavi režim je nadalje vršil nasilstva in je tako postala Bolgarska torišče državljanske vojne in brezvladja. Bolgarska zemljoradniška stranka se nahaja pod pritiskom te vlade, čeprav je bila ona edina, ki je po svetovni vojni uvedla red in mir v državi.

Sedanja vlada more položaj samo poslabšati, ko pripravlja nove pokolje, katerih žrtve bodo nedolžni ljudje. S tajno odredbo, izdano pred 10 meseci, je bilo odrejeno ubijanje vseh političnih nasprotnikov sedanjega režima. Bil bi že skrajni čas, da se vzpostavita red in svoboda in da se omogoči bolgarskemu narodu miren razvoj. Bolgarskemu narodu ne preostaja v njegovi stiski drugo sredstvo za obrambo kakor orožje, kar pomenja nevarnost ne samo za Bolgarsko, temveč tudi za evropski mir. Obov in Kosta Todorov pričakujeta od javnega mnenja Evrope, da bo vsaj ob tej priliki preprečilo brezštevilne žrtve.

Začasno povečanje bolgarske armade

Pariz, 21. aprila s. Medzavezniški vojaški odbor v Versaillesu je izročil poslaniški konferenci tehnično mnenje glede zahteve Bolgarije, da se kader milice poviša za 10 tisoč mož. Mnenje strokovnjakov je, kakor se doznava, ugodno. Poslaniška konferenca bo najbrže žu jutri izdala pooblastilo, ki pa bo le provizoričnega značaja in bo veljalo samo dotlej, dokler se v Bolgariji ne upostavi mir in red.

Preteр med bolgarskimi dijaki v Gradcu

Gradec, 21. aprila. s. Akademska gospodarska zveza bolgarskih dijakov je imela danes popoldne v dvorani Schantlwirta zborovanje. Med zborovanjem so prišli v omenjeno gostilno člani akademskega društva «Bolgarija» in bolgarskega nacionalističnega društva «Rodina», pograbili po gostilni razne predmete in vrčke za pivo ter udrli tako oboroženi v zborovalnico. Pričeli so obmetavati zborovalce in jih obdolžili, češ, da razvijajo komunistične ideje. Napadeni dijaki so deloma zbežali skozi okna na prosto. Pri spopadu je bilo več dijakov občutno ranjenih; tudi oprava v dvorani je bila močno poškodovana. Policija je obe stranki ločila. Mnogo Bolgarov je bilo odpeljanih na policijo, kjer trenotno še traja njihovo zaslišavanje. Ranjenci so odšli po zdravniško pomoč v bližnjo bolnico.

Novi „Slobodni dom“

Zagreb, 21. aprila. r. Kakor znano, je bil takoj po razglasitvi «Obznane» proti Hrvatski seljački republikanski stranki, ustavljen tudi glavni organ stranke «Slobodni dom». Včeraj se je zglasil pri zagrebškem policijskem ravnatelju dr. Bedekoviću poslanec Pavle Radić in mu izročil prošnjo glede dovolitve zopetnega izhajanja ,češ da se stranki po njeni novi orijentaciji ne sme odvzeti pravica, da informira narod o izpremembi dosedanje strankine politike. Kot lastnika je priglasil Hrvatsko seljačko stranko, kot izdajatelja Hrvatski seljački klub, kot odgovornega urednika pa samega sebe. Ker je bila Obznana naperjena le proti Hrvatski republikanski seljački stranki, dočim novega izdajatelja (Hrvatski seljački klub) oblasti ne smatrajo kot državi nevarnega, je policijski ravnatelj ugodil prošnji poslanca Pavla Radića in izide nova številka «Slobodnega doma» zopet z jutrišnjim dnem.

Nogometna tekma med italijanskimi in francoskimi akademiki

Rim, 21. aprila. k. Danes se je vršila v Rimu velika nogometna tekma med francoskimi in italijanskimi visokošolci. Francozi so bili z 2 : 0 poraženi.

Kupujte srečke za Razlagov spomenik

Originalen pastirski list škofa Jegliča

Kaj pravi škof Jeglič o svojem veleposestvu? — Vrhovni upravitelj slovenskih cerkvenih posestev je — rimski papež. — Mesto agrarne reforme: izobčenje iz cerkve in nesrečna smrt. —

Ljubljanski škof Jeglič ima pri Gornjem gradu v Savinjski dolini velikansko posestvo, ki je tudi prizadeto po agrarni reformi. Razumljivo je, da bi kmetje v okolici njegovega veleposestva, ki so po večini veliki siromaki, kaj radi dobili kaj več zemlje, kar pa seveda prevzvišenemu škofu ni všeč. Da bi ukrotil njihovo poželjenje in zatrl v njih čut za stremljenje po izboljšanju eksistenčnih pogojev, je škof Jeglič izdal za pašniške zadruge v Savinjski dolini pastirski list, v katerem straši uboge kmete s cerkvenimi kaznimi in večnim pogubljenjem. Škofova okrožnica je tako originalna, da je treba ž nio zaradi interesantnosti seznaniti tudi širšo javnost. Najmarkantnejši odstavki Jegličevega pastirskega pisma pašniškim zadrugam se glase tako-le:

«Po hribih in planinah okoli Vas ima ljubljanska škofija velika posestva. Prebivalci doline od Moziria do Luč, posebno člani raznih pašniških zadrug, si želite vsaj velik del škofijskega posestva prilastiti. V tem oziru Vas bega klic po agrarni reformi, še bolj pa Vas begajo razni možje, ki Vam ta posestva obetajo . . .

Ker je lastninska pravica za skupno življenje tako važna, pač ni čuda, da jo je tudi sam Bog proglasil in jo s sedmo svojo zapovedjo zavaroval. Kdor zoper to pravico kaj stori, on greši in pri Bogu ne dobi odpuščanja, dokler se ne spove in krivice do zadnjega vinarja ne popravi.

Kaj pa agrarna reforma? . . . More se zgoditi, da se po slabi državni gospodarski politiki razmere v državi tako razvijejo, da je na eni strani nekaj posebno bogatih ljudi, na drugi pa prav veliko jako siromašnih. Tako razmerje ni zdravo . . . Tudi glede zemljiških posestev so se na več krajih razvile podobne razmere . . . Ni čudno, ako na takih krajih siromaki bogatine zavidajo, pa si žele kaj posestva pridobiti . . .

. . . V takih in podobnih razmerah bi bilo gotovo prav, da bi se zemljiške in posestniške razmere tako uredile, da bi tudi siromašne družine kaj posedovale in mogle bolj lahko živeti. To bi se moglo doseči na dva načina. Prvi bi bil, ako bi posestniki preobsežnih zemljišč od svojega posestva siromakom kaj odstopili, jim iz ljubezni do bližnjega deleže kar podarili, ali jih pa po primerni ceni prodali. Kaj ne, to bi bilo res krščansko . . . Toda taka zasebna ureditev posestnih razmer med nami slabimi ljudmi za vso državo ni mogoča. Zato je mogoč le drugi način, da vzame v roke država sama . . .

Kaj pa cerkvena posestva? Pri teh je lastninska pravica še bolj nedotakljiva, ker so po ustanoviteljih določena za svete namene . . . Kaj pa zemljišča, travniki, njive, gozdovi, vinogradi? Večinoma so jih darovali dobrotniki, da jih obdeluje in uživa kak samostan, kaka župnija, ali škofija. Župnik in škof posestvo opravljata . . . Vrhovni upravitelj so pa sv. Oče. Ker so duhovniki le upravitelji, zato ne smejo ničesar odprodati ali komu darovati. Za manjše odprodaje je pooblaščen škof, da ilh dovoli, za večje se mora v Rimu prositi.

. . . Po začetku in po namenu imajo (cerkvena posestva) nekaj svetega na sebi. Kdor si prilasti ali oškoduje svetim namenom darovano ali določeno stvar stori naravnost božji rop in po cerk. zak. kanon 2346 ga zadene cerkvena kazen, da le iz Cerkve izobčin, dokler škode ne popravi in ga sv. Oče ne odvežejo.

Ali se pa ne bi mogla tudi prevelika cerkvena posestva deloma podeliti presiromašnemu prebivalstvu? Ko se je začelo govoriti o agrarni reformi, smo jugoslovanski škofje dali izjavo, da smo pripravljeni dele prevelikih posestev odstopiti, ako bi zahtevala državna postava in bi dovolila najvišja cerkvena oblast. O [illegible] najvišji oblasti pa vemo, da bi tam, kjer je zares potreba, to dovolila za primerno odš[illegible] in ako oddelitev vodi vsak škof za svojo škofijo. Edino to je pravi pot, vsak drug pelje v greh, v izobčenje iz Cerkve in nazadnje k nesrečni smrti.

Dodam še samo to, da v naši državi govori sicer člen 41. ustave o razlaščeniu, toda tozadevne postave še ni, noben načrt ni predložen skupščini, nobeno postopanje še ni določeno. Kar se je v tem oziru do sedaj vršilo, so le samovoljna dejanja nekaterih vodilnih oseb, ki moreio svoje nakane izpeljati, ker imajo moč v rokah. Zraven pa člen 41. govori le o zasebnih gozdnih kompleksih, ne pa o javnih, kakršni so cerkveni . . .

Tako je škof Jeglič Savinčanom čisto jasno povedal, da zani ne velja «ljubezen do bližnjega» in «krščanstvo», s katerim bi se po njegovem mnenju dalo siromakom pomagati pri razdelitvi veleposestev. Priznal je, da je tudi on med «slabimi ljudmi», ki imajo raiši lepe hoste, travnike in pašnike, kakor pa siromake. A da bi njegovo nesocijalno naziranje o agrarni reformi lepše izgledalo, se je skril za samega rimskega papeža, pri čemur ni pozabil kmetom zažugati s cerkvenimi kaznimi in nesrečno smrtjo. Škof Jeglič v tej okrožnici sploh osporava, da bi mogla veljati agrarna reforma tudi za cerkvena veleposestva in tudi ministru za agrarno reformo preti z izobčenjem iz cerkve. Izjava jugoslovenskih škofov o agrarni reformi ni niti piškavega oreha vredna, zlasti, ker se je pokazalo, da škofovska mavha ni nikdar sita in da ni nobeno škofijsko veleposestvo zadosti veliko, da bi ga škofje priznali za preobsežno.

Na izvajanja škofa Jegliča v tem pastirskem listu se še povrnemo.

Dr. Beneš v Varšavi

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je prispel v pondeljek v Varšavo, da podpiše trgovinsko pogodbo s Poljsko. Gre za prvo trgovinsko pogodbo z edino slovansko državo, ki meji neposredno na Češkoslovaško, gre za prvi poset češkoslovaškega zunanjega ministra v prestolici poljske republike, za poset, ki ga je bilo treba dolgo pripravljati in odlašati. Beneš bo v Varšavi nedvomno prisrčno sprejet in tako lahko pričakujemo, da po tem sprejemu utihnejo odmevi dolgoletnih nesoglasij, ki so kalili prijateljstvo in solidarnost med obema slovanskima državama. Na obeh straneh so si vodilni politiki in državniki vsa povojna leta prizadevali odstraniti vse ovire in ugladiti pot medsebojnemu kulturnemu in političnemu zbližanju, toda od prevrata sem je ležalo na polisko - češkoslovaških stikih nekako tragično prokletstvo. Nezaupanje in nesporazumi so težili realne potrebe, malenkostni spori in diference glede razmejitve so bili vsa povojna leta predmet živahnih, mestoma zelo ostrih in celo sovražnih diskusij v političnih strankah in dnevnem tisku obeh držav. In s tem je bilo paralizirano vse prizadevanje vodilnih politikov, da pride slednjič med obema državama do tistega kontakta, ki je v interesu srednjeevropske politike miru in gospodarske konsolidacije.

Res je bilo na obeh straneh globoko prepričanje in zavest, da je sporazum in sodelovanje nujno potrebno, toda ta glas državniške uvidevnosti so zaglušili histerični in demonstrativni klici onih, ki so bili v svoji zasleplienosti in tradicijonalnem slovanskem antagonizmu trdno prepričani, da dobe na ta način glavno besedo, ko se duhovi na obeh straneh pomire. Svet ne pozna tolike mržnje, zavisti in škodoželjnosti, kakor je ona med rodnimi brati. To smo videli v poljsko - češkoslovaškem sporu radi Javorine; ta obmejni nesporazum, ki je zdaj likvidiran in pozabljen, je bil dolgo glavna zapreka na potu k prijateljskim stikom med obema državama.

Slednjič se je treznim politikom v Pragi in Varšavi posrečilo odstraniti vse te povojne diference in nesporazume, kar je tudi edino pametno in logično. Toda končna zmaga ideje bratskega sporazuma in zaupanja med obema narodoma ni bila izvojevana samo z diplomatičnimi sredstvi. Lanske pogrebne svečanosti poljskega pisatelja Sienkiewicza v Pragi, nepozabni pokloni njegovim manom so bili najboljši dokaz, da češkoslovaška javnost obsoja vsako najmanjše sovraštvo do Poljakov, da hoče odstraniti vse sporne probleme in seči bratom Poljakom v roko preko umetnih ovir. Te svečanosti so globoko vplivale na razpoloženje obeh narodov in pripravile atmosfero, v kateri je diplomatično sadje naglo dozorevalo. Nemški predlog v Londonu, kjer je šlo za korekture vzhodne nemške meje na škodo Poljske, je naučil Poljake razumeti in pravilno oceniti posledice neprestane nevarnosti od strani Nemčije. Poljske meje napram Nemčiji ne bodo varne, dokler ne pride do popolne solidarnosti in sodelovanja med njo in Češkoslovaško. Zdi se, da je prodrlo to prepričanje tudi v Varšavi. Zato je Benešev poset velikega pomena za bodoče prijateljsko razmerje med obema državama. Ta dogodek je tem večje važnosti, ker stojimo neposredno pred konferenco Male antante, ki mora slednjič pritegniti v svoj delokrog tudi Poljsko.

Iz demokratske stranke

V *Rogaški Slatini* so je vršil v nedeljo 19. t. m. ob 10. dopoldne v prostorih hotela pri Pošti krasno obiskan shod Demokratske stranke za Slatino in okolico. Udeležilo se ga je nad 200 volilcev, po veliki večini kmetov in obrtnikov. Navzoč je bil tudi srbski radikalni poslanec Radović. Shodu je predsedoval predsednik tamošnje Demokratske organizacije g. Fabiani. Narodni poslanec g. dr. Pivko je v poldrugournem govoru, ki je napravil na navzoče globok utis, razložil politični položaj ter dogodke v narodni skupščini. Splošno mnenje je bilo, da v Rogaški Slatini še nikdar ni bilo tako lepega shoda. Zborovalci so svojega poslanca navdušeno aklamirali.

V *Št. Janžu pri Zibiki* so se popoldne ob pol 4. uri zbrali delegati iz celega spodnjega dela šmarskega okraja. Zastopane so bile vse občine od Šmarja do Pristave, Podčetrtka, Loke in Sv. Štefana, Tinskega, Zibike itd. Bilo je gotovo 180 do 200 ljudi, večinoma kmečkega ljudstva, ki je napolnilo vse tri sobe gostilniških prostorov pri g. Ponjku. Ljudje so stali tudi že pod okni, ker niso dobili znotraj prostora. Zborovanje je vodil g. Malgaj. Narodni poslanec dr. Pivko je v velikem govoru poročal o političnem položaju. Z velikim navdušenjem je bil sprejet njegov govor. Politična treznost je začela zmagovati tudi v šmarskem okraju.

Sijajen shod dr. Pivka v Bregu pri Ptuju. Za pondeljek zvečer je sklicala brežka organizacija dem. stranke javen shod, na katerega je povabila tudi poslanca dr. Pivka. Dvorana g. Staniča je bila natlačeno polna volilcev. Zborovanje je vodil predsednik g. Ignacij Vindiš, posl. dr. Pivko pa je v fulminantnem govoru pojasnil dosedanjo delo skupščine, pogubonosno klerikalno politiko in zakonske načrte, ki so na dnevnem redu. Bavil se je tudi s hrvatskim vprašanjem in popolnim preokretom Radićeve politike, kar je najboljši dokaz, da je dosegla politiko Narodnega bloka velik uspeh. Dr. Šalamun iz Ptuja je opozarjal na težaven položaj kmetov zlasti radi rapidnega padanja cen njihovih pridelkov in na položaj vinogradnikov ter prosil g. poslanca, naj se zavzame za to, da bo vlada pri sklepanju pogodb s tujimi državami upoštevala težke razmere našega kmeta. Posamezni trgovci in obrtniki so izrazili razne želje, nakar se je razvila živahna debata, v katero so posegli gg. Tancig, Jamšek, Zelenko in dr. Senčar. Zborovanje je trajalo do polnoči in so se zborovalci razšli s vidnim zadovoljstvom.

Ustanovitev srezke organizacije v Dol. Lendavi. V nedeljo 19. t. m. ob 11. uri dopoldne se je vršilo v prostorih hotela pri Slonu zborovanje delegatov iz sreza Dolnja Lendava. Navzočih je bilo nad 60 delegatov iz vseh občin. Po nagovoru g. Pavlice in po političnem poročilu oblastnega tajnika so zborovalci soglasno sklenili ustanoviti srezko organizacijo ter izvolili srezki odbor pod predsedstvom g. Leona Cepudra. Vseh 8 v srezu dosedaj obstoječih krajevnih organizacij je zastopano v srezkem odboru po svojih delegatih, ostale občine po zaupnikih. Izvolil se je iz širšega odbora tudi poseben akcijski odbor, kateri ima nalogo reševati vse tekoče zadeve. Organizacija v srezu se še izpopolni z ustanovitvijo novih krajevnih organizacij. Po sestavitvi odbora se je vršila zanimiva razprava o raznih gospodarskih in drugih potrebah v srezu ter so bili sprejeti tozadevni sklepi. Tako je tudi v dolnjelendavskem srezu delo za politično prebujo naroda in za gospodarski napredek odslej krepko napredovalo.

Pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je v nedeljo 19. t. m. ustanovila nova krajevna organizacija Demokratske stranke. G. dr. G[illegible]ek od Sv. Lenarta je v enournem krasnem govoru razložil politični in gospodarski pomen organizacije, nakar je bil soglasno izvoljen odbor z g. Francem Šabedrom, posestnikom iz Korene, kot predsednikom. Tako je začela demokratska organizacija prepreza[illegible] tudi naše Slovenske gorice.

MLADINSKA ORGANIZACIJA.

Dne 19. t. m. se je vršil izredni občni zbor »bratstva« v Litiji na katerem se je sprejel program naše »Edinosti«, ter izvolili sledeči odbor: R. Jelnikar, predsednik, Fr. Jerlha, podpredsed., v odbor pa Kolbe Ant., Trampuš Cilka, Bizjak Ant. Taufer Veno, Pestotnik Mirko, Zidanik Slavko, Olip Fr. in Javornik Ivan. Preglednika računov Jelnikar Ant. in gdč. Boršnar Zora. Naj živi naša organizacija »Edinost« Litija!

Politične beležke

+ **Kaj je predvsem potrebno za zboljšanje položaja drž. nameščencev?** «Slovenec» piše, da je za dosego zahtev drž. nameščencev prvi neobhodni predpogoj padec sedanjega režima. To je menda potrebno zato, da bi prišla na površje zopet tigrovska vlada, ki sploh ni ničesar storila za drž. nameščence, pač pa je zakrivila, da so nižji upokojenci prikrajšani za 60 do 200 Din mesečno. Zadnje sicer ni noben vzrok za padec sedanjega režima, toda pri klerikalcih bodo drž. nameščenci, ako bodo zlezli v njihov tabor, prav gotovo dobili zagotovilo za boljše življenje, če ne na tem, pa vsaj na onem svetu.

+ **Potniki iz Caribroda** so začeli objavljati svoje vesti tudi v «Slovencu». Z včerajšnjim dnem je namreč «Slovenec» začel šele objavljati vesti o dogodkih v Bolgarski, o katerih je prejšnji teden trdil, da temelje samo v izmišljenih vesteh «potnikov iz Caribroda». Kako je rekel tisti, ki je s svedrom kravo dri?

+ **«Straža» za nemške dijake.** Doktor Koroščeva «Naša Straža» se toplo zavzema za nemške buršake, ki so jim v Mariboru nacionalisti onemogočili proslavo 25 letnice njihovega društva v Gradcu, ker so nemški buršaki svoječasno preprečili jugoslovenskemu dijaštvu v Gradcu svetosavsko proslavo. Značilno je, da «Straža» ni imela niti besedice graje radi graških dijaških demonstracij proti svetosavski proslavi, da pa je takoj odkrila svojo ljubezen napram nemškim buršakom v Mariboru. Če pomislimo, da je dr. Korošec kot prosvetni minister radi političnih ozirov in ne radi dejanjske potrebe ustanavljal Nemcem šole, potem tudi ni čudno, da se njegovo osebno glasilo zavzema za nemške buršake. Nekaj hvaležnosti mora dr. Korošec pokazati za glasove, ki jih je dobil pri volitvah od Nemcev.

+ **«Nema sporazuma!»** Opozicijonalni blok seje osnoval po zatrdilih njegovih zastopnikov baje zato, da doseže sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci. Kakšen naj bi bil ta sporazum, njegovi člani niso nikdar vedeli in tudi še danes ne vedo, kaiti v samem bloku narodnega sporazuma vlada največji nesporazum med posameznimi strankami. Še radićevci in hrvatski zajedničarji, ki so kandidirali na skupnih listah, se ne razumejo med seboj. Trditev opozicijonalnih listov, da je sporazum med opozicijonalnimi strankami popolnoma gotov, se je izkazala kot izmišljena in pokazalo se je tudi, da je Sv. Pribičević svoječasno upravičeno zaklical v Narodni skupščini, da «nema sporazuma», ko so zastopniki opozicijonalnega bloka zatrjevali, da je njihov sporazum že izdelan. Dr. Koroščeva «Naša Straža» sedaj trdi, da se je Sv. Pribičević stalno zavzemal proti sporazumu med Srbi, Hrvati in Slovenci ter navaja kot dokaz njegovi omenjeni besedi. Več kot «Stražina» zavijanja so dokazala dejstva, da opozicijonalni blok sploh ni izdelal nikdar nobenega sporazuma, kajti Davidovićeva izjava v Narodni skupščini v programu tega bloka se ne more smatrati kot načrt sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Končno pa je treba omeniti, da je sporazum mogoč samo na podlagi državnega in narodnega edinstva, ki izključuje vsak drug kompromis. Radićevci so to spoznali, klerikalci pa še bodo in naj še tako vpijejo, da je Pribičević proti narodnemu sporazumu.

+ **Poslovilo deportiranega Radićevega apostola.** Poročali smo, da je znani Radićev apostol Lujo Kežman moral po ukazu ameriških oblasti dne 7. aprila zapustiti Zedinjene države. Kam je odjadral, še ni znano, pač pa je znano njegovo poslovilo, ki ga je pred odhodom napisal v radićevskem organu, ki izhaja v Pittsburgu z imenom «Republika». V številki z dne 2. aprila skuša dr. Kežman najprej zatajiti pomembnost radićevske kapitulacije ter izvaja: «Ako se PP-vlada zadovoljuje z izjavami, naj ima svoje veselje! Hrvatski narod bo tudi po taktiki HRSS, ako vobče pride do kake znatne izpremembe, ostal isti kakor je bil pred izpremembo. Hrvatski narod se med seboj popolnoma razume. Naše vodstvo HRSS mora dandanes radi pretežavnega položaja, ne samo doma, temveč na vsem svetu, dajati umerjene izjave. Naj jih samo daje! Narod mu to povsem dovoljuje in mu popolnoma zaupa. Hrvatski narod ve, da je treba računati z dejstvi tudi tedaj, ako niso ravno ugodna. Ampak hrvatski narod navzlic vsemu ne bo prenehal biti ono, kar je bil včeraj in kar bo jutri: vsa njegova duša je v seljaški republiki!» Dr. Kežmanovo poslovilo je dokument, ki ne potrebuje komentarja.

+ **Republikanski borci na cedilu.** — «Riječ» razpravlja v uvodniku o razpoloženju hrvatskih seljakov po izjavi Pavla Radića. Zmeda med njimi je velika; glasovi, ki prihajajo iz vasi in okrajev, različni. Nekateri seljaki so ogorčeni, drugi neverni Tomaži, tretji verujejo v iskrenost izjave in se streznjujejo ali pa prestopajo v druge stranke. Kakorkoli se vzame, pravi «Riječ», ostajajo pristaši HRSS na cedilu. Zastonj so trošili svojo energijo. Leteli so visoko, a kar je najbolj žalostno, nikoli niso vedeli jasno, kaj hočejo in kaj lahko dosežejo. Kot vrhovni cilj jim je služilo marsikaj. Najprej so verovali v hrvatsko mirotvorno nevtralno seljaško samostojno republiko in s tem tudi v federacijo jugoslovanskih republik. Obstojal je federativni blok (Radić—Spaho—Korošec), ki oficijelno še ni razpuščen. Nadalje so hoteli avtonomijo s hrvatskim banom, nato brez bana. Pred tremi leti je dr. Horvat z Radićevim imprimaturjem formuliral zahteve hrvatskega narodnega zastopstva: hrvatska vlada s sedem ministrstvi v Zagrebu, le nekatera ministrstva naj bi bila skupna v Beogradu. Končno so hoteli široke oblastne samouprave in slednjič monarhijo angleškega tipa. A kaj hočejo danes? To zavisi od zadržanja radikalov! Kratka državniška opredelitev, mar ne? Razpad HRSS, ki je tolikokrat prevarala svoje seljake, smatramo kot velik pogoj za normalizacijo naših notranjih razmer. Zaenkrat se v njej še vedno krijejo različna, sumljiva razpoloženja. HRSS je podobna trojanskemu konju. Pasti morajo vse kulise in v ospredje morajo stopiti možje, s katerimi bo država lahko sigurno računala. Sam Štefan Radić bo vedno kamen spotike, pa bila HRSS še tako lojalna. Kadar radićevski seljaki izločijo iz svoje srede radićevščino, za kar imajo neštevilno razlogov, tedaj bodo lahko brez kakih zaprek stopili v normalni jugoslovenski kolotek!

+ **Taktika in prepričanje.** Ker radićevcem ne poteka vse kakor z lojem namazano in kakor so si zamišljali po izjavi Pavla Radića, so pričeli nekateri (in to celo tako zvani «nevtralci») žurnali javkati, da utegne sedanje «zavlačevalno postopanje» spraviti Hrvate nazaj v tabor proti kralju in monarhiji. Na vse te naivne pretnje odgovarja zagrebška «Riječ»: Ako je HRSS resnično izpremenila svoje stališče napram državi, hoteč pošteno izvršiti svojo obljubo, ni sile, ki bi to stranko mogla spraviti nazaj v tabor proti kralju in monarhiji. To ni stvar parlamentarne taktike, temveč političnega prepričanja, ki se ne da menjati vsaka dva meseca kakor nazori «nevtralcev». Ako so radićevci resnično spoznali, da je njihova politika, naperjena proti državi, propadla in da države ne morejo razbiti niti s pomočjo inozemstva niti s pomočjo svojih «borbenih odredov», tedaj morajo za vedno opustiti misel, da bi jih kdorkoli porinil nazaj «v tabor proti kralju in monarhiji». Zato ne smejo posamezni radićevski faktorji (kakor dr. Pernar in drugi) sklicevati tajnih zborovanj in volilcem lagati, da je njihov preokret samo taktična poteza, da pa v ostalem HRSS ni izpremenila svoje politike niti za las. Dokler pa tako delajo, upravičujejo sum, da je izjava Pavla Radića v Narodni skupščini imela samo eno svrho: oteti Štefana Radića pred zasluženo kaznijo za vse grehe, storjene proti narodu in državi. Dočim radičevski faktorji počenjajo neiskrenosti, ki nasprotujejo izjavi Pavla Radića, dotlej ta izjava ne zadostuje, da se pozabi na vse, kar je bilo. Resno vodstvo državne politike ne dopušča slepega verovanja v besede, temveč v dejanja. Državna politika je resna stvar, mnogo resnejša in odgovornejša, kakor si to morejo predstavljati oni, ki za seboj nimajo niti najmanjše stranke, temveč kolebajo osamljeni kakor na vetru.

+ **Nastas Petrović za Radića.** — V velikonočni številki Pižonovih «Novosti» priobčuje Nastas Petrović, bivši notranji minister v Davidovičevi vladi, nekak rezume svojega skrivnostnega razgovora z Radićem lani septembra v Zagrebu. Glasom Nastasovih navedb je Radič že lani bil ultramonarhist, samo «oprezno» je s tem hotel postopati med svojim ljudstvom. In v tej opreznosti je šel tako daleč, da je napovedal: Kraljevsko žezlo se bo zlomilo na hrvatskih hrbtih. Pri vsem svojem jugoslovenskem navdušenju, kakor ga ginljivo opisuje Nastas Petrović, pa je Radič zahteval «drugačno» ureditev sedanje države potom revizije ustave, za kar pa bi se naravno prej bile morale izvesti «svobodne» volitve na ta način, da bi radićevci dobili večino v prečanskih pokrajinah, davidovićevci pa da bi potolkli radikale. Na to bi se bili «sporazumeli». Vse je bilo tako lepo zasnovano, a se je obrnilo preko noči. Zakaj Nastas Petrović šele zdaj objavlja svoj dogovor z Radičem, je skoraj nerazumljivo. Če bi ga bil objavil lani, bi bil sicer Radiću in vladi, v kateri je sam sedel, storil vrlo dvomljivo uslugo, a tudi letos samo kompromitira vrtoglavca Radića in gospode, ki so se po Radičevi milosti držali na vladi. Obenem pa ravno z objavo dogovora daje energični vladi Narodnega bloka najlepše spričevalo, da je znala brez revizije ustave in brez sporazumevanja ugnati radićevce v kozji rog.

+ **Radićevci in radikali.** «Samouprava «ugotavlja v nedeljski številki, da je radikalna stranka iskreno pozdravila preokret v Radićevi stranki, da se pa žal sedaj radićevci obotavljajo storiti nadaljnje korake, ki bi temu preokretu utrdili politično važnost in pomen. Tako zavlačevanje je škodljivo, ker se ne more vedeti za posledice. Na drugi strani pa pričenjajo gotove politične skupine razvijati svojo akcijo, da bi spravile ta preokret s pravega pota in ubile njegovo politično veljavnost. «Samouprava» opozarja Hrvate na to dejstvo, da bi radi skupnih interesov pokazali vso potrebno odločnost za prekinjenje dosedanjega pota, s čemer bi zagotovili popoln uspeh delu, ki so ga započeli. List obžaluje, da pričenjajo prihajati iz Zagreba verzije, ki skušajo zatemniti pomen preokreta, ki bi lahko prinesel mnogo dobrega narodu in državi.

+ **Hrvatski klerikalci in radićevci.** Hrvatski pučkaški agitatorji so po velikonočnem sestanku dr. Korošca z hrvatskim klerikalnim voditeljem dr. Barićem započeli pravcato križarsko vojno proti radićevcem. Smatrajo se po izpreobrnitvi radićevcev za edino poklicane dediče separatističnega zla med hrvatskim ljudstvom. Njihova «Narodna Politika», ki prinaša poročila o delovanju proti HRSS, je že tudi prepričana, da se bo hrvatski narod slej ali prej oklenil klerikalne zastave. Sedanje razpoloženje, pravi «N. P.», je najboljši znak, da se bo narod v kratkem zbral okrog naše ljudske politike in da bo navzlic kapitulacije ostal vzravnan in nezlomljiv. To je jamstvo, da bo naša borba za pokrajinske avtonomije, za krščansko-socijalno pravičnost ter za prosvetni napredek in versko vzgojo otrok v šoli dovršil s popolnim uspehom . . . Klerikalcem niti malo ne bi zavidali kakršnekoli uspeha med hrvatskim ljudstvom, ki je itak vse drugo prej kakor popovsko. Toda jasno je in to se vidi iz tona hrvatskih klerikalnih novin, da so hrvatski klerikalni agitatorji prevzeli od radićevstva poleg Radićevskih demagoških gesel tudi radićevske propagandne metode za brezobzirno gonjo proti nasprotnikom in proti vsemu kar jim je napoti. Zato jim bo treba včasi pogledati pod prste in posebno še na jezik.

Po svetu

— **Angleška kraljevska dvojica v Parizu.** Angleška kraljevska dvojica prispe v petek iz Italije v Pariz, kjer bo slavnostno sprejeta. Takoj nato se kralj Jurij in kraljica Marija po daljši odsotnosti zopet vrneta v London.

— **Komunistični načrt proti baltiškim državam.** Reuterjev urad poroča iz Rige, da so dobili komunistični agitatorji in instruktorji naročilo, naj organizirajo za 1. maj v baltiških državah javne manifestacije in obhode. Ako bi bili obhodi prepovedani, naj se vrinejo v manjših skupinah med ljudske množice in v ugodnem trenotku postrele vodilne državnike. Vrh tega je bilo na kongresu komunistične mladine v Moskvi sklenjeno, da se organizirajo napadalni oddelki za baltiške države, ki pa morajo imeti izobrazbo regularnih oficirjev, ker se je lanski upor v Revalu vsled popolne nesposobnosti domačih voditeljev popolnoma izjalovil.

— **Nemiri v Južni Afriki.** V mestu Bloemfonsteinu v Južni Afriki so se domačini uprli proti angleški upravi. Policija je bila prisiljena streljati v več tisoč glav broječo množico. Voditelji upornikov so bili aretirani. Pod orožje je bila poklicana v svrho vzpostavitve miru tudi meščanska bramba.

— **Samomor bivšega nemškega poštnega ministra.** V Berlinu je umrl v pondeljek bivši neški minister Höfle, ki je bil zapleten v znane Barmatove korupcijske afere. Govori se, da Höfle ni umrl naravne smrti, ampak da se je iz strahu pred nadaljnimi razkratji zastrupil z veronalom. V svrho ugotovitve dejanskega stanu bodo njegovo truplo obducirali.

— **Amerika in dogodki na Bolgarskem.** Vse ameriško časopisje naglaša, da so teroristične zločine na Bolgarskem povzročili ruski agitatorji. Položaj nasprotnikov sovjetske Rusije se je v Ameriki tako močno okrepil, da ni izključeno, da bo priznanje sovjetske Rusije zopet za nedogledne čase odgodeno.

Naši kraji in ljudje

Izlet državnih uradnikov na Bled

Po končanem kongresu v Ljubljani so včeraj zastopniki naših državnih uradnikov priredili izlet na Bled. Naša Gorenjska jih je sprejela z ono ljubeznijo, ki bo našim bratom ostala dolgo časa v spominu. Gostom so se pridružili mnogoštevilni tovariši iz Ljubljane. Med njimi smo opazili šefa oddelka za trgovino in obrt dr. Marna, dvornega svetnika Ferjančiča, predsednika UJU Luko Jelenca, vladnega svetnika doktorja Andrejko, ki je organiziral ves izlet, itd.

Žalibog vreme ni bilo naklonjeno izletnikom. Vendar pa je ves dan potekel v prav lepem razpoloženju in naši gostje se niso mogli načuditi lepotam naše Gorenjske. Prvi pozdrav je dala našim državnim uradnikom gorenjska metropola Kranj. Na kolodvoru so izletnike pozdravili srezki poglavar Znidaršič, nadalje župan Pirc in ravnatelj gimnazije Košnik. Za leni pozdrav se jim je zahvalil predsednik Andonovič. V Radovljici je vlak, ki se je ustavil le za hip, prekrižal lepe namene. Srezki poglavar Vavpotič je mogel le zaklicati svoj pozdrav gostom.

Izlet v Vintgar je moral zaradi slabega vremena izostati. Le nekoliko prav pogumnih izletnikov se ni ustrašilo dežja ter je izstopilo na Dobrovi, da vidijo naš divni Vintgar. Ostali so nadaljevali vožnjo na Bled, kjer jih je na kolodvoru pričakoval župan Kenda. Večina se je peljala s čolni na otok in nato v zdraviliški dom, kjer je bil obed, pri katerem je bilo izgovorjenih mnogo zdravic. Vsi govorniki, bilo jih je mnogo, so poudarjali gostoljubnost, s katero so naši slovenski uradniki sprejeli svoje tovariše iz ostalih krajev države. Popoldne so si izletniki ogledali Bled in okolico ter se zvečer vrnili v Ljubljano.

Oblastna skupščina Orjune Maribor

Oblastna skupščina Orjune Maribor se je vršila v Mariboru dne 19. t. m. Navzočih je bilo preko 50 delegatov podeželskih organizacij in nad 100 drugih članov. Skupščina, ki se sestavlja samo iz delegatov, je razvila zanimivo sliko nacijonalnega dela v mariborski oblasti. Preko 60 organizacij in poverjeništev deluje na tem, da se narod poučuje in utrjuje v pojmovanju in čustvovanju jugoslovenstva, v odporu proti avtonomizmu in nemštvu. Ne le česte seje in sestanki članov, temveč javni shodi, predavanja, veselice, nastopi so se vršili, pri tem pa skrbelo za narast dobrega članstva. Delo je osredotočeno na binkoštni kongres v Beogradu, ki naj vstvari mogočen impuls in temelj za nadaljne delo. — Debata je bila prav orjunaška, temperamentna, a stvarna in strogo v tiru orj. ciljev. Prav pridno so posegali v besedo podeželski delegati. Razčistil se je viseči spor v oblastnem vodstvu v splošnem soglasju. S spremembo osebe predsednika, je ostalo vodstvo oblasti isto. Dosedanji predsednik R. Rehar je prevzel mesto političnega tajnika. V ostalem so voljeni v ožji odbor gg. dr. Šnuderl, dr. Cazafura, Arnoš, Vauhnik, dr. Irgolič in Z. Deleja. — Sklenilo se je takoj podvzeti akcijo radi postopanja z dr. Vebrom v Trstu. V to svrho bo stopil obl. odbor v stik z vsemi narodnimi organizacijami.

Razveseljivo je, da se v mariborski oblasti vrši tako intenzivno nacijonalistično delo. Orjuna je sodelovala pri Nar. bloku o priliki obč. volitev v Mariboru, ki so zrušile Nemce, v številnih slučajih pa je obl. vodstvo potom intervencij pri oblastih in zasebnikih, potom časopisov itd. preprečila antinacijonalne nakane. Orjuna vodi točen seznam nemških, inozemskih nastavljancev, zlasti pri Ruški tovarni. V kratkem bo začela z odločno čistilno akcijo. Orjuna skuša za vsa mesta priporočati nacijonalno čiste in delavne moči.

Severna straža pa se udejstvuje živahno tudi v Medjimurju, kjer ima že 8 organizacij, izključno na selih, ki jih vodi agilni Wächtersbach. S tem se flankira radičevo cerstvo.

Mariborski voditelji so stalno v stiku s podeželskimi organizacijami, ki jih neprestano obiskujejo in s tem vzdržujejo v aktivnosti. Začetkom maja se blagoslovita prapora v Celju in Konjicah. Zopet bosta dva nova bojna prapora zavihrala na pohodu jugoslovenskega nacijonalizma v mariborski oblasti.

Zadnja pot notarja Jurija Detička

Celje, 20. aprila.

Ob solnčnem pomladanskem vremenu so včeraj položili telesne ostanke pok. notarja Detička k zadnjemu počitku. Že pred 16. uro se je zbrala pred hišo žalosti v Vodnikovi ulici velika množica občinstva, da spremi pokojnika na njegovi poslednji poti. Po cerkvenem obredu je moški zbor CPD zapel žalostinko, nakar se je pričel sprevod pomikati po mestnih ulicah proti okoliškemu pokopališču. V skoro ne-

preglednem sprevodu smo opazili med drugim zastopnika ljubljanske odvetniške in notarske zbornice g. A. Hudovernika, predsednika okrožnega sodišča v Mariboru g. dr. Žihra, pokojnikove stanovske tovariše, zastopnike celjskih oblasti in uradov ter člane Sokola.

Po nagrobnici, ki so jo zapeli pevci ob odprtem grobu, je spregovoril župan g. dr. Hrašovec sledeče besede pokojniku v slovo:

«Nista daleč groba obeh prijateljev in stanovskih tovarišev: grob pokojnega g. notarja Baša, ki smo ga lani izročili materi zemlji, in grob g. notarja Detička, ki smo ga danes pokopali. Blizu sta si bila v življenju in blizu sta si tudi v smrti. Prišla sta kmalu eden za drugim v Celje in delala isto dolgo dobo let v javnem življenju. Blizu sta si v smrti, ko sta prišla počivat od truda in dela. Pokojni notar g. Detiček je bil odličen v svojih lastnostih, ki so ga dičile kot človeka. Znan pa nam je tudi iz dobe ljutih narodnih bojev. Za časa edinega nam naklonjenega, slovenskega pravosodnega ministra Pražaka je vzbudilo njegovo imenovanje za celjskega notarja vihar razburjenja med narodnimi nasprotniki. Vedeli so, da nobeden stan ne pride tako zelo v stike z ljudstvom, kakor ravno notar. Mnogokrat sta imela on in pok. notar Baš težke boje z uradi. Koliko tisočev in tisočev slovenskih upravnih spisov je prišlo iz njunih pisarn med ljudstvo in utrjevalo v njem prepričanje, da je slovenski jezik vendar nekaj vreden.

Pok. notar Detiček pa je storil tudi sicer vse dolžnosti narodnega rodoljuba. Podpiral je narodna društva in na nobeni narodni prireditvi ga ni manjkalo. Povsod, kjer je bilo to potrebno, je jasno pokazal svoje pravo prepričanje.

Bil je zlat in kremenit značaj. Njegova narava mu ni dopuščala, da bi se bil silil v ospredje. Bil je tih in skromen delavec, vedno pripravljen vsakemu pomagati z besedo in dejanjem. Užival je vsesplošno zaupanje. Bil je član ravnateljstva Južnoštajerske hranilnice od časa njene ustanovitve do konca in več let njen podpredsednik ter član ravnateljstva Posojilnice ves čas, kar je bil v Celju. Z veliko ljubeznijo je živel za svojo rodbino, za svojo ženo in otroke.

Umrl je vzor mož, kakor jih je malo in kakršnih bi želeli še mnogo, mnogo. Za njim plaka njegova rodbina, za njim pa plakamo tudi vsi, ki smo ga poznali. Pokojni notar g. Detiček, sprejmi od nas zadnji pozdrav: Z Bogom!»

Besede g. župana so se navzočih globoko dojmile in marsikomu se je porosilo oko. V grob je legel mož, kojega ime bo ostalo vsem v častnem spominu. Slava notarju Juriju Detičku!

Stoletnica Daničićevega rojstva

Vuk Karadžić, Ljudevit Gaj in Djuro Daničić so trije veliki možje srbohrvatske preteklosti. Vuk Karadžić je prvi občutil in naslutil mogočno silo žive narodne besede. Pokazal je, da je jezik tisti element, ki spaja ljudstvo in ustvarja dela neminljive lepote in veličine. Ljudevit Gaj je na podlagi Vukovega ogromnega gradiva uvidel, da more narod samo na tej podlagi doseči svoje mesto v veliki tekmi narodov za napredek. Djuro Daničić pa je dal tem idejam solidno podlago, znanstveno argumentacijo. Bil je namreč filolog in njegova zasluga je, da so se domači pisatelji začeli posluževati materinega jezika v svojih delih.

Djuro Daničić se je rodil dne 20. aprila 1825 v Novem Sadu. Pravzaprav se je pisal Petrović, toda svoj prvotni priimek je izpremenil. Gimnazijo je študiral doma, potem je odšel v Budimpešto, kjer je nadaljeval študije na juridični fakulteti. Iz Budimpešte je prišel na Dunaj, kjer se je seznanil z Vukom Karadžićem. Tu, v krogu Karadžića in velikega slavista Miklošiča se je njegova življenjska smer okrenila: Daničić je opustil jus in začel študirati filologijo; posvetil je vse svoje zmožnosti srbohrvatskemu jeziku. Dvaindvajset let star je pod Vukovim nadzorstvom že izdal knjižico, v kateri je izpovedal svoj znanstveni nazor: Boj za srbski jezik in pravopis (l. 1847.). Izjavil se je proti uporabi staroslovenskega cerkvenega jezika, začel je prevajati Sveto pismo in l. 1850. je izšla njegova «Mala gramatika srpskog jezika». Pod tem skromnim naslovom se skriva veliko in pomembno delo, ki je postalo temelj vsem nadaljnim srbskim slovnicam. Skupno z Vukom Karadžićem je pisal o pravilnem naglasu jezika in je pomagal pri delu za besedniak. Leta 1874. je izšla «Dioba slovenskih jezika». V tej knjigi je Daničić jasno povedal, da sta srbščina in hrvaščina eden in isti jezik. S tem je bil položen tudi kamen za okrepitev narodnega edinstva med Srbi in Hrvati. Daničić je umrl v Zagrebu l. 1882., ko je še delal na svojem velikem slovarju. Ta slovar je Daničićevo poglavitno življenjsko delo. Na svetlo ga je dala Jugoslov. Akademija znanosti in umetnosti.

Daničić je bil mož, katerega zasluge še danes niso pravilno ocenjene. Jugoslovenska znanost ima v njem veliko oporo, vrednega naslednika dela Vuka Karadžića, samo s to razliko, da se je učenec povzdignil nad učitelja — v pogledu eksaktnosti, torej tam, kjer je treba zavreči diletantizem in biti cel mojster. Temu mojstrstvu se te dni ob stoletnici učenjakovega rojstva klanjamo s hvaležnostjo in spoštovanjem.

Beograd četrt milijonsko mesto

Prebivalstvo naše prestolice se vedno množi, mesto raste in zavzema večje dimenzije. V knjigah mestne uprave je matrikuliranih 210.000 stalnih prebivalcev in 40.000 takih, ki bivajo v prestolici le prehodno. Tako ima prestolica redno 250.000 prebivalcev. Ker je prebivalstvo po končani svetovni vojni tako naglo naraščalo, je bilo treba zgraditi obilo novih hiš. Stavbni mestni urad beleži, da je bilo od leta 1921. dalje zgrajenih 4000 hiš, tako da ima mesto sedaj 12.000 hiš.

V mestu se je tudi promet zelo oživel. Vseh avtomobilov je sedaj v mestu 1321, kar znači, da je število luksuznih avtomobilov v zadnjem letu narastlo za 500.

Mesečno se rodi v Beogradu 280 otrok, umre pa okoli 200 oseb. V mestu je 12 bolnic, 15 lekarn in 233 zdravnikov.

V zadnjem času se je tudi društveno življenje zelo razvilo. V mestu deluje 6 naučnih in naučno-dobrodelnih društev, 77 raznih društev, 9 strogo gospodarskih in 15 sportnih. Dnevnih časopisov izhaja 11 in 50 raznih književnih, ilustrovanih in satiričnih perijodičnih časopisov.

Mesto ima 6 parkov, 3 muzeje, 2 gledališči, 3 varijeteje, 7 kinematografov, 33 hotelov s 1760 posteljami in 452 javnih lokalov.

Ljudskih šol ima mesto 24, srednjih šol 9, vojaško akademijo, več strokovnih šol in univerzo s 5 fakultetami.

Pestro je razvito tudi poslovno življenje, kar priča zlasti dejstvo, da ima mesto 64 bank, ki razpolagajo s 394 milijoni kapitala.

Nevaren „kokošar" pod ključem

Ljubljana, 21. aprila.

Doma ga ni obdržalo, ker doma ni imel. Po dnevi, osobito o popoldnevih, je pretičal po raznih gostilnah in zbujal pozornost s svojim čikoš-klobukom, za katerim je tičalo nebroj raznobarvnih kurjih peres. Noči, lepe ali grde, svetle ali črne, pa so ga izvabljale ven, ven do gospodarskih kmetijskih poslopij v Šiško, Vič, Udmat, na Barje, Posavje in celo notri do Kamnika. Njegova specijaliteta so bile kokoši.

Ponoči ko je vse mirno spalo po hišah na vasi, se je pritepel čez dvorišče tiho kakor senca in pogledal z bistrimi sivimi očmi, kje prenočuje pornati svet. Bil je bolj nevaren kot vsaka lisica ali dihur, kajti navihanec se ni zadovoljil z enim ali dvema komadoma, pobral je naenkrat po pet, šest komadov in to najlepše.

Varnostnim organom po deželi in v policijskem okolišu je bilo zadnje 4 mesece prijavljenih nebroj tatvin kokoši. Posebno pred prazniki skoro ni bilo dneva, da ne bi zmanjkalo tam ali tukaj toliko in toliko čopk. Vse je kazalo na to, da straši v okolici človek ki se specijalizira na tovrstne tatvine.

V pondeljek ponoči se je oglasil kokošar tudi pri posestniku in gostilničarju Jakopiču in njegovem sosedu Cedilniku in pobral pri prvem in drugem skupno šest kokoši. Čim je Jakopič zjutraj tatvino opazil, mu je takoj prišlo na misel, da bi jih zmal tat odnesti na trg v Ljubljano. Odpeljal se je zato takoj v Ljubljano. Na Vodnikovem trgu je res kaj kmalu opazil okrog 50 letnega moškega, ki je ponujal v nakup edino mu še preostalo Jakopičevo kokoš. Jakopič je šel takoj po stražnika, prodajalec, ki je slutil nevarnost, pa je medtem zginil, kot bi ga vzel vrag. Imel pa je smolo, kajti vneti zasledovalec ga je kmalu zopet našel in sicer za vratmi gostilne «Pri belem volku». To pot se mu beg ni več posrečil in je bil aretiran.

Na policiji je priznal, da se piše France Kavčič, star je 47 let in doma iz Tržiča. Bil je včasih tesar, nato prodajalec slaščic sicer pa je postopač, včasih tudi berač, prav zaprav pa najbolj nevaren kokošji tat. Tekom zaslišanja, ki ga je vodil nadzornik Žajdela, je priznal, da je spravil na ljubljanski trg par sto komadov ukradenih kokoši. Na trgu je bil kot prodajalec te robe brez konkurence, kajti njegove kokoši so bile najbolj pitane in najbolj cene. Ni vrag, v kurnikih je izbiral najbolj okrogle, nabavna cena in transportni stroški so bili pa tudi nenavadno nizki. Kavčič je zelo nevaren človek, zabeležen že dolgo vrsto let v kriminalni razvidnici. Svoji ženi, ki je bila posestnica na Gorenjskem je zapravil že dve hiši in jo kot revo pognal v svet, sam pa je že odsedel 16 kazni, skupno kakih šest let v ječi vse radi tatvin.

Če se ne pojavi kak nov dihur, bodo imele sedaj tuje kokoši, upajmo ,zopet nekaj časa mir.

Vesti iz Prekmurja

Gornji Petrovci. V nedeljo, 19. t. m. se je vršil pri nas dobro uspeli ustanovni občni zbor krajevne organizacije SDS. Za predsednika je bil izvoljen g. Jožef Smodiš, župan v Gornjih Petrovcih. V odbor je bilo izvoljenih še četvero uglednih mož iz Gornjih Petrovcev in Stanjevcev. Sprejela se je tudi resolucija, ki vsebuje razne potrebe in želje tukajšnjega prebivalstva.

Fokovci. Ustanovnega občnega zbora krajevne organizacije SDS v nedeljo se je udeležilo tudi veliko število somišljenikov iz sosednih vasi. Za predsednika je bil izvoljen g. Aladar Verteš, šol. upravitelj v Fokovcih. V krajevno organizacijo je vstopilo 43 somišljenikov.

Križevci v Prekmurju. Ob veliki udeležbi se je v nedeljo, 19. t. m. pri nas ustanovila krajevna organizacija SDS. V organizacijo se je vpisalo takoj 122 članov. Med zborovanjem je vladalo najboljše razpoloženje. Pri debati so razni somišljeniki izrazili razne potrebe in želje, posebno kar se tiče občinskih potreb. Sklenila se je resolucija, v kateri prosijo zborovalci državne podpore za občinsko hišo, za popravilo državne ceste, ki je v zelo slabem stanju, za popravo mostov ter za popravilo tukajšnjega šolskega poslopja, ki je zelo potrebno popravila. Za predsednika je bil izvoljen g. Adam Brenkoč.

Bodonci. Naše prostovoljno gasilno društvo priredi dne 10. maja v gostilni g. Škrabana plesno veselico. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 5 Din, za družino 10 Din. Na vzporedu bo šaljiva pošta, srečolov in angleška licitacija. Ker je čisti dobiček namenjen za gasilno društvo, vabi odbor k najobilnejši udeležbi. — Odbor.

Beltinci. V nedeljo, 19. t. m. je priredil pevski zbor soboške gimnazije pri nas koncert, s katerim je dosegel najlepši uspeh. Mladi pevci in njih krasno petje nam ostane v najlepšem spominu.

Živinski sejem v Dolnji Lendavi dne 17. t. m. je bil zelo dobro obiskan. To pot so prišli tudi Italijani, ki so nakupili 12 vagonov večinoma debelih bikov. Cena lepi živini je bila 7 — 10.50 Din.

Dolnje-Lendavska Orjuna. Mestna organizacija Orjuna v Dolnji Lendavi je razširila svoje delovanje na samo granico. Tako ima sedaj prvi vod v trgu, 2 voda, od katerih tvori enega članstvo samih vrlih domačinov na meji in četrti vod se skoro osnuje tudi na granici v drugem kraju. Ob nedeljah prireja organizacija izlete v naravo, kjer moštvo vežba in se vsestransko vzgaja v nacijonalnem duhu.

ELITNI KINO VATICA
Telefon 124.
Predstave ob: 1/24., 5, 1/.8 in 9. uri
DANES:
Po romanu Ivana Turgenjeva
PESEM LJUBEZNI
Natalija Kovanko — Ivan Kolin
Razkošna oprema. Izvrstna igra.

1 zlata nunčka
2 zlačina
3 in več zaljubljenih ljudi
4 prekrasna mesta: Rim, Pompeji, Capri, Napolj
5 parov čevljev
To so glavni momenti najnovejše izvrstne šale naše zlate Lya Mara 2215-a
ELITNI

LJUBLJANSKI DVOR
Kino Telefon 730.
Danes:
„Ni vse zlato kar se sveti"
ali
Žena v svili in žametu
Zelo zanimiva in poučna novela v 7. velikih dejanjih v glavni vlogi
Marie Prevost
Predstave ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9.
Mladini neprimerno!

Spirit denat.
fimež, oljnate in suhe barve, pleskarske in slikarske potrebščine
Ravhekar & Derganc
Pred škofijo 20.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji.

Ljubljanska drama

Sreda, 22.: «Lizistrata». C.
Četrtek, 23.: «Vdova Rošilnka». B.
Petek, 24.: «Roka, roko umiva». Premijera. E.
Sobota, 25. ob 5. uri pop.: «Rosmersholm». Dijaška predstava pri znižanih cenah. Iz.
Nedelja 26.: «Roka roko umiva». Izv.

Ljubljanska opera

Sreda, 22.: «Carmen». F.
Četrtek, 23: «Traviata». D. Gostovanje tenorista Drago Hržiča iz Zagreba.
Petek, 24.: Zaprto.
Sobota, 25.: «Don Pasquale». A.
Nedelja, 26.: «Aida». Gostovanje gospodične Žaludove in Zdenka Knittla iz Bratislave. Izv.

Mariborsko gledališče

Sreda, 22.: «Traviata». C. (Kuponi).
Četrtek, 23.: «Tri sestre». B. Premijera.
Petek, 24. ob 17.: «Peterček». Dijaška predstava. Znižane cene.

Sprememba ljubljanskega dramskega **repertoarja. Abonente reda B in C opozarjamo**, da je ta teden red njihovih predstav zamenjan. Danes, v sredo se igra «Lizistrata» za red C, dočim imajo abonenti reda B «Vdovo Rošlinko» jutri v četrtek. Ta sprememba repertoarja je bila nujno potrebna vsled petkove premijere «Roka roko umiva».

Gostovanja v ljubljanski operi. V četrtek dne 23. aprila gostuje v ljubljanski operi odlični baritonist Drago Hržič, član Narodnega gledališča v Zagrebu. Gospod Hržič ima krasen bariton ter je ljubljenec zagrebške gledališke publike. V Ljubljani («Traviata) poje očeta Germonta. Predstava je za red D ter spada v okvir šestih abonma - predstav z raznimi gosti. — V nedeljo dne 26. aprila gostujeta v ljubljanski operi gdč. Žaludova in g. Zdenko Knitti, sedaj člana Narodnega gledališča v Bratislavi. Zdenko Knitti je bil več let član Narodnega gledališča v Zagrebu, kjer je pravkar gostoval v operi «Parsifal», gdč. Žaludova pa je dramatična sopranistinja. Oba umetnika sta absolvirala več gostovanj v Mariboru, Zagrebu, Osijeku ter gostujeta na povratku tudi v Ljubljani v operi «Aida». Vstopnice za nedeljsko predstavo «Aide» se bodo dobivale od petka dalje pri dnevni blagajni v operi.

Dijaška predstava v ljubljanski drami. V soboto popoldne ob 5. uri se uprizori zadnjikrat v sezoni Ibsenova drama «Rosmersholm» kot dijaška predstava pri zelo znižanih cenah. Opozarjamo, da je začetek te dijaške predstave izjemoma ob 5. popoldne.

Zanimiva premijera v mariborski drami. V četrtek dne 23. aprila uprizori mariborska drama v prevodu in režiji g. Kovača zanimivo rusko dramo A. P. Čehova «Tri sestre». Čehov danes naši publiki ni več neznan. Mnogo je pripomogla k temu zadnje čase vedno bolj obširna prevodna ruska literatura, največ pa gotovo Hudožestveniki, ki so baš v igranju Čehovih dram nedosegljivi mojstri. «Tri sestre» je tragičen dnevnih treh sester, Olge, Maše in Irine, ki hrepene neprestano po lepem, plemenitem, vzvišenem življenju, toda usoda jim prekriža vse račune. Ne preostane jim drugega kot udati se v usodo in skušati živeti popolnoma znova, nanovo hrepeneti, upati, delati, četudi zaman... Drama je psihološko silno dramatična in bo zapustila v gledalcih nedvomno globok vtis. Vloge «Treh sester» so poverjene ge. Bukšekovi, ge. Gabrijelčičevi in gdč. Kraljevi. Poleg tega nastopi skoro ves dramski ansambel. Za odrom svira vojaška godba.

Sinočnji koncert bratov Jovanovič, ki se je vršil v Unionski dvorani je vsestransko izborno uspel. Oba mlada umetnika sta ognjevito in tehnično popolno zaigrala obširni spored in na splošno željo dodala še mnogo točk. Oba sta bila deležna navdušenega odobravanja številne publike. Več o koncertu jutri.

Zagrebška opera v Dubrovniku. Zagrebška opera se pripravlja na turnejo po dalmatinskih mestih. Dne 6. maja se pripelje v Dubrovnik, kjer bo še isti večer predstava. Na repertoarju dubrovniškega gostovanja so opere: Pikova dama, Lakmé, Figarova svaba, Sevilski brivec, Rigoletto, Cavalleria rusticana, Pagliacci in Carjeva nevesta.

Novosadsko gledališče v Somboru. Dramski ansambel novosadskega gledališča odpotuje na desetdnevno gostovanje v Sombor, kjer bo prva predstava francoske komedije »Georgetta«, v kateri igra glavno vlogo gdčna Julija Kočera, ki nastopi tudi v »Solt za kokote«. Drame, ki se bodo igrale na tem gostovanju so zrežirali gg. Vereščagin, Vesnić in Brana.

Nastop čelista Jura Tkalčića skupno z orkestrom. Zagrebški virtuoz za čelo Juro Tkalčić priredi dne 2. maja koncert s sodelovanjem orkestra. Na programu te prireditve sta koncerta skladateljev Haydna (D-dur) in Schumanna (A-mol) ter Tkalčićeve sijajne varijacije na medžimursko pesem »Tužna roža«. Orkester bo vodil prof Lhotka. Koncert pa obeta biti eden najinteresantnejših glasbenih prireditev letošnje sezone v razvajenem Zagrebu.

Premijera operete »Pierrot Ilo«, katero je zložil Ivo Tijardović bo v Zagrebu dne 24. t. m. v naslovni vlogi nastopi Milan Šepec, v ženskih vlogah pa dame: Polakova, Gjungjenac in Popovičeva. Poleg drugih nastopi v operetu tudi priljubljeni zagrebški komik Grund.

Konec gledališke turneje varaždinskega gledališča v Koprivnici. Ansambel varaždinskega gledališča, ki je doma zaključil svojo sezono in se podal na turnejo po hrvatskih mestih, je gostoval za praznike dva dneva v Koprivnici. Uprizoril je Ogrizovićevo dramo »Vučina«, Tolstojev dramolet »Ona je vsega kriva« ter Begovićevo enodejanko »Osat«. Uprizoritev vseh treh del je bila odlična. Kljub temu je moral ansambel gostovanje ustaviti, ker je bil poset predstav škandalozno počel. Provincijalna publika je baje bojkotirala igralce radi tega, ker imajo v svoji sredi dva Srba in ker so dajali stvari, ki bi utegnile »izpriditi« malomeščane.

Tenorist dr. Adrijan v Gradcu. Slovenski tenorist dr. Adrijan, ki je že ponovno pel z lepim uspehom v Ljubljani, je nastopil te dni v Gradcu, v vlogi dona Joséja v Bizetovi operi »Carmen«. Listi omenjajo zlasti pevčevo dovršeno kantileno ter se spominjajo njegovega Maurica v lanskem »Trubadurju«, s katerim si je pridobil dr. Adrijan tudi pri nas simpatije gledališkega občinstva.

Domače vesti

* **Masarykova proslava v Slovenjgradcu** je minulo nedeljo prav lepo uspela pod okriljem tamošnjega Sokola. Večer je ob 20. otvoril v dvorani hotela Gol ob številni udeležbi občinstva slovenjgraški starosta g. dr. Železnikar. O Masaryku je poljudno predaval prof. dr. Dolar iz Maribora, tenorist g. Živko pa je zapel par krasnih pesmi s sodelovanjem svojega brata. Občinstvo je navdušeno sprejelo izvajanja predavatelja in tenorista ter še po oficijelnem delu sporeda vztrajalo v animirani zabavi.

* **Izpremembe v državni službi.** Pri poštnem in čekovnem uradu v Ljubljani so prevedeni: direktor dr. Ignacij Rutar v 4. skupino I. kategorije, tajnik dr. Vladimir Vidmar v 7. skupino I. kategorije, šef knjigovodstvu Rudolf Rozman v 1. skupino II. kategorije, uradnik Ivan Planinc v 3 skupino II. kategorije in uradnica Klotilda Žlindra v 3 skupino II. kategorije. — Janko Jerala, doslej uradnik inspektorata ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani, je imenovan za arhivarskega uradnika v 1. skupini III. kategorije pri bolnici v Vojniku.

* **Odvetniški izpit** je napravil v Ljubljani primorski rojak g. dr. Ciril Kraševec, odvetniški koncipijent v Mariboru. Kakor slišimo se namerava g. dr. Kraševec naseliti v Gornji Radgoni, ki bo s tem pridobila agilno delovno moč na narodnem polju. Čestitamo!

* **Izpolnitev poštnega prometa v mariborski oblasti.** S 1. majem prične med Mursko Soboto in Dol. Lendavo preko Dobrovnika prevažati pošto poseben poštni auto, ki bo seveda sprejemal tudi osebe. To bo velikega pomena za razvoj prometa v tamošnjih krajih.

* **Hlmen.** Poročil se je na Brezjah gospod Ferdinand Cirman iz Št. Vida nad Ljubljano z gdč. Jožico Derčarjevo. Mlademu paru iskrene čestitke!

* **Dalmatinski sodni arhivi.** Poseben delegat našega vnanjega ministrstva prevzame jutri dalmatinski sodni arhiv v Gradcu.

* **Notarska vest.** Lavoslav Sevnik, doslej notar v Rogatcu, je 17. t. m. pričel poslovanje na novem službenem mestu v Ormožu. — Razpisano je notarsko mesto v Kostanjevici, odnosno drugo notarsko mesto, ki bi se izpraznilo po premestitvi.

* **Proti korpulenci** (debelosti) učinkuje edinole preizkušeno in najnovejše sredstvo Lepoform tablette. Glavna zaloga: Lekarna Bahovec, Ljubljana (in Salus).

* **Obiskovalcem Zagrebškega velesejma,** ki se vrši od 26. aprila do 4. maja t. l. sporočamo, da se dobijo sejmske legitimacije za polovično vožnjo pri Tourist-Office, palača Ljubljanske kreditne banke. 828

* **Smrt angleškega oficirja v Dubrovniku.** V Dubrovniku je umrl te dni Jolin Ross Galle, podpolkovnik angleške vojske. Prišel je v Dubrovnik na oddih. Vsled nesrečnega slučaja si je pri britju zastrupil kri in je vsled tega nastopila smrt. Pokopan je bil ob obilni udeležbi dubrovniškega občinstva na pravoslavnem pokopališču.

* **Razpust društva.** Splošna železničarska organizacija Jugoslavije s sedežem v Ljubljani in njene krajevne skupine v Ljubljani I, Ljubljani II, Spodnji Šiški, Borovnici, Zalogu, na Rakeku, v Logatcu, na Zidanem mostu in v Trbovljah so na podlagi § 24. društvenega zakona razpuščene, ker so prekoračile statutarno področje.

* **Pobiranje vodarine v Novem mestu.** Z naredbo velikega župana ljubljanske oblasti se mestna občina novomeška pooblašča, da sme v letu 1925. za delno kritje stroškov za popravila in vzdrževanje vodovoda pobirati 10% vodovodno doklado.

* **Kolodvorska restavracija** je razpisana na postaji v Rogaški Slatini, na postaji v Brežicah pa kolodvorska okrepčevalnica. Uporaba se prične 1. julija, traja eno leto in se eventuelno podaljša. Licitacija se bo vršila dne 22. maja ob enajstih pri ekonomskem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani (v III. nadstropju »Ljubljanskega dvora«).

* **Zadružna elektrarna v Framu.** Kakor nam poročajo, se je prošlo nedeljo vršilo pri županu Potočniku zborovanje interesentov iz framske občine v zadevi elektrifikacije. Po referatih, ki sta jih podala za falsko elektrarno inž. Kiepach, za celjsko Zadružno zvezo pa ravnatelj Lesničar, se je sklenilo ustanoviti tudi v Framu zadružno elektrarno, ki bo v občini zgradila električno omrežje in razdeljevala falski tok med svoje člane. Zanimanje za to akcijo je v občini zelo živahno. Sedaj manjka samo še Gor. Polskava, da ni elektrificirano celo vznožje Pohorja od Maribora do Slovenske Bistrice.

* **Mesto sreskega šumarskega referenta** se odda pri srezkem poglavarju v Krškem. Prosilci naj vlože prošnje po službeni poti najkasneje do 10. maja. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo priložiti prošnji rojstni in domovinski list, izpričevalo o vseh opravljenih visokošolskih izpitih in o državnem izpitu za samostalno vodstvo šumarskega gospodarstva, zdravniško in nravstveno izpričevalo, potrdilo o ureditvi vojaške obveznosti, morebitni poročni list in krstne liste otrok ter končno kratek opis dosedanjega delovanja, oziroma službovanja.

* **Dr. Marković pobegnil iz zapora** Iz Cetinja poročajo, da je predvčerajšnjim popoldne pobegnil iz sodnega zapora znani vodja črnogorskih odmetnikov dr. Vukašin Marković. Kakor znano, je bila na Markovićevo glavo razpisana nagrada v znesku 50.000 dinarjev.

* **Povratek naših kolonistov iz Macedonije.** Iz Dolnje Lendave nam pišejo: Še vedno prihajajo na našo granico kot naseljeniki agrarne reforme oni nesrečneži, ki so leta 1919. in 1920. odšli v največji nadi na Ovčje polje v Macedonijo. Pred dobrim tednom so se naselili tudi 4 Blejci, nekaj Štajercev in Primorcev. Neznosna suša, ki je vladala na Ovčjem polju 4 leta, malarija in druge podobne bolezni ter nezgode so skoro uničile tamkajšnje koloniste. 99 družin je pustilo tamkaj 347 grobov, večinoma otrok in starcev. Upamo, da bodo naše oblasti priskočile tem nesrečnežem na pomoč, da se opomorejo vsaj, za silo.

* **Vlomi po deželi.** V vinogradsko posloplje Ludovika Smoleta v Ledini je pred nekaj dnevi vlomil Ivan Jake, doma iz Sevnice ter odnesel več steklenic vina, žganja ter več razne obleke v skupni vrednosti 2560 Din. Tat je po dejanju pobegnil. — Skozi okno je bilo vlomljeno v noči na nedeljo v hišo Josipa Marinška v Gorenjah pri Stari cerkvi. Tat je po hiši vse premetal in odnesel za 3250 dinarjev moške in ženske obleke, 210 Din gotovine in nekaj dragocenosti.

* **Grozen zločin vojaškega dezerterja.** V Petrovaradinu se je na pravoslavno velikonoč odigral grozen zločin. Pri takoimenovanih beograjskih vratih je bil na straži Arnavt Muktar Hasan, ki je bil svojedobno že dezertiral od vojakov. Ko sta prišla mimo poročnika Milan Pavič in Dušan Kokotović, je ustrelil oba, potem pa še nekega polkovnika. Nato je Hasan pobegnil proti Fruški gori, kjer je ustavil nekega seljaka in ga z orožjem prisilil, da mu je izročil svojo gornjo obleko. Zasleduje ga vojaška patrulja, a doslej brez uspeha.

* **Strašna rodbinska drama** se je odigrala te dni v slavonski Orahovici. Seljak Joso Puhl, ki je bil silno ljubosumen, je svoji ženi ponoči s sekiro preklal glavo. Bila je takoj mrtva. Morilec se je sam prijavil orožnikom.

* **Težka letalska nesreča** se je predvčerajšnjim pripetila v Jasenici pri Mostarju. Kapral Perović se je bil s pilotom dvignil v letu približno 150 metrov visoko. Močan vrtinec je prevrnil aeroplan, ki je padel na tla ter pokopal pod seboj Perovića in pilota. Ob sta bila težko poškodovana.

Išče se za takoj

500 težakov

za podiranje sokolskega doma na Taboru

Sprejme jih uredništvo „Slovenca"

VI MEČETE VAŠ DENAR SKOZ OKNO!

če kupite nogavice brez žiga „ključ", ker eden par nogavic z žigom in znamko (rdeče, modro, zeleno ali zlato)

„ključ"

traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepričali ste se! 83-a VI

Van Kaster kakao

Poljska pevka v Zagrebu. Dne 7. maja nastopi v Zagrebu na koncertnem odru absolventka bivšega peterburškega konservatorija, učenka skladatelja Glazunova Olgina Maywaldova, soproga zagrebškega vicekonzula poljske republike. Pela bo vokalne skladbe skladatelja Niewadomskega, Syzsmanowskega, Karlowitza, Noskovskega in Zelenskega.

Jubilejna razstava slikarja Bele Čikoša v Zagrebu. Dne 3. maja se otvori v zagrebškem umetnostnem paviljonu razstava, ki bo nudila pregled dosedanjega dela slikarja Čikoša, kateri praznuje letos 50 letnico svojega rojstva. Čikoš je eden izmed stebrov sodobnega slikarstva na Hrvatskem.

Intimni glasbeni večeri v Splitu. Sledeč stopinjam Hrv. glasbenega zavoda v Zagrebu prirejate intimne glasbene večere klasične in moderne muzike v Splitu ga Mary Železj in Katija Pavličićeva. V pondeljek dne 20. aprila se je vršil že tretji glasbeni večer, na katerem sta bila zastopana dva velika klasika: Haydn s sonato za klavir v Es-duru in z Reiterjevim kvartetom ter Mozart s koncertom za violino v D-duru ter Fantazijo-sonato za klavir v C-molu. Program za godalni kvartet so absolvirali domačini gg. Nonveiller, dr. Šlaus, Siriščević in Grisogono.

Koloraturka Tinka Vesel-Polla v Brnu. Koloraturka zagrebške opere, v Ljubljani dobro znana pevka ga Tinka Vesel-Polla je nedavno gostovala v Brnu na Moravskem. Pela je operne arije in pesmi, med drugimi tudi vlogo slavca iz Braunfelsove opere »Ptiči«, s katero je dosegla še nedavno v dunajski Volksoperi sijajen uspeh. Umetnica je bila deležna popolnega priznanja občinstva in kritike ter je morala dodati arijo iz opere »Lakmé«. Ga Vesel-Polla je bila svojčas članica brnskega gledališča.

Nova Sem Benelijeva drama »Ljubavna tragedija« se je pred kratkim igrala v rimskem gledališču »Valle« ter je dosegla izreden uspeh. Pisatelj je moral slediti pozivu občinstva in priti tridesetkrat pred rampo.

Svetovno gledališče v Newyorku. Iz Newyorka poročajo, da se bavi neka tamošnja skupina umetnikov z načrtom ustanovitve svetovnega gledališča, ki bi imelo pred Metropolitan-opero to prednost, da bi uprizorilo vsako sezono šest tujih del. Družba namerava kupiti neko gledališče v newyorški gledališki četrti. Gledališče bo uprizarjalo tudi drame in se že tozadevno pogaja z evropskimi pisatelji Schnitzlerjem, Čapkom in Werflom.

Beethovenova »Missa solemnis« v zagrebški stolnici. Zagrebško pevsko društvo »Lisinski« bo izvajalo skupno z zagrebško filharmonijo dne 29. t. m. v domači stolnici Beethovenovo »Misso solemnis«, ki je pri dosedanjih dveh produkcijah izvrstno uspela.

Iz Ljubljane

u— **Ljudska higijenska šola v Ljubljani.** Ker je z ozirom na razpoložljivi prostor priglašencev preveč, so sprejeti v prvi tečaj ljudske higijenske šole le oni, ki so se priglasili do nedelje 19. t. m. Za vse ostale se otvori v kratki dobi nov tečaj. Otvoritev prvega tečaja je danes dne 22. aprila ob 6. uri v risalnici državne realke v Ljubljani.

u— **Lep odgovor.** Na nesramen napad nedeljskega »Slovenca« na sokolski Tabor odgovarja napreden trgovec v Ljubljani z darilom 1000 Din za Turkov fond za Tabor. Iz istega nagiba so darovali po 100 Din: brat Andrej Kneisel, nadalje zaveden Krakovčan in pa neimenovana oseba. Posnemajte!

u— **Orjunaše** pozivamo, da se udeleže v kroju pogreba člana Orjune Šiška br. Mirka Kavčiča, ki se bo vršil danes ob 3. uri popoldne iz bolnice. — Oblastni odbor. 826

Ljubljanska akademska omladina sklicuje skupno s kulturnimi organizacijami dne 23. t. m. ob pol 7. zvečer

protestno zborovanje

v zbornici univerze radi sramotnega in nekulturnega nastopanja italijanskih fašistovsko-policijskih oblasti proti našemu odličnemu znanstveniku g. prof. dr. Vebru.

Pozivamo vso narodno čutečo javnost, da da dostojnega izraza ogorčenju nad tem sramotnim činom, ki ni običajen med kulturnimi narodi, in se zborovanja v velikem številu udeleži.

u— **Večer zenitistične umetnosti.** V četrtek ob 8. uri zvečer predava v Mestnem domu zenitistični pesnik Branko Ve Poljanski o najnovejšem umetnostnem pokretu v Evropi. Predavatelj bo poleg akademskega razlaganja tudi recitiral nekaj zenitistične poezije na povsem nov, originalen način. Celotni program je vrlo pester in vsebinsko nenavadno zanimiv, kajti gospod Branko Ve Poljanski bo med drugim govoril tudi o fantastični logiki, s katero postaja sam zenitizem izraz svoje dobe. «Balkanizacija Evrope je edini spas novega človeka!!» To je ena glavnih tez zenitizma. Razumeti je treba, da zenitizem nosi v sebi možnost ostvaritve največjega ideala modernega človeka — a to je: večna mladost. O vsem tem bo govoril Branko Ve Poljanski s povsem novo oratorsko tehniko, ki ni bila znana niti v starem Rimu niti v Atenah. Večer zenitistične umetnosti bo gotovo privabil v Mestni dom čim večje število poslušalcev.

u— **Bivše Triglavane,** ki so se udeležili proslave 50-letnice akademskega društva «Triglav» v Mariboru in tudi vse ostale bivše Triglavane uljudno vabimo, da se udeleže sestanka danes, v sredo dne 22. aprila ob pol 21. uri v restavraciji «Zvezdi». — Na dnevnem redu je razgovor o važnem vprašanju. — Poverjeništvo.

u— **Šah z živimi figurami,** ki ga priredi «Atena» dne 1. maja pod vodstvom mojstra Milana Vidmarja bo proizvajalo z ljubeznivim sodelovanjem «Šahovskega kluba» članstvo «Atena» v zgodovinskih nošah. 824

u— **Avtomobilna zveza s Posavjem.** Tvrdka Adamič & Comp. otvori v nedeljo dne 26. aprila redno nedeljsko in praznično zvezo med Ljubljano in Posavjem. Opozarjamo na današnji inserat.

u— **V društvu «Soča» v Ljubljani** se vrši v soboto dne 25. aprila v salonu pri «Levu» 20. in zadnje predavanje v tej sezoni. Ta večer predava univ. prof. g. dr. Aleksander Bilimović in sicer prvič v našem društvu o narodnem gospodarstvu o temi: «Papirnati denar». Na to zelo aktualno in veleinteresantno predavanje opozarjamo vse člane in prijatelje društva, da se ga v obilnem številu udeleže. Po predavanju prosta zabava z godbo in petjem. Začetek točno ob pol 21. uri. Vstop vsem prost.

u— **Veselica Ruske Matice.** V soboto dne 25. aprila priredi Ruska Matica v prostorih akademskega društva «Jadran» (bivša arena Narodnega doma) veselico. Čisti dobiček je namenjen knjižnici Ruske Matice. Začetek ob 20. uri. Vabljeni so člani in prijatelji Ruske Matice.

u— **Gostilna na Tržaški cesti št. 4,** popolnoma prenovljena, na novo otvorjena. Točijo se najboljša domača in dalmatinska vina. Za obilen obisk se priporoča Fran Medica, lastnik. 806

u— **Jadranska straža.** Občni zbor «Jadranske straže» v Ljubljani se vrši v soboto dne 25. aprila ob 20. uri v restavraciji «Zvezda».

u— **Reševalni avto.** Mestna občina ljubljanska si je nabavila sanitetni avto za prevoz bolnikov. Reševalni voz s konjsko vprego, ki sicer ostane še nadalje v uporabi, se je v nujnih primerih, zlasti v okolici izkazal za prepočasnega. O reševalni akciji v krajih, ki so nad eno uro oddaljeni od Ljubljane, pa dosedaj sploh ni bilo mogoče govoriti. Reševalni avto bo za to na razpolago le v resnih, težkih in nujnih primerih; posebno pa bo mogel koristiti na deželi. Pristojbine za avto znašajo v mestnem pomeriju za vsako vožnjo 80 Din izven mestnega pomerija pa poleg tega še 10 Din za vsak pričet kilometer. Za reševalni voz s konjsko vprego pa znašajo pristojbine v mestu za revne sloje 10 Din, sicer 50 Din, v okolici pa za vsakogar po 100 Din za vsako pričeto uro.

u— **Vandalizem.** Neznani ponočnjaki so v noči na 20. t. m. izruvali posestniku Janku Kocjanu v Jeranovi ulici vrtno ograjo ter mu prizadejali s tem okrog 200 Din škode. Brž čas isti zlikovci so podrli nadalje še na Opekarski cesti leseno klop, na Cesti na Loko pa izruvali železen drog z označbo hidranta. Posurovelost nekaterih ponočnjakov presega že vse meje, zato bi bilo umestno, da se jih eksemplarično kaznuje.

u— **Policijske prijave.** Od pondeljka na torek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 prestopek žaljenja straže, 2 pretepa, 1 poškodba tuje lastnine, 1 posest orožja brez dovoljenja, 5 prestopkov cestnega policijskega reda in 1 prireditev z godbo brez tozadevnega dovoljenja. Aretacija se ni izvršila nobena.

u— **Umrli v Ljubljani.** Včeraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Ana Skobec, dninarica, 30 let. — Helena Eržen, služkinja 71 let. — Josip Kunčič, železniški uradnik v pok., 71 let. — Antonu Peratu, tobačnemu delavcu sta umrla dvojčka, sinček in hčerka, par ur po rojstvu. — Mirko Kavčič, bančni uradnik, 25 let. — Ivana Žalec, delavčeva žena, 46 let.

Iz Maribora

a— **Jugoslov.-češkoslov. liga** opozarja občinstvo, zlasti pa svoje člane, na predavanje češkega ciklusa v Ljudski univerzi. Tako predavanje se bo vršilo zopet v četrtek dne 23. aprila, ko predava g. dr. Mesesnel o češkem slikarstvu. Ne bilo bi častno za Maribor, ako bi bilo predavanje zopet tako slabo obiskano kot poslednje.

a— **Samomor.** V pondeljek zvečer se je obesil 40-letni Simonič, hišni posestnik v Pobrežju in kovač v delavnici južne železnice. Žena ga je našla mrtvega v drvarnici. Baje je izvršil samomor iz obupa, ker je te dni izgubil dve jako dragi pravdi.

a— **Predavanje o češki literaturi,** ki ga je imel v pondeljek zvečer dr. Burian iz Ljubljane v Ljudski univerzi je obiskalo odlično občinstvo. Vendar se kaže, da je vsled prelepih pomladanskih večerov predavateljska sezona za enkrat že mimo. Treba se je pač zadovoljiti s skromnejšo udeležbo. Ljudska univerza bo s češko serijo še nadaljevala. Za velike počitnice pripravlja celo večji ciklus predavanj za izobraževalni tečaj ljudskošolskega učiteljstva v Mariboru.

a— **Lekarnar König** prosi objave, da ni bil na sobotni burševski knajpi pri Halbfidlu.

a— **Smodeja in Žebota nad dr. Pivka** so poslali mariborski klerikalci v pondeljek zvečer na svojem shodu v Gospodarski banki. Čeprav so že par tednov s cirkuško reklamo bobnali in od moža do moža agitirali za ogromen obisk, je vendar mala dvoranica zevala praznote. Prišlo je le okoli 180 ljudi in še tem je moral g. Smodej priznati brez ovinkov «da se zbirajo temni oblaki nad SLS». Nič več zanimivega nimamo poročati o tej SLS-manifestaciji za avtonomijo. Klerikalni strah pred špijonom dr. Pivkom je od dne do dne večji in to po pravici.

a— **O češkoslovaškem slikarstvu** bo v četrtek dne 23. aprila predaval v Ljudski univerzi g. dr. Mesesnel iz Ljubljane. Želeti je, da bi bilo to predavanje bolj posečeno kot je bilo ono v pondeljek o literaturi.

a— **Glasbeno zgodovinsko besedo** priredi v petek dne 24. aprila v slavnostni dvorani moškega učiteljišča Zgodovinsko društvo s predavanjem prof. Druzovića in izvajanjem skladb naših starih in novejših skladateljev. Pevske točke zapojeta gospa Druzovićeva in g. Živko.

a— **Nov rešilni avto** je včeraj prejela mariborska požarna bramba iz Gradca. Oblastvo je dovolilo carine prost uvoz avtomobila.

Iz Celja

c— **Zbor demokratske stranke v Celju.** Danes dne 22. aprila ob 20. uri se vrši v mali dvorani Celjskega doma zbor demokratske stranke za Celje in okolico. Poroča poslanec dr. Pivko, ki pride s popoldanskim brzovlakom ob 15. uri v Celje, kjer bo nato v redakciji «Nove Dobe» sprejemal stranke v važnejših zadevah.

c— **Naša vojska.** V nedeljo popoldne je bila na Starem gradu četa vojakov - rekrutov 39. pešpolka s svojim komandirjem, ki jim je pokazal lepo celjsko okolico in objasnil kratko zgodovino starega grada. V črnožolti Avstriji pač nismo videli na izletu med vojaki oficirja, najmanj pa še ob nedeljah. — Več izletnikov.

Iz Trbovelj

t— *Pri včerajšnjem* poročilu o gostovanju dramatičnega odseka Udruženja vojnih invalidov iz Ljubljane se nam je vrinila neljuba pomota. Pri nekaterih igralcih, ki so se potrudili igrati kolikor le mogoče neresnično in afektirano smo imenovali Accetta namesto Rangusa. Accetto je igral celo najbolj dovršeno, tako da so obstojale stave, da ni ženska in da je ženska.

t— *Za Sv. Planino* so ekspedirali skozi Trbovlje nov zvon, ki tehta 695 kg in ga je vlila mariborska livarna. Vozovi in konji so bili lepo okrašeni z venci in zastavicami. Opazili smo, da so se fantje na konjih bolj dostojno obnašali, kakor zadnjič, ko so pijani padali raz konj.

t— *Včeraj* 21. t. m. ob 4. pop. se je vršila v oskrbovalnici za dojenčke predaja poslov starega odbora Društva za varstvo otrok novemu odboru, ki se je 7. t. m. konstituiral takole: predsednik: Anton Zupančič III, namestnik: Franc Spiler, tajnica Ana Lapornikova, namestnik Stanko Kolenc, blagajnik Franc Jagar, namestnik Ivan Dimic, odborniki: Ivan Novak, Franc Košir, Jurij Hrastel, Franc Kuder, Jože Zelenšek, Franc Stendler, Marko Obrez, Anton Hribar, Mirko Kos, Josip Hauptman; pregledovalca računov: Ivo Pleskovič ml. in Karol Režon. Ker smo že pri konstituiranju novega odbora, ni odveč, če omenimo, da so hoteli klerikalci prvo sejo po občnem zboru razbiti, da bi dosegli ponovitev občnega zbora in da bi tako prišli do vodstva gospodinjske šole, ki spada pod to društvo, združujoče pod svojim okriljem okoli 200 otrok. Toda pametni odborniki so na temelju pravil to zavračali in tako so klerikalci, ki so zamudili ugodno priliko pri občnem zboru, ostali na cedilu. Sicer pa klerikalci z gospodinjsko šolo vobče nimajo sreče, kar se je pokazalo za časa predsednika Ivana Hribarja, ko so skušali dobiti učiteljico, ki bi vodila njihovo gospodinjsko šolo, v svoj Društveni dom. Takoj po predaji poslov v oskrbovalnici so se podali odborniki v rudniško restavracijo, kjer se je vršila prva redna seja novega odbora. Društvo za varstvo otrok zasluži največjo pažnjo in je želeti, da bi ostalo nadstrankarsko, kakor je bilo dosedaj.

t— *Ukradeno je bilo* dr. Baumgartnerju motorno kolo in to iz zaprte garaže pri rudniški bolnici. Storilec je 19letni S. Z. s Posetja, kateremu se je najbrž zahotelo po prijetni vožnji. Vlomil je v garažo skozi okno, odprl vrata in kolo odpeljal. Toda na nepojasnjen način je prišel do tega, da ga je okoli 2. ponoči že nazaj pripeljal, zbudil dr. Baumgartnerja in ga obvestil, da je vzel kolo nekemu neznancu v bližini hiše g. Ferenca, ker ga je spoznal kot last g. doktorja. Hotel je za to tudi nagrado, toda z njo ne bo nič, ker je orožnikom končno priznal, da si je storijo izmislil, da se izmaže iz kaše, ki jo je sam skuhal.

Iz Primorja

* *Lepa liberalnost.* Tržaški «Piccolo» od 16. t. m. hvali rimsko vlado, češ da sijajno skrbi za tujerodno učiteljstvo v Italiji. Hvala gre na račun predpisov, da bo slovenski učitelj lahko ostal v državni službi, če napravi izpit iz italijanščine in če ga spozna komisija po najmanj dveh inspekcijah sposobnega za njegov poklic. To je res lepa liberalnost potem ko velja za slovenske šole zloglasni zakon ministra Gentileja, ki zatira materinščino že pri otrocih. Kakšna je ta liberalnost nam dalje kaže dejstvo, da italijanska vlada slovenske učitelje po 15- in še večletnem službovanju meče na cesto brez vsakega vzroka ne da bi jim plačala en sam vinar odškodnine. Enako je tudi z učitelji, katere so Italijani upokojili; ti večinoma še dosedaj niso prejeli prejemkov, ki jim gredo po predpisih. Za tako liberalnost vlade, ki ne pozna najnujnejših obveznosti napram svojim nastavljencem in upokojencem, se slovenski narod v Italiji lepo zahvaljuje.

* *Bakreni novci po 5 stotink in stari po 10 stotink se vzamejo iz prometa.* Letos 30. junija izgube plačilno veljavo italijanski bakreni novci po 5 stotink in novci po 10 stotink starega kova. Finančni, poštni in železniški uradi so dolžni izmenjavati ta denar do vključno 30. junija.

* *Samomor radi nevrastenije.* 57letna tržaška živilja Elvira Pirini je izpila večjo dozo karbolove kisline in je na posledicah zastrupljenja umrla. Vzrok samomora je oslabelost živcev.

* *«Vdova Roštinka» v Gorici.* Dramatično društvo v Gorici uprizori v soboto dne 25. ter v nedeljo dne 26. t. m. Golarjevo komedijo v treh dejanjih «Vdova Roštinka».

* *Perosijev oratorij «Mojzes»* se izvaja danes v sredo zvečer v cerkvi sv. Antona v Trstu.

Ljutomerske nedovršene stavbe

Ljutomer, sredi aprila.

Stavbeno mrtvilo pri nas ni manjše nego po mestih, dasi se splošno opaža, da se vobče «na deželi» več zida in gradi kot v mestih. Že predlanskim so naši klerikalci s kreditom, ki so ga dobili od ljutomerske posojilnice, začeli graditi svoj «Katoliški dom» v velikem stilu. Toda dovoljeni krediti so bili kmalu izčrpani in ker požrtvovalnost okoliških kmetov ni bila tako velika, kakor so pričakovali kaplani-aranžerji, je stavba obtičala sredi dela in so jo šele lansko leto spravili pod streho in vsaj od zunaj za silo zgotovili. Manjka še vsa oprema velike dvorane, namenjene v prvi vrsti gledališkim predstavam in do zgradbe istočasno projektiranih postranskih prostorov v hiši ob cesti menda nikoli ne pride. Uresničil se je zopet star pregovor, ki pravi: Kdor visoko leta, nizko pade.

Že več let stoji nedovršena zgradba enonadstropne hiše istega stavbenega podjetnika sredi trga, svoj čas namenjena gornjeradgonski tiskarni «Panoniji», ki se je preosnovala v delniško družbo in se je nameravala preseliti v Ljutomer. Do tega pa ni prišlo, ker sedanje razmere takim podjetjem niso naklonjene.

Z velikim pompom se je predlanskim začelo agitirati za bolnico usmiljenih bratov, ki bi se imela graditi na lepem prostoru ob novi železnici pri križišču cest, ki peljejo v Ormož in Središče. Uvedla se je obsežna nabiralna akcija, ki je imela v našem in vseh sosednih okrajih veliko uspeha, ker je javna bolnica celemu Murskemu polju nujno potrebna. Zaprla se nam je namreč avstrijska bolnica v Radgoni, bolnici v Murski Soboti in Ormožu pa sta posebno v nujnih slučajih preveč oddaljeni. Do zgradbe bolnice pa vendarle ni prišlo, dasi so usmiljeni bratje svoje velike prvotne načrte zelo zmanjšali. Zidati bi se moralo že lansko leto. Toda samo par vozov opeke, par hlodov in velikanski napis, da se gradi bolnica se na stavbišču posmehuje trški občini in drugim lahkovernim darovalcem. Šušlja se marsikaj med ljudstvom zato bi bilo potrebno da bi usmiljeni bratje položili javni račun o nabranih darovih in o njih porabi ter točno izjavili, zakaj ne zidajo, oziroma kedaj bodo res začeli z gradbo bolnice. Morda bi bilo umestno, da bi trška občina vzela zadevo v roke, ker je ona na izvedbi projektiranega načrta najbolj interesirana.

Trško občino čaka še velika naloga za bodočnost: zgradba zelo potrebne občinske hiše na mestu stare, ki bi nudila vsem uradom in tudi tistim, ki se morda še nastanijo v Ljutomeru, gostoljubno streho. Morda bo to eksistenčno vprašanje bodočnosti trga.

Omeniti moramo še eno smelo podjetje: Sokolski dom. Graditi se je začel v lanski pozni jeseni. Želimo mu uspešno nadaljevanje in skorajšnjo dogotovitev, da bo kulturno ognjišče vsega naprednega življa celega Murskega polja.

Iz življenja in sveta

Pomlad v Parizu

(Dirke in damska moda. — Na starini. Sejem.)

Pariz, 20. aprila.

Pomlad je prišla v deželo . . . in pričele so se zopet konjske dirke v Longchampsu, pri katerih se zbira vsa pariška eleganca. Sedim na klopi v Avenue du Bois de Boulogne s starim Parižanom, svojim dolgoletnim znancem in opazujeva, kako se pešci in avtomobili vračajo z dirke. Jaz nisem ravno dobre volje, čeprav se je po dolgih meglenih in deževnih tednih prvič pokazalo solnce, moj znanec je pa še slabše volje.

— «Spet nova pomlad, ki se začenja, mi reče vzdihujoče. Pa je skoraj tako melanholična, kot so bili v moji mladosti konci jeseni. Kolikokrat sem opazoval ljudi, ki so se vračali od dirk! . . . Takrat je človek videl še kaj zanimivega, nove damske obleke, nove klobuke . . . takrat je moda še nekaj veljala . . . Da, da . . . moda izginja, kot vse, kar je iz prejšnjih časov. Sicer mi je dobro znano, da se letos oblačijo dame v nekak moški površnik, ki je podoben vreči — zakaj jo imenujejo «redingote» mi pa ni jasno — lani tega še niso nosile, vendar to ni nobena prava novost, to je samo poslabšanje moške enostavnosti, na kateri so našle svoje dopadajenje. Verjemite mi, mode ni več! Krojači so nas skušali še pred nekaj leti prepričati, da nam bodo spet ustvarili prave obleke ki jih bodo nosile prave ženske s pravimi prsi in pravimi boki. Toda s tem ni bilo nič! Pravih žensk ni več... obstojajo samo moškim podobna bitja . . . O, če bi bili vi poznali ženske mojih mladih let! Nosile so lase, pa kakšne! Imele so prsa in boke . . . in nosile so prave obleke, komplicirane in polne našivov in okraskov . . .»

Jaz teh žensk nisem poznal in tudi nisem mnenja mojega starega znanca. Parižanke se mi zdijo prav chic in à la mode kljub temu, da se njih obleka vedno bolj približuje moški. Daje jim to nekaj sportnega, krepkega in pri moji veri, to mi ugaja. Če bi še opustile barvanje obraza, ustnic in trepalnic, bi bile vsekakor še lepše . . .

— Naslednjo nedeljo sem se pa namenil drugam, na krai, kamor moda ne seže . . . na starino, na «Foire à la feraille». Tu prodajajo vse, česar si more srce poželeti: staro perilo, svilene nogavice, pletene kravate, mnogobarvne šale itd., itd.

Vse leži križem: uniformski gumbi, vratne kljuke, svečniki, kositreni vrči, slike in risbe, kupi starih, deloma že raztrganih knjig, čelade Napoleonovih dragoncev in stare kavalerijske sablje, ure in kamenje . . .

Lepo vreme je privabilo veliko množico ljudi, ki se počasi sprehaja med razstavljenimi stvarmi, se ustavlja in gre spet naprej. V nekem kotu je atlet razgrnil preprogo po tleh in dviga uteži, njegova žena, ali kaj, pobira solde od gledalcev. Njemu nasproti sta dva muzikanta, ki godeta in pojeta zadnji kuplet slovite igralke, gospodične Mistinguett:

On fait une petite belotte,
Et puis ça va . . .

In ves zbor okoli stoječih zažinga refren, predno gre na «un demi», na čašo piva.

— Kdor se hoče pozabavati tako nekako, kot pred vojno v dunajskem Wurstelpraterju, naj gre na pariški sejem, imenovan «Foire aux Pains d' Epices». To pa ni navaden sejem, temveč novo, slikovito mesto, ki dela velikanski šum in ropot in ki je zrastlo iz zemlje sredi Pariza. Vsako leto ob tem času se vrši ta sejem, «la grande kermesse populaire» od Vincenneskih vrat pa do sredo boulevarda Voltaire. Koliba stoji poleg kolibe, šotor poleg šotora. Vse velike pariške komedije so tu zbrane: gledališče Collinet. Palača Tisoč in ene noči, krotilec Jouan s svojimi tremi abesinskimi levi in lepa krotilka Joannita. Razen tega dva cirkusa in razstava morskih levov. Zanimivo je pa, da se na sejmu nahaja mnogo manj kinov kot prejšnja leta.

Na ogromnem «Narodnem trgu» (Place de la Nation) vlada naravnost peklenski hrušč in trušč. Nemogoče je, opisati vrtiljake vseh vrst, ki so ga zaposedli in od katerih ima vsak svoje orglje, ki skušajo s svojim bučanjem prekositi sosedove. Najznamenitejše komedije te vrste so: plešoče krave, skakaloče krave, bliskovita kolesa, ekscentrik itd. Vse se vrti kot blazno, godbe mogočno bučijo od vseh strani, tisočglava vesela množica valuje med pestrimi kolibami . . . človeku se začne v tem direndaju kar v glavi vrteti.

Največji in najmanjši Francoz

Francoski listi priobčujejo eksotično dvojico, ki bi si lahko služila lepe novce, ako bi skupno nastopala v cirkusu. Baje pa živita oba kot privatnika in no-

četa kovati kapitala iz smole, s katero se ju je spomnila usoda. Velikan je Armand Bronner, rodom iz francoskih Alp ob švicarski meji, star 34 let, visok 2 m 28 cm in težak 187 kg. Pritlikavček, ki stoji poleg njega na stolici, a mu vkljub temu komaj seže do pasu, je 22 letni Robert Janiere, visok 79 cm in težak 28 kg.

Zdravnik oslepel med operacijo

Na kirurgičnem oddelku klinike v Segedinu na Madžarskem se je pripetila koncem preteklega tedna nenavadna nesreča, ki je menda doslej prva svoje vrste. Zgodilo se je, da je zdravnik oslepel med operacijo.

Asistent kirurgičnega oddelka segedinske bolnišnice, dr. Filipp, je operiral ves dan in je bil že precej izmučen. Pozno zvečer je bil prinešen v bolnišnico hudo bolan pacijent, ki ga je bilo treba takoj operirati. Pred operacijo so ga obsenčili s kremenjakovo svetiliko. Ko so svetiliko izključili, so prišli vsled neprevidnosti močni žarki v oči asistenta, ki je takoj zadobil močno vnetje oči.

Kljub temu je dr. Filipp nadaljeval nujno operacijo, tekom katere je moral v svojo nesrečo ugotoviti, da njegov vid vedno bolj peša. Ko je zdravnik končal operacijo, se je onesvestil. Kirurg je prišel sicer kmalu k sebi, vendar so zdravniki ugotovili, da je oslepel na obeh očeh. Prihiteli so njegovi tovariši, ki so ga takoj operirali. Vendar pa ni gotovo, ali se bo operacija posrečila.

Tako je postal znameniti operater žrtev svojega poklica, kakor že mnogi pred njim in menda še tudi za njim. Vsak poklic zahteva pač svoje žrtve.

Drama ljubosumja v Londonu

V neki londonski bolnišnici je te dni preminula dražestna plesalka Grace Plackhallerjeva. Imela je rano na vratu in je povedala, da jo je zaklal neki mladenič, katerega pa ni hotela izdati. Dan nato se je priglasil na policiji 18-letni Ernest Rhodes. Izjavil je, da je on morilec komaj 16 letne deklice.

Policija, ki je temeljito preiskala zadevo, je doznala naslednje podrobnosti: Rhodes in Grace sta se seznanila pred dvema mesecema. Sestajala sta se pogostoma v parkih, posečala kinematografe ter čestokrat ponočevala do belega dne. Tudi par dni pred smrtjo sta se ljubimca sestala. Rhodes je spremil deklico domov ob 11. zvečer. Na razstanku je zahteval od ljubice, da se mora oglasiti pri njem čez dva dneva. Deklica je odvrnila, da tega ne more storiti. Na ta odgovor je postal Rhodes tako ljubosumen, da je zahteval pojasnila, zakaj noče priti. Začela sta se prepirati in med prepirom se je Grace rogala Rhodesu, češ da je nor. Rhodes je začel prisegati, da ne ljubi nobenega živega bitja tako vroče, kakor njo. Grace mu je nato še enkrat povedala, da se čez dva dneva ne moreta sestati. Sklonila se je k ljubčku ter ga hotela poljubiti, a v tem trenutku je fant potegnil iz žepa britev in prerezal ljubici vrat. V prvem hipu ni čutila Grace nobene bolečine. Tiho je dahnila, da tudi ona ljubi Rhodesa in ko je hotela dvignit' glavo, je začutila rezko bolečino na vratu. Ker je imela rokav okrvavljen, je kriknila in kakor blazna zdirjala v stanovanje, kjer je tako krvavela, da so jo morali oddati v bolnišnico.

Rhodes je imel zelo nemirn noč. Kaj je storil, ni vedel; šele ko je zjutraj kupil list in ga prečital, je razbral da je ranil ljubico do smrti. Oblekel se je in stekel najprej k svojemu delodajalcu, kateremu je razložil slučaj, nato pa je šel na policijo, kjer je dogodek natančno popisal.

Pokojna Grace, krasno razvito dekle, je bila tako plemenita v svoji duši, da ni hotela izdati imena svojega morilca ne domačim, ne policijskemu komisarju. Zato je izguba za Rhodesa tem težja in kesanje njegovo tem bridkejše. Saj se zaveda, da je na tako nepremišljen način ugonobil srce, kakršnega ne bo našel nikoli več v svojem življenju.

Romantična ženitev bogate ameriške vdove

Amerika se zopet naslaja ob novi senzaciji. Gospa Straightova, ki je pred par leti obvdovela in okolu katere se je zadnje čase trlo kavalirjev, ki so tekmovali med seboj, da bi si pridobili naklonjenost njenega srca in z njim velikansko bogastvo, se je poročila s sinom preprostega angleškega pastorja.

Straightova je bila še kot dekle vrlo imovita dama. Poročila se je prvič z novinarjem Straightom, ki je umel ženine milijone podeseterostročiti. Ko je tako pomnožil premoženje, je legel v grob, kakor more storiti samo fin in res požrtvovalen soprog. Mlada vdova se je po moževi smrti posvetila filantropiji. Darovala je velikanske vsote v prosvetne namene. Ob neki taki priliki se je seznanila s sinom nekega angleškega pastorja, ki je deloval tedaj na agrikulturni šoli v Cornellu. Pobudo za ustanovitev tega zavoda je dala ona. Gospa se je tedaj zaljubila v sedem let mlajšega moža, ki je pravkar zlezel iz študentovske lupine. Toda kmalu je pozabila ta flirt. Njuna pota so šla daleč narazen.

L. K. Elmhrist, kakor je bilo ime mlademu možu, je odšel iz domovine v Indijo. Študiral je verska vprašanja ter se je mnogo družil z Rabidranatom Tagorejem, znanim indijskim pesnikom in filozofom. Ko se je vrnil na Angleško, je izvedel, da je gospa Straight še vedno v samskem stanju. Odločil se je, da odpotuje v Ameriko in jo poseti. Rečeno, storjeno. Stara ljubezen se je kmalu zopet vnela in pred nekaj dnevi sta bogata vdova in mladi mož stopila pred oltar, kjer je zvezal svečenik njuni roki in njuna srca. Newyork, ki ni imel o tej romantični ljubezni doslej niti pojma, si zdaj nikakor ne more raztolmačiti, kako se more Američanka — milijonarka — danes v 20. stoletju poročiti iz čiste, nesebične ljubezni, ko bi lahko začinila svoje plodonosne milijone, če ne drugače, vsaj z aristokratskim naslovom kakega bogatega in neumnega domačega ženina.

Samomor 15letnega realca

Razume se, da se je to zgodilo na Dunaju, kjer so tudi samomori čisto vsakdanja prikazen. Toda vsakdanja prikazen prestopi svoje meje, če se ustreli z revolverjem v glavo učenec IV. razreda srednje šole, kakor se je to zgodilo v primeru, o katerem pišemo.

Erik Skala je stanoval v Döblingu pri Dunaju. Obiskoval je IV. razred realke v Grottenbachovi ulici. Bil je eden izmed najboljših učencev v razredu. Starši in učitelji so ga imeli zaleo radi, ker je bil vedno prijazen, ljubezniv in sploh zelo prikupljive narave.

Vzrok samomora mladega realca še ni docela pojasnjen. Splošno se naglaša, da se je Skala silno spremenil med velikonočnimi počitnicami. Baje je bil nesrečno zaljubljen in si je radi tega vzel življenje. So pa tudi taki — in tem, izgleda, da bo treba dati več vere kakor prvim, — ki pravijo, da se je fant ustrelil radi obiska pri neki vedeževalki. Bil je pri nji zadnje dni in ženska mu je prorokovala skorajšen konec, kar si je vzel deček tako k srcu, da si je pognal kroglo v glavo.

Naj si že bo vzrok žalostne Skalove smrti kakršenkoli, njegov slučaj nam kaže nezdrava pota, po katerih hodi današnja mladina.

× *Stoletnica železnice.* — 27. septembra 1925, bo poteklo sto let, kar je bila na svečan način otvorjena prva javna železniška proga, ki je tekla med Stocktonom in Darlingtonom na Angleškem. Lokomotiva je vlekla šest vagonov premoga, en vagon potnikov, enaindvajset voz s sedeži za ljudi in v koncu zopet šest vagonov premoga. Pred vlakom je jezdil jezdec z zastavo v roki. Lokomotiva — sloviti Stephensonov stroj štev. 1 — je vlekla vlak s hitrostjo 9 km na uro.

× *Novi prekopi na Poljskem.* Ministrstvo za javna dela na Poljskem se bavi z načrti za gradbo novih prekopov za rečno plovbo. V prvi vrsti naj bi se zgradil kanal, ki naj bi spojil premogovnike okrog Dombrove s spodnjim tokom Visle. Projektiran je tudi prekop, ki naj bi vezal Varšavo preko Brest Litovska z Dnjeprom. Razmišljajo tudi o prekopu, ki naj bi omogočil plovbo med poljskimi in rumunskimi rekami.

× *Jetniški rekord.* Na Angleškem so te dni obsodili v desetletno ječo zaradi vloma 69letnega starca, ki je bil že 50 let svojega življenja za mrežami zapora.

× *Kajenje ni moderno.* Londonske dame nehavajo kaditi, kar je tem bolj presenetljivo, ker je baš londonski ženski svet tako strastno kadil kakor noben drug. Toda mlada angleška ženska generacija ne kadi več.

× *Odkod ime «polka»?* Profesor Zdenek Nejedly objavlja v «Naši Reči» rezultat svojega študija, odkod izvira ime češke polke. Dejedly sodi iz zbranega materijala, da je polka nastala v tridesetih letih v okolici Kraljevega Gradca kot družabni (ne narodni) ples in tudi njeno ime je družabnega izvora. Spominja na strastno zanimanje čeških rodoljubov za usodo poljskega upora, ko je bila vsa češka javnost prepojena s poljskimi simpatijami. Iz simpatije do Poljakov so imenovali novi moderni ples «Polko».

× *Čudne zbirke.* Ljudje zbirajo vse mogoče stvari, eni znamke, drugi novce, tretji palice, četrti letake itd. Dobe pa se tudi čudaki, ki zbirajo neobičajne stvari. Tako je te dni prodajal knjigarnar v Browleyu v grofiji Kentu na Angleškem izredno bogato zbirko najrazličnejših etiket, ki se nalepljajo na steklenice za pivo. Zbirka ima 15 albumov s 10.000 komadi etiket. — Velik pivski bratec v Nemčiji je leto in dan poizmal v vsaki gostilni, v kateri je bil in pil, in teh ni bilo malo, podstavek, na katerega postavljajo natakarji vrček s pivom, in ga nabil v svoji sobi na steno. Ni se pa omejil samo na podstavke ampak je včasih sunil tudi tu in tam pločevinasto napisno tablo ene ali druge pivovarne. Vse to so našli po njegovi smrti v sobi nabito na stenah, kjer ni bilo prostorčka, da bi obesil nanjo tudi najskromnejšo sliko.

Knjige in pisatelji

Dr. Iv. Lah: Knjiga spominov

Ječe, Moja pot, Dan 1914/I.

V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Strani 163. Broširan 35 Din, v celo platno 45 Din, poštnina 2 Din več.

«Prva poglavja teh spominov so pisana v taboru Mittergrabern na Nižjem Avstrijskem spomladi 1916. Pisal sem jih ob svoji postelji v onih dneh polnih nad in pričakovanja, ko so onemogli nemški napadi pred Verdunom in se nam je zdelo, da nastaja v svetovni borbi velik preobrat. Pisal sem kakor sem se spominjal. Skrival sem svoje zapiske v postelji in sem jih pri odhodu srečno rešil. Podajam jih tu deloma neizpremenjene. Pozneje se mi je zdelo potrebno spopolniti te dogodke s podatki, kako je rastla naša predvojna generacija, kako je iskala pozitivnega programa in kako se je iz tega mladega kipenja razvil naš jugoslovenski nacijonalizem, ki je končno leta 1914. objel vse naše slovenske pokrajine. Mislim, da se bodo mnogi radi z menoj spominjali teh časov. Bil sem v sredi našega boja, obdan od neštetih znanih in neznanih sobojevnikov, ki so vsak na svojem mestu delali za našo skupno stvar. Dogodki so nas prehiteli. Ni mi bilo treba ničesar niti olepšavati niti pretiravati. Bilo je tako. Čas beži in na marsikaj smo že pozabili.»

Tako piše Lah v predgovoru k svojim Spominom, ki nam osvežujejo baš one dogodke, katerih naši dosedanji vojni memoari Pivkovi, Matičičevi ali Feiglovi prav malo ali nič ne omenjajo divjanje germanskega terorja v zaledju in trpljenje naših ljudi po ječah in taboriščih. Knjiga je opremljena z Lahovim portretom ter karikaturami Podrekarjevimi, ki je narisal tudi naslovno stran.

Priporočamo jo prav toplo.

R. Badjura: Pohorje

(Praktičen vodnik po Podravju)

124 strani, 19 slik, 3 karte (pregledna karta Slovenije, talni načrt Maribora in generalna karta Podravja).

Naš neumorni slovenski Baedeker Rudolf Badjura je za svojimi Alpami izdal sedaj v isti založbi dragoceno potopisno in krajepisno monografijo Pohorje. Priročna knjižica je sestavljena i po obliki i po vsebini sorodno kakor Alpe, nudi izredno bogato tvarino ne samo za turista in izletnika, ampak sploh za vsakega, ki hoče podrobno spoznati slovensko domovino. Knjižica je opremljena s celo vrsto nazornih slik in s tremi zemljepisnimi kartami. Tisk, ki ga je preskrbela Delniška tiskarna v Ljubljani, je brezhiben in kljub skrajni ekonomiji s prostorom zelo pregleden. Pridržujemo si, da se na knjigo o priliki še povrnemo, že sedaj pa jo prav toplo priporočamo.

Uzgoj žitarica

Prof. dr. Vinko Mandekić je izdal pod tem naslovom v založbi Ciril-Metodove knjigarne v Zagrebu poljudno pisano strokovno delo o toj najvažnejši panogi našega kmetijstva. Knjiga je izšla v kratkem času že v drugi izdaji, kar najbolje priča o njeni velikí vrednosti. Služila bo dobro na eni strani učencem naših kmetijskih šol, na drugi pa tudi našim kmečkim posestnikom, ker je pisana v tako lahkem jeziku, da jo brez težkoč čita in razume tudi slovenski kmet.

Kratka srbo-hrvatska slovnica

Učitelj srbohrvaščine v Ljubljani g. Tomo Jedrlinič je izdal v samozaložbi kratko, a pregledno elementarno gramatiko srbohrvaščine, namenjeno v prvi vrsti slovenskim učencem, ki se uče bratskega jezika. Dobrodošla pa bo tudi odraslim, ki se hočejo hitro seznaniti z najvažnejšimi posebnostmi srbohrvaščine.

Frank Orlov:

Tiger na tančici

Zadnjo nedeljo sem bil na izletu, užival sem prve dihe pomladi in gledal kipeče začetke novega življenja pri ljudeh in naravi. Videl sem toliko veselih in srečnih mladih ljudi, ki so šele začenjali živeti in ki se jim je smehljalo življenje kot pisana trata, na kateri se igrajo otroci.

Ko sem se vrnil v mesto, sem dobil kratko poročilo, da je «danes ponoči umrl v bolnici medicinec Kristijan D.» Novica me je pretresla temeljito, ker mi je neka motna misel, katere si prav za prav nisem bil popolnoma svest, kalila ves pravi užitek na izprehodu. Kakor črna vešča mi je frfotala pod solncem, med cvetjem in ljudmi.

Na kratko vam tedaj povem to čudno storijo z medicincem Kristijanom. Mi ni mnogo na tem, koliko jo boste verjeli; toda priznati boste morali, da so duševni dogodki v našem življenju, ki se jih le napol zavedamo in ki so za nas lahko usodepolni.

—

«Nocoj je zopet prišla,» mi je takrat povedal Kristijan in nejasno gledal nekam daleč.

«Beži no, to so halucinacije, prenapet si od študija, pojdi k zdravniku!»

«Ne, ne, poslušaj! Študiral sem do ene. Mesto je že spalo, saj veš, kakšna megla je bila. Mnogo sem pušil in pil mnogo čaja. To je tako prijetno. Še ni bila ena, jaz sem postal nemiren in nisem vedel, zakaj. Nekaj mi je dejalo, naj pogledam v veliko stoječe zrcalo na desni od mize. Smešno se mi je zdelo, a ozrl sem se. Pomislil! V zrcalu je stala, vsa dolga in suha, v dolgi beli plahti in kimala mi je z žalostnim nasmehom . . .»

«Pa kdo naj bi bil to?» sem ga vprašal resno, da bi ga ne žalil. Kajti bil je občutljiv v tem oziru. In povedal mi je na dolgo in v čudni zvezi nekaj, česar ne morem razumeti popolnoma, mogoče zato ne, ker ga nisem točno poslušal ali pa, ker takih stvari takrat sploh nisem verjel.

«Moj oče je bil zdravnik v Vzhodni Indiji, to sem ti že pravil.»

«Da, da in ti si rojen tam doli v tej prečudni deželi. Še danes te zavidam za to!»

«Le nikar! Nisem ti vsega povedal. Je res prečudežna dežela, vse je bajno in tajno tam doli, mnogo tudi tako tajnega, da preide v ljudi in jih obvlada. Torej poslušaj! Moj oče je bil tam doli zdravnik. Naselil se je v Indiji v nekakih osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Kaj ga je gnalo iz domovine, ne vem. Vem le, da me je strastno ljubil; saj mi je zapustil veliko premoženje, vendar pa ni bila to samo očetovska ljubezen, ne, zdelo se mi je, da ljubi v meni še neko drugo osebo, kateri se hoče oprostiti radi neke krivice, ki ji jo je storil. Jaz tega dolgo nisem razumel, toda lani sem v Berlinu nekaj groznega doživel. Sedel sem v lokalu nekje «Unter den Linden», prav tam, kjer sva se prvič ustavila z očetom, ko sva pred leti prišla iz Indije preko Hamburga v Evropo. Bil sem še napol otrok takrat. In na Indijo se spominjam samo po stvareh, ki so me kot otroka posebno zanimale. Na čudovito sadje, živali, floro in morje. In na lepo mlado ženo, ki me je imela boli rada kot moj oče. Z njo sem hodil, kadar je bil oče na svojih opravkih, k sosedu, o katerem sem pozneje zvedel, da je bil oče te mlade žene, ki me je tako ljubila.

Nekega dne, malo pred našim odhodom v Evropo, je šel k temu bogatemu Indijcu z nama i moj oče. Tako lepo je bilo tisti večer. Na vrtu so goreli lampijoni, godba je svirala in pred nami so plesale mlade gole deklice domače plese. Bila je nekaka hišna veselica, očividno na čast odhodu mojega očeta, kakor sem pozneje spoznal. Že pozno ponoči je bogati Indijec začel opravljati nekake molitve in po vseh mogočih ceremonijah pozval nekega mladega fakirja. Ta je prišel in tu se je zgodilo nekaj, česar nikoli ne pozabim. Saj to je bil simbol in kažipot moje usode.

Fakir je začel moliti in se klaniati Bogu, nato pa dvigal roke visoko, kot da vabi in kliče nekoga iz daljave. In takrat se je zgodilo. Visoko v zraku se je pokazalo nekaj malega belega, prihajalo je po gibih fakirjevih rok vedno bližje, najprej v velikih in nato v malih krogih in se ustavilo ravno nad nami tremi: nad očetom menoj in mlado Indijko. Bila je to velika bela tančica in na njej je ležal mlad tiger. Njegovih malih zelenih oči, ki so šilile iz teme naravnost vame, ne pozabim živ dan. Indijci so molili, godba je igrala, mladi fakir pa se je zvijal na tleh, molil in končno odčaral z molitvijo ta grozni pojav.

Drugo jutro smo se odpeljali s parnikom. Pluli smo že proti Adenu. Še pol dneva je bilo do tam. Takrat je nastala proti večeru silna nevihta. Mlada žena me je stiskala na prsi in me poljubila. Končno sem zaspal. V sanjah sem čul očetov krik:

«Tiger na tančici!»

Ko sem se zbudil, smo bili že v Adenu, v kajiti je sedel poleg mene oče, a mlade lepe Indijke, ki me je tako ljubila, nisem nikdar več videl. Tudi jaz sem jo ljubil, jo še ljubim in jo bom neizmerno ljubil, dokler bom živ. Lahko mi veriameš, prijatelj, saj . . .»

Kristijan je začel jokati, jaz sem pozorno začel opazovati njegovo polt in lase, in kot da mi je nekaj dejalo, sem nadaljeval njegov nedokončani stavek:

« . . . Saj je bila tvoja mati! . . .»

Ko si je otrl solze, je počasi nadaljeval:

«Povedal sem ti, kako žalostno je končal moj oče. Tisti teden, ko je umrl v nekem berlinskem sanatoriju, sem sedel «Unter den Linden» in obujal spomine na vse, kar sem doživel v tako rani mladosti. In pomisli!

Na trotoarju, kjer se vali in peha množica ljudi iz vseh delov sveta, se tik pred mojim oknom pojavi bela postava. Nisem je hotel pogledati, toda moral sem. Kaj misliš, kdo je bil?

Mladi indijski fakir, brat moje matere. Gledal je vame nepremično in slepo kot da me hoče s pogledom prebosti. Zdelo se mi je, da v mislih ponavlja preteklo in snuje bodoče. Naenkrat, ko je dovršil svojo tajnost nad menoj, se je okrenil in izginil . . .

Povej mi, kako me je mogel najti v tem nemškem Babilonu? A jaz naj ti povem, zakaj me je iskal?

Moj oče je ono noč pred Adenom pod čudežnim vplivom tiste grozne prikazni — tigra na tančici — vrgel moje mater v morje.»

«In nocoj je prišla v beli tančici, prijazno mi je kimala, natančno sem jo videl v ogledalu in okoog vratu ji je ležal mladi tiger in šilil vame z zelenimi očmi . . .»

—

Ko sem bil pravkar v bolnici, sem gledal na belem mrtvaškem prtu bledi Kristijanov obraz, temno polt, črne lase in ogromne ogljene obrvi: mladi tiger na tančici, spavaj sladko v zemlji svojega očeta!

Gospodarstvo

Protestno zborovanje davkoplačevalcev v Žalcu

Žalec, 20. aprila.

Kakor vsa Slovenija, ječi danes tudi naša Savinjska dolina pod težkim bremenom ogromnih davkov. Savinjska dolina morda še bolj, ker je kakor znano domovina hmelja, ki ob ugodnih tržnih razmerah res prinese precej denarja, čigar pridelovanje pa tudi ogromno stane. V preteklem letu vrhu tega ogromna večina hmeljarjev, hmelja niti ni mogla vnovčiti, ampak ji leži še danes kot mrtev kapital precej dvomljive vrednosti v skladiščih. Ravno zadnje tedne pa prihajajo od davkarije plačilni nalogi, ki gredo v ogromne tisočake. Kmetje zato naravnost obupujejo in si ne vedo pomagati. Znan nam je n. pr. slučaj, da je dobila neka kmečka posestnica-vdova, ki ima kakih 50 oralov zemlje, plačilni nalog za 150.000! Ako naj ta davek plača, mora odprodati precejšen del svojega posestva.

Proti tem nevzdržnim razmeram, ki spodkopavajo eksistenco savinjskega kmeta in napeljavajo vodo na mlin protidržavnih rovarjev, se je vršilo v nedeljo v Žalcu veliko protestno zborovanje, ki se ga je udeležilo nad tisoč kmečkih posestnikov iz vse Savinjske doline. Srezko poglavarstvo v Celju se je prav po nepotrebnem balo bogve česa in je odredilo obsežne varnostne odredbe ter med drugim zaprlo tudi vse gostilne. Da to pri zborovalcih, ki so nekateri prišli precej od daleč in so morali ostati opoldne brez kosila, ni naredilo baš najboljšega utisa, si lahko mislimo. Oblasti bi priporočali v bodoče pri sličnih prilikah več uvidevnosti.

Zborovanje, ki se je vršilo na prostem pred hmeljarno, je otvoril g. Fran Roblek, ki je poudarjal gospodarski, strogo nepolitični značaj shoda. Poleg njega so govorili še gg. Franc Pikl, Vinko Vabič, Martin Jurhar, Matija Bošnjak in Miha Jošt. Zborovanje je poteklo dostojno in stvarno. Nekateri neodgovorni elementi so ga sicer skušali motiti z neumestnimi medklici, preko katerih pa so resni možje šli mirno. Soglasno in z odobravanjem so bile sprejete naslednje

resolucije:

Na shodu dne 19. aprila 1925. v Žalcu zbrani tisoči davkoplačevalcev sicer uvidevajo, da so davki za obstoj države potrebni, vendar pa ne morejo uvideti, zakaj se še sedaj v sedmem letu po ujedinjenju davčna bremena niso izenačila za vse prebivalce naše skupne domovine.

Pogrešajo uvidevnosti pri merodajnih činiteljih, od katerih bi smeli pričakovati času in razmeram primerno omiljenje o izvajanju avstrijskega zakona o osebni dohodnini, katero plačujemo le v Sloveniji in Dalmaciji. Mesto tega pa se dohodnina odmerja čezmerno in iztirjava na način in v obsegu, ki resno ogroža obstoj našega gospodarstva in ubija v davkoplačevalcu veselje do dela. Zato odločno zahtevamo:

1.) da se jemlje kot podlaga odmere 3-letni prerez dohodkov;

2.) da se spremeni davčna lestva iz kronske v sedaj zakonito vpeljano dinarsko veljavo;

3.) pri odmeri in iztirjavi naj se vpošteva v polni meri porast naše valute;

4.) da se davka prosti eksistenčni minimum zviša na 15.000 Din, kar bi itak še izdaleka ne doseglo predvojne višine;

5.) da se odpravijo vsi pribitki in doklade na ta davek;

6.) da se davčni predpis izvrši v prvi polovici davčnega leta in ne šele v času, ko je dohodek že porabljen;

7.) zahtevamo davčne olajšave v smislu § 174 avstr. zakona o osebnih davkih za vse one davčne zavezance, ki imajo manj kot 50.000 Din dohodkov.

Če pa se merodajni faktorji ne bi ozirali na te, v prvotni obliki zakona o osebnih davkih samem utemeljene zahteve, bi bili primorani, sklicujoč se na poglavitni zakon, na katerem je naša skupna domovina zgrajena, na čl. 116. naše ustave, ki se glasi:

«Davčna obveznost je obča in vsi državni davki so enaki za vso deželo»,

zahtevati, da se sistira pobiranje osebne dohodnine, dokler se ista ne vpelje za vso državo.

Ribogojstvo v Zdenčini

Poučni strokovni izleti so za naše kmetsko ljudstvo, posebno za učence kmetijskih šol zelo važni. Zato smo meseca marca z učenci II. zimskega tečaja kmetijske šole na Grmu obiskali Karlovac in okolico, Zdenčino, Jastrebarsko in Zagreb.

Posebno nas je zanimalo ribogojstvo v Zdenčini. Južno od postaje Zdenčina je velika močvirnata in s hrastovim gozdom porastla ravan. To posestvo je bilo pred vojno last barona Raucha, ki je dal gozd posekati in je tako ostalo 2400 oralov slabo izkoriščane zemlje.

Ker je zaradi naravne lege zemljišča na nekaterih mestih stalno zastajala voda, je bilo mogoče tam leta 1912.—13. gojiti ribe na površju kakih 300 oralov. Srečen slučaj je nanesel, da je sedaj lastnik g. Zwilling, rodom Dunajčan, zvedel za ta prostor, si ga ogledal in vzel v zakup. G. Z. si je bil pridobil temeljito ribogojsko prakso že v Češkoslovaški.

Nastala je svetovna vojna. Ribe, ki so se do tega časa vzgojile, so postale sposobne za trg. Ugodno tržno konjunkturo je znal g. Z. dobro izkoristiti ter mu je od izkupička za ribe ostalo še nekaj kapitala za investicije. Lastnik zemljišča mu je tedaj ponudil cel kompleks v nakup in g. Zwilling je odkupil 2400 oralov puste zemlje. L. 1915. in 1916. je prevzel veliko partijo vojnih ujetnikov, ki so dve leti neprenehoma izvrševali njegov načrt.

Vseh velikih ribnikov je 22. Izmed njih meri največji 460 oralov. Vsak ribnik ima svoje ime in številko. Poleg omenjenih ribnikov je še 9 prezimnikov, v katerih hranijo matice in samce od 4d o 15 kg težke. Tudi v znanstvene in poizkusne svrhe je napravljenih 6 ribnikov, ki so na razpolago zagrebški poljedelski fakulteti. Napraviti bo treba še okrog 800 oralov ribnikov na delo ma še divjem terenu. Vsak ribnik ima več kanalov za dotok in odtok vode. Tkzv. čepi so napravljeni iz betona. Spomladi se v one ribnike, ki so bili čez zimo prazni, pusti voda in v aprilu se nasadijo v nje matice in samci, in sicer v razmerju na 100 samic (ikernačev) 300 samcev (mlečnikov). Koncem aprila in začetkom maja se ribe drstijo Ikre se oplodijo in iz njih se razvije ribica, ki doseže do jeseni težo preko 20 gr v dolžini 5 do 6 cm. Take ribice se krmijo med poletjem s turščno moko. Na jesen se ribniki vnovič izpraznijo. Mlade ribice in stare ribe se polove in nato sortirajo po velikosti in starosti. Zalega in stare ribe se spravijo ločeno v globoke prezimne ribnike, drugo leto se zalega izpusti v določen ribnik, kjer se izreja (Streckteich). Krmi se s turščnim zdrobom, tako da dosežejo mlade ribice do jeseni 15 do 20 cm dolžine in tehtajo 40 do 50 dkg. Te ribe ostanejo čez zimo v ribniku in se prično zopet zgodaj krmiti. Nekatere bolj rašče ribe so že za plemе sposobne in se ikre pri drstenju oplodijo. Po izvršenem drstenju postanejo vse ribe zelo ješče in takrat to je od junija do polovice septembra se morajo obilo krmiti. Krmljenje se vrši na ta način, da se jim meče v vodo turščica, fižol, soja, grah, kar ribe slastno jedo. Celo gospodarstvo porabi 40 do 50 vagonov omenjene hrane na leto. Po tretjem letu se v jeseni meseca novembra ribniki izpraznijo in dorasle ribe polovijo. Pri tem se ribe ločijo od mlade zalege in velikih komadov. Tržne ribe morajo imeti čez 1 kg teže. Tiste, ki je še niso dosegle, se dajo za eno leto nazaj v ribnike. Da karpi ne ležijo preveč v blatu, jih spodbujajo pri iskanju ščuke, ki se nalašč za to v ribnik nasadijo. Poleg karpov in ščuk se gojijo tudi somi. Tak izlovljen ribnik se pusti čez zimo prazen, čez poletje se trebi, gnoji, preorje in zaseje, tako da dotično zemljišče nudi v istem letu pridelek za prehrano rib, ljudi in živine.

Predstavljati si moramo nepregledno vodno ploščo 460 oralov, na kateri je nasajenih 100.000 karpov, ki bodo dali preko 1000 q prodajnih rib. Nalovljene ribe se prepeljavajo v kadi po ozkotirni železnici na postajo Zdenčina, kjer se nakladajo v vagone, napolnjene z vodo in opremljene z napravo za mešanje vode, v katero se spušča kisik iz barelov, v ta namen pritrjenih pod vagonom. Na ta način se ribe transportirajo v Pariz, Berlin, Hamburg, Varšavo, Dunaj, London itd. V Jugoslaviji teh rib malo porabimo. Pri nas se prodajajo povprečno po 22 do 25 Din kg. Fran Malásek, Grm.

Razstava vajeniških del v Ljubljani

Priprave za to razstavo, za katero vlada veliko zanimanje tudi izven Slovenije, so v najlepšem teku. Prijavljenih je že okrog 50 obrtnih panog, tako da lahko rečemo, da bodo zastopane vse stroke naše obrtniške podjetnosti. Pri povorki na dan otvoritve bo okrog 4000 vajencev, kar je za naše razmere nedvomno velikansko število.

Izven Slovenije je zanimanje za to razstavo največje v Zagrebu. Da se omogoči poset razstave manj premožnim vajencem, je poglavarstvo mesta Zagreb dovolilo odboru za poset te razstave 10.000 Din podpore. Doslej je prijavljenih že okrog 300 vajencev iz Zagreba, ki bodo prišli v Ljubljano pod vodstvom učiteljev obrtnonadaljevalnih šol.

Za razstavo vajeniških del v Ljubljani prijavljeni predmeti morajo biti najkasneje jutri (četrtek) zvečer na razstavnem prostoru.

Tržna poročila

Dunajska borza za kmetijske produkte (20. t. m.) Iz Amerike so javljeni nižji sobotni tečaji, kar pa ni mnogo vplivalo na dunajsko tržišče, ki je mirno. Cene so ostale nespremenjene. Notirajo za 100 kg v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 51 — 52, madžarska s Potisja 54.50 — 55, jugoslovenska 54 — 55, Rosafé 51.50 — 52; rž: domača 49.50 — 50.50; ječmen: domači 45 — 49; turščica: 27 — 28; oves: 40 — 41 šilingov.

Dunajski goveji sejem (20. t. m.) Dogon 2929 komadov. Iz Jugoslavije jih je bilo 172 Slabi voli so se pocenili za 5 grošev pri kg, boljši nespremenjeni. Biki so se pocenili za 15 do 20 grošev pri kg in slaba živina za 5 do 10 grošev. Krave nespremenjene. Notirajo za kg žive teže: voli 1 — 1.75 biki 1 do 1.40, krave 1 — 1.50, slaba živina 0.60 di 0.95 šilinga.

Chicaška žitna borza (20. t. m.) Pšenica: za maj 150.25 — 150.75; za julij 140.25; za september 133.75. Turščica: za maj 109.25; za julij 112 in sedem osmink; za september 112 in ena osminka; tendenca čvrsta.

= **Unifikacija železniških tarif.** V prometnem ministrstvu je dovršena železniška tarifa I. in II. del, ki je samo unifikacija obstoječih tarif brez posebnih sprememb. V juliju ali avgustu bo sklican tarifski odbor, ki bo razpravljal o tej tarifi.

= **Padec cen kožam.** Na jugoslovenskih tržiščih so v zadnjem času cene kožam znatno padle. Plačujejo se: bosanske volovske kože 12—14, dalmatinske brez rogov 15—16, hrvatske lahke 15, težke 16—17, **slovenske lahke 15, težke 17, telečje na Hrvatskem 25—27, v Sloveniji 23 Din kg.** — Izdelane kože so imele naslednje cene v Zagrebu: kravji kruponi težki 66—70, lahki 62—65, kravje polovice težke 54—56, lahke 48—50, kravje vratine 33—36, kravji averni 30—32, likanec 68—70, kravje usnje rjavo 98—100, črno 95—98 Din za kg, goveji boks 17—18, telečji boks 22—25 Din za kvadratni čevelj.

= **Imejiteljem legitimacij Zagrebškega zbora.** Uprava Zagrebškega zbora opozarja interesente, ki nameravajo potovati z legitimacijo Z. Z. na veliki sejem, da točno prečitajo navodila na legitimaciji glede voznih olajšav na parnikih in železnicah. Pri dohodu v Zagreb ne dajte iz rok voznega listka, ki ga potrebujete za brezplačni povratek. Ako listek izročite vratarju, morate za nazaj plačati zopet cel vozni listek.

— **Delo na prostoru Zagrebškega zbora** je vedno živahnejše Razstavljalci glasti inozemski, že privažajo svoje blago. Prostor je z malimi izjemami ves oddan. Posebno številno so zastopani avtomobili in težka industrija. Za prenočišča bo skrbel sejmski stanovanjski urad, ki bo za časa velikega sejma uradoval na glavnem kolodvoru.

= **Likvidacija.** V likvidacijo je prešla I. Lavrič & Cie., trgovska družba z o. z. v Ljubljani. — Dalje se je razdružilo in prešlo v likvidacijo Kmetijsko društvo za topliško občino v Toplicah, reg. zadr. z o. z. Upniki naj prijavijo terjatve.

= **Občne uzance ljubljanske borze za trgovanje z lesom je objavil zadnji »Uradni list«** (št. 37.)

= **Carinski dohodki v prošlem letu.** Po podatkih generalne direkcije carin beleži v prošlem letu največje dohodke beograjska carinarnica, in sicer 341 milijonov Din, odnosno 20.4% celokupnih carinskih dohodkov v državi; njej slede zagrebška (325 milijonov Din ali 19.4%), ljubljanska (136 milijonov Din ali 8.1%), subotiška (97.5 milijona Din ali 6%), mariborska (89 milijonov Din ali 5.3%) in ostale.

= **Izplačilo kupona štiriodstotnih bosanskih agrarnih obveznic.** Finančni minister je dal na razpolago generalni direkciji državnih dolgov pri Narodni banki svoto 3,485.300 Din v svrho izplačila šestega kupona in amortiziranih obveznic štiriodstotnega posojila z likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini. Rok je 1. maja t. l. Izplačilo bodo vršile med drugim vse finančne delegacije, davčni uradi, poštna hranilnica in njene podružnice s področnimi poštami.

= **Nova delniška družba.** V Velikem Bečkereku se je ustanovila nova delniška družba pod imenom: Društvo za elektrotehniku i fabrika kabela. Delniška glavnica znaša 1 milijon Din. Družba je pod okriljem sladkorne tvornice v Velikem Bečkereku. Konstituirajoča skupščina bo 2. maja t. l.

= **Popravljanje vagonov v domačih tvornicah.** V prvi polovici leta 1924. je bilo v naših domačih podjetjih popravljenih 5768 vagonov. Od tega števila odpade 2748 na Slavonski Brod, 1150 na Subotico, 550 na Smederevo, 350 na Palanko in 970 na ostale delavnice in popravljalnice vagonov.

= **Avstrijski izvoz v Jugoslavijo** je znašal v letu 1924. po uradnih podatkih vrednost 59 milijonov zlatih kron, kar predstavlja 10.5% celokupnega avstrijskega izvoza.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. maja ponudbe glede dobave obročev za kolesa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 18. maja pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave pozamenterijskega materijala; — 19. maja pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani glede dobave 12.000 kg bencina; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 90 ton plinskega koksa; — 20. maja pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 100 ton kovaškega oglja. — Predmetni oglasi so v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

= **Avstrijsko-grška trgovinska pogodba** je bila te dni podpisana.

= **Povišanje cen papirju v Češkoslovaški.** Iz Prage poročajo, da je Gospodarska zveza industrije papirja te dni sklenila povišati cene papirju. Časopisni papir se namerava podražiti za 25 vinarjev, a druge vrste papirja za 30 do 35 vinarjev pri kg.

= **Likvidacija Francosko-maržarske banke v Budimpešti.** Ta banka, ki se je pred dobrim letom ustanovila v Budimpešti v svrho privabljenja francoskega kapitala za madžarsko gospodarstvo, stopa v likvidacijo.

Borze

21. aprila.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanje, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) **Vrednote:** 7% posojilo 0—62, Vojna škoda 159—0, Celjska posojilnica 210—212, Ljubljanska kreditna (217), Merkantilna 110—126, Prašteđiona 825—830 Kreditni zavod 190—200, Strojne 0—134, Trbovlje 385—395, Vevče 100—108, Stavbna 265—280. — **Blago:** les: hrastovi frizi, 8—13 cm, 30—60 cm dolžine, fco meja 1400—0; lipovi hlodi, od 25 cm naprej, fco nakladalna postaja 0—180; bukova drva, 1 m dolžine, polsuha, fco Ljubljana, 10 vagonov (20); javorjevi hlodi, od 26 cm premera naprej, 3 m dolžine, fco nakl. post. 0—650; poljski pridelki: pšenica: Rosafé, pariteta Ljubljana 430—0, avstrijska, fco Postojna tranz. 0—442.50; otrobi pšenični: debeli, pariteta Ljubljana 0—225, drobni, jutne vreče, par. Ljubljana 0—195; turščica: zobata, par. Ljubljana 0—215, medimurska, par. Ljubljana 0—236; krompir jedilni, rumeni, fco Špilje tranz. 130—0.

ZAGREB. V **efektih** je bila tendenca slabša. Bančni papirji so dalje oslabeli. — V **devizah** je bil položaj napram včeraj nespremenjen. Tudi tečaji ne beležijo večjih razlik. Blaga je bilo precej. Narodna banka je delno pokrivala povpraševanje v devizah na London, Prago in Švico. Promet **srednji. Notirale so devize:** Amsterdam 2470—2500, Dunaj 865.6—885.6, Berlin 1474.5—1489.5, Budimpešta 0.0855—0.0875, Italija izplačilo 253.225— 256.225, ček 253.25—256.25, London izplačilo 296—299, ček 295.9—298.9, Newyork ček 61.55—62.55, Pariz 323.5—328.5, Praga 183.25—186.25, ček 183.05—186.05, cvica 1197—1207, ček 1197—1207; **valute:** šilingi 875—895, frfr. 320.5—325.5; **efekti:** bančni: Litorale 57.5—61, Trgo 15—16, Eskomptna 104—105, Poljo 17—18, Kreditna Zagreb 105—107, Hipo 59—60 Jugo 98—99, Ljubljanska kreditna 225—236, Obrtna 66.5—67, Prašteđiona 0—820, Slavenska 70—72, Srpska 130—132; industrijski: Eksploatacija 41—45, Dubrovačka 490—510, Šećerana 600—630, Narodna šumska 20—30, Nihag 50—52, Gutmann 390—400, Slavonija 54—55, Trbovlje 390—400, Vagon Osijek 95—97.5, Vevče 105—117.5; državni: 7% posojilo 61—62, agrarne 29.5—30, Vojna škoda per kasa 159—161, obračun 160—161.

BEOGRAD. Tendenca v devizah je bila zaradi večdnevne pavze nekoliko čvrstejša. Povpraševanje je bilo pokrito po privatnih bankah. Le v devizah na Švico, Newyork in Prago je delno intervenirala Narodna banka. Notirale so **devize:** Dunaj 874—875, Berlin 1477—1479, Budimpešta 0.0863—0.0865 Bukarešta 28—28.25, Italija 254.5—254.75, London 297—297.3, Newyork 62.05—62.075, Pariz 324—326, Praga 184.5—184.75, Švica 1201—1202.

CURIH. Beograd 8.35, Newyork 517, London 24.76, Pariz 27, Milan 21.22, Praga 15.35, Budimpešta 0.007170, Bukarešta 2.35, Sofija 3.775, Dunaj 72.85.

DUNAJ. Beograd 11.43 — 11.47, Berlin 168.78 — 169.38, Budimpešta 98.37 — 98.77 Bukarešta 3.1825 — 3.2025, London 33.995 do 34.095, Milan 29.10 — 29.22, Newyork 709.35 — 711.85, Pariz 37.09 — 37.25, Praga 21.05 — 21.13, Varšava 136.20 — 136.70, Sofija 5.15 — 5.19, Curih 137.25 — 137.75; dinarji 11.39 — 11.45, lire 29,03 — 29.26.

PRAGA. Beograd 54.60, Dunaj 476.75, Rim 138.65, Curih 654.50.

BERLIN. Beograd 6.765, Dunaj 59.06, Milan 17.23, Praga 12.43, Curih 81.14.

LONDON. **Devize:** Beograd 296, Newyork 478 in sedem osmink, Pariz 91.55, Švica 24.76.

NEWYORK. **Devize:** Beograd 161.25, Dunaj 0.0014, London 478.75, Pariz 5.22.

Continental „Balon obroči"

omogočijo ugodnjo vožnjo na najslabejših cestah. — Poskusite in bodete v prihodnjič samo s takimi obroči vozili.

Pristoja na normalna platišča.

Sokol

Sokol Šiška se udeleži pogreba umrlega brata Miroslava Kavčiča. Člani v kroju, zbirališče danes ob 14. pred telovadnico.

Masarykova proslava. Članstvo Sokola I. se opozarja, da se vrši v soboto dne 25. aprila točno ob 20. uri v prostorih na Taboru «Masarykova proslava». Dne 20. t. m. napovedana proslava se je morala vsled tehničnih ovir preložiti. Predava znani priljubljeni predavatelj g. dr. Krivic. Po predavanju prosta zabava. Bratje udeležite se predavanja zanesljivo in polnoštevilno; pripeljite s seboj tudi društvu naklonjeno občinstvo. — Prosvetni odsek Sokola I. 827

Sport

Celje : Ilirija 0 : 0 (0 : 0)

Prvenstvena nogometna tekma med S. K. Celjem in S. K. Ilirijo, ki se je vršila v nedeljo na celjski Glaziji, je končala neodločeno. Ilirija je bila v prvih 15 minutah v premoči, nakar pa se je celjsko moštvo opomoglo ter je bila igra nato ves čas odprta in fair. Moštvo Ilirije je pokazalo lepo kombinacijo, vendar pa se mu ni posrečilo izvojevati pozitivnih uspehov. Celjani niso znali izrabiti nekaj lepih šans pred nasprotnikovim golom. Publike okrog 505. Sodnik g. Kramaršič z Ljubljane je vsled svoje nesposobnosti oviral igro na obeh straneh. Celjske sportne publike, ki je znana kot mirna in disciplinirana, se je polaščalo ob sodnikovih odločitvah močno razburjenje in so se čuli številni protesti. R. P.

S. K. Ilirije nogometni trening v sredo in petek za I. moštvo in rezervo ter v torek in soboto za ostale igrače. Polnoštevilno! Danes trening s Hermesom ob 18. — Odbor.

LNP. (službeno). Seja poslovnega odbora se vrši danes ob 20., Narodni dom. Tajnik II.

LLAP. Sreda, 22. t. m. ob 20.30 uri seja upravnega odbora LLAP. v kavarni Emona. Ob 22. uri seja hazene odbora. — Tajnik.

Izdajatelj in lastnik: «Konzorcij «Jutra».
Odgovorni urednik: Fran Brozovič.
Tisk Narodne tiskarne v Ljubljani.

Telefonsko spojenje Evrope

Nov napredek pri velikih oddaljenostih.

Za letošnji junij je sklicano v Pariz drugo mednarodno posvetovanje o tehniški upravi kablov med glavnimi evropskimi mesti, ki naj omogoči telefonske razgovore na veliko oddaljenost.

Prvi poskusi so se z uspehom vršili med Londonom in Štokholmom ter tudi z Berlinom; priprave za pričlenitev Rima, Švice in Španije so v polnem teku.

Ta akcija je plod cele vrste izumitev v telefonski tehniki. Ker je za izpeljavo tako razsežnega načrta potrebna udeležba mnogih dežel, je dala vzpodbudo za mednarodno organizacijo novih telefonskih linij že leta 1923. prva konferenca te vrste v Parizu. Toda povod tega razvoja se datira že od predavanja angleškega tehnika v Londonu leta 1922.

Doslej ni bilo mogoče telefonirati na velike oddaljenosti, recimo 1000 km. Z novo izpopolnitvijo kablov pa bodo v doglednem času to dosegli ne-le za celo Evropo, ampak tudi za Azijo in New-York, torej tudi za ameriški kontinent.

To bi bil seveda velikanski napredek proti dosedanjemu stanju. Če se posreči premagati velike oddaljenosti tudi za človeški glas, tako da bi, recimo, slišal kdo, ki govori v Ljubljani, jasno svojega partnerja v Londonu, da, celo dalje za vodami morja — bi bilo s tem dosežen ideal: ljudje, oddeljeni prostorno daleč od sebe, bi se brez težkoč sporazumeli, kadarkoli bi jim bilo treba.

Vsako spojenje ljudi in narodov pomaga razvoju sporazuma in civilizacije. Telefonsko spojenje Evrope, da, celega sveta bi bilo eden največjih triumfov vede. In kakor poroča tehniški oddelek londonske centralne pošte, smo na najlepši poti k realizaciji tega cilja.

Copernica v Beogradu

Pravijo, da je doba copernic minila. To bi se dalo popraviti v toliko, da se copernice danes več ne sežigajo na grmadah kakor v starih časih in da jim ljudstvo več ne verjame in ne naseda kakor nekoč. Beseda «copernica» je dobila le drugačen pomen, ker se je izpremenilo ljudsko mišljenje. V resnici pa copernice še vedno bivajo — take ali take, in kradejo ljudem vero, čas in denar.

V Beogradu je pred kratkim postala zelo znana neka «Madame «Thérèse»». Oglaševala je v listih, da je prišla iz Indije, da se razume na hiromantijo, da ume prorokovati bodočnost, lečiti bolne in zapletati in razpletati ljubavne štrene. Lahko si mislimo, da ni bila dama brez klijentov! Beograjčanke in Beograjčani so trumoma vreli k nji na posvetovanja. Ženske so plačevale avdijence s suhim zlatom, z bogatim nakitom in prstani. Možje sicer niso zastavljali ali podarjali ur in zapestnic, pač pa so praznili pred zvito tujko svoje denarnice.

Policija je kmalu doznala za manijo lahkovernih moških in žensk in je sklenila «Thèreso» nekoliko natančneje proučiti. Bil pa je za to tudi že skrajen čas. Kajti po Beogradu se je govorilo, da je segal vpliv skrivnostne copernice že do samih ministrov. Politiki so hodili k prorokinji po nasvete, pustil so se hipnotizirati in — izropati. Zlo, ki ga je širila «Thérèsa», je postalo tako splošno, da je bilo treba nekaj podvzeti zoper njeno čarovništvo. Policija, ki ne veruje v mistično transcendentalnost, je brzo napravila konec «Thérèsinim» mahinacijam. Pozvala je tujko, naj se legitimira. In prišlo je na dan, da ni «Madame Thérèse» nikaka prorokinja iz Francije, temveč prefrigana Madžarka iz Temešvara. Na policiji ni hotela copernica poskusiti ničesar, da bi se rešila preiskave in zapora kakim čudežnim potem. Zdaj sedi v ječi in čaka na razpravo, kajti čim so ljudje izvedeli, da je zvita babnica v rokah oblasti, so začeli pošiljati pritožbe s podatki, za koliko jih je ukanila in okradla. Gospa Tereza bo torej imela še težko stališče sedaj ko je vera naivnih v njeno moč splavala po vodi pravice.

× **Obsojena na deset minut zapora.** Najkrajši zapor, kar jih je bilo kdaj prisojenih, je pred nekaj dnevi odmerilo sodišče v Tottenhamu na Angleškem 27-letni Editi Norphow. Obtožena je bila, da je ukradla za 24 šilingov prtov. Dva tedna je bila v preiskovalnem zaporu, kjer so opazovali njeno duševno stanje. Z ozirom na dolgo dobo preiskovalnega zapora in zaradi olajševalnih okolnosti ji je sodnik odmeril najkrajši zapor ter jo torej obsodil na deset minut zapora.

Darujmo za sokolski Tabor!

Velikonočna križanka „Jutra“

Včeraj je potekel termin za pošiljanje rešitev naše z nagrado združene velikonočne križanke. Odziv med našimi čitatelji je bil nad pričakovanje velik. **Prejeli smo namreč 3856 rešitev.** Oglasili so se čitatelji iz vse Jugoslavije, celo iz Črne gore in Makedonije, nekateri pa tudi iz inozemstva. Prednjačijo seveda Ljubljana in druga mesta iz Slovenije. v izredno velikem številu pa se je odzvala tudi dežela.

Vseh rešitev še seveda nismo mogli pregledati. vendar pa bo med njimi komaj ena četrtina takih, ki so ali nepravilne, ali pa niso izpolnile stavljenih pogojev. **Ostale tri četrtine vposlanih rešitev so torej pravilne in pridejo v poštev za razdelitev nagrad.**

Ker je nemogoče, da bi objavili tako veliko število imen onih, ki so križanko pravilno rešili, v eni sami številki, jih bomo objavljali postopno skozi ves tekoči teden. Danes pričenjamo z onimi, ki so poslali pravilne rešitve

IZ LJUBLJANE:

Umek Ivan, Šušteršič Vinko, Petrič Nuša, Iglič Slavko, Krajšek Vida, Vrečar Anton, Tinta Vlado, Jerkič M., Gračner Marija, Pulko Zdravko, Olivčič Iva, Drnovšek Zinka, Gregorec I., Čufar Anton, Jurko Viktor, Zevnič Milan, Dovč Marija, Wester Rozalija, Vehovc Lojze, Poš Franc, Kopriva Ivan, Kopriva Franjo, Zemlič Joško, Kamobelj Herman, Michler Marijan, Cesar Josip, Kalmus Frida, Kopač Josip, Jeločnik Ivan, Doberšek Karol, Kresnik Peter, Plesničar Stojan, Poniž Roman, Salava Marica, Trapečar Viktor, Dulčič Mate, Korenc Anton, Vadnjal Slavko, Dekleva, Sterle Olga, Lesica Ivan, Slapernik Rajko, Paulin Marija, Šelgaj Milena, Kramar Fran, Lenarčič Ana, Pehani Ernest, Jenko Zdenka, Kordelič Srečko, Kočevar Justina, Bitenc Slavo, Smole Bogdan, Smole Vladimir, Gorjanc Leopold, Inglič F., Hribar Lado, Tavčar Pavla, Fresel Vekoslav, Berlinc Leon, Selan Rina, Juvančič Milena, Čop Vinko, Logar Maksim, Šimnovec Rudolf, Krombholz Viki, Gregorčič Zvonimir, Pehani Jožica, Strejher Gika, Prevoršek Anica, Velepič Rudolf, Žagar Marija, Bonce Marko, Grošičar Franc, Kalokira Ante, Sturz Robert, Kukelj Josip, Virant Marica, Murgelj Vera, Senica Olga.

Rugelj Zora, Škerlj Marjan, Paškulin Jože, Kajfež Maks, Pestotnik Bogdan, Jak Gušte, Binter Bogdan, Veličkanje Ivanka, Braz Edvard, Žitnik Peter, Šegula Alojzij, Burger Maca, Kalan G., Pegan Danilo, Maste Budivoj, Bohinec Mila, Jamar Marija, Juvanc A., Malenšek Mano, Sikošek Dušan, Vehar Venčeslava, Guštin Milan, Zupanc Viljem, Zupanec Rada, Abulner Fran, Savnik Vida, Franz Ernest, Ravnikar Anton, Mahkovec Anton, Podgornik Breda, Kragelj Mirko, Mladič Janko, Klemenčič Angela, Uhlir Hinka, Velepič L., Markič Slava, Pogačar Štefan, Filic Mila, Ovsec Otomar, Kobilica Janko, Levstik Marcela, Petek Irma, Crkvenič Mirko, Klembas Drago, Benedik Stanko, Kovač Radoslav, Banovec Miodrag, Zabavnik Marjan, Jerina Hrvoj, Jerkič Julijana, Bezenšek Boris, Košir Maks, Medveščck Marjan, Počkar Ljuba, Pavlič Radko, Kremenšek Dagmar, Novak Fran, Novak Alojzij, Martin P., Berger Branko, Gregorič Boris, Božič Jakob, Šega Fran, Pavlič Tilka, Premrov Darinka, Kopušar Milan, Kunc Miroslav, Mašera Sergej, Kante Vladimir, Čuden Draga, Sever Mina, Betetto Evgen, Pavlič Bojan, Štembov Vinko.

Markič Viktor, Kalan Rudolf, Osana Marija, Ferjančič Sonja. Radojčič Svetozar, Smerdu Fran, Pirc Ciril, Eržen Natalija, Pavšič Pero, Patik Klavdij, Pinterič Ivan, Rupnik Leo, Kokolj Josip, Goslar Egon, Pevec Nela, Puh Tilka, Pirc Rihard, Rozman Pavel, Štukelj Josip, Dejak Viktor, Debelak Mira, Ravnihar Ana. Hočevar Zvonko, Svete Minka, Valenčič Franc, Jezeršek Franc, Jevnikar Milena, Bakarčič Gvidon, Gradišar Rozka, Rakovec Krist. Germek Danica, Iglič Vlado. Lukman Branko, Tršan Rafael, Ankele Riko, Kenk Tekla, Ungerle Josip, Markolič Anica, Zelenik Franjo, Ločnikar Franc, Petrič Albin, Ozvald Stane, Umek Jože. Vrhovnik Demeter, Lazar Milan, Pogačnik Nika, Kocijančič Boris, Perpar Marija, Fabjan Viktor, Miklavc Rotija, Luckmann Ingeborg, Schubert Miroslav, Kamenšek Erika, Žirovnik Mira, Planinšek Danica, Pavlič Marjan, Podboj Bogomil, Sekula Mara, Hrovatin Ivan, Polak Marija, Pavšič Viktorija, Jošt Josip, Jošt Ivica. Briški Anton, Vene Josip. Kreč Stanko, Kunc Boris, Ljubič Mirko, Medica Diva, Preinfalk Tonči, Merkuža Katarina, Kramer Bronislava, Kleinmayer Tekla, Horvat Ivan, Pečnik Vladimir, Žužek Milka, Rozman Edvin, Kisovec Mirko, Židan Ivo, Jankovič Fran, Kovač Emilija, Oraižar Anton, Čibej Franjo, Stergar Stanko, Bernik Tone. Dolinšek Pavel, Jeraj Ruža, Jankovič Erna, Wimmar Joško, Gregorčič Rikard.

Černe Fanica, Pernuš Anka, Lazič Dušan, Bleiweis Tersteniški Marko, Ulrich Vladimir, Poniž Rajko, Krožek Akadem. kolegija. Brilej Tončka, Furlan Lina., Stojkovič Ivo, dr. Kotnik Josip, Kenda Janez, Rus Josip, Plehan Fani, Bežek Božidara, Raznošnik Zora, Wöfing Anton, Mikek Vilma, Mihevc Davorin, Gale Rudolf Ocepek Ana, Šubic Ciril, Pahor Olga, Olifčič Robert, Buzolič Vinko, Kvebel Emil, Kac Leo, Ludvik Vlasta. Popovič Božo, Gabrijelčič Helena, Marn Nestor Lučovnik Rudolf, Smole Albin, Kukman Franc, Vadnjal Vera, Detter Franjo, Bleiweis Tersteniški Fedor, Gogala Ivo, Bloudek Stibor, Batista Ivan, Pohar Jože, Žerjav Tatjana, Glinšek Ivan, Dermota Lydija, Klepec Janko, Černe Ivan, Vertovec Vida. Gašperšič Stane, Klepec Minka, Klepec Ivan Kodran Jože, Sever Milan, Čik France, Pirc Anton, Semen Mara, Polše Marija, Banovec Svetozar. Švigelj Mitija, Eržen Vilko, Magajna Marica Lavrin Ivan, Mrzlikar Anica, Anžič Marija, Trdina Silva, Fasah Rikard, Ovsenik Fran, Lampe Mara, Debevec Pavel, Skara Vanda, Soklič Julijan, Vraničar Rudolf, Semen Drago. Zupančič Ana, Jeglič Ljudmila, Košak Vlado, Košak Zdenko, Krebel Boris, Verbič Stane, Vučina H., Koderman Ante, Lapajne Cvetko, Župančič Marko, Brezigar Milena. Podgornik Geli. Zernik Hilda, Perjan Terezija, Wölfing Zora.

Cluha Mira, Strajner Franc, Kratochwill Julij, Kregar Fran, Jugovič Lidija, Mayr Josij, Majer Bogomir, Pajdiga Danilo, Bandelj Marija, Žvanut Rozika, Kariš Viktor, Ahazhizh Conci, Jenko Frančiška, Arnič Stojan, Košak Vinko, Kordan Ivan, Brülach Roman, Porekar Zmago. Volč Ivan, Jenko Boris, Ložar Janez, Podboj Marija, Kunaver Martina, Pibernik Mirko, Habjan Marija, Vidmar Terezija, Tejkal Ivica, Frelih Marijan. Bejnzija Vera, Jurič Leonard, Senčar L., Sodnik Boris, Sodnik Zorka, Sodnik Dušan, Zupančič V., Pavlin Ciril, Čibej Avgust, Baltič Franjo, Valenčič Štefka, Sonc Anton. Rozman Franc, Lapajne Sonja, Lokar Fran, Marn Anton, Brezigar Danilo, Brezigar Ljubivoj, Virant Anton Berbuč Olga, dr. Gregorčič Milan, Vdovič Bogomil, Bupelj Nada. Kampjut Leonora, Čobal Darinka, Klasek Otokar, Zemanek Ana, Prinčič Desanka, Ravter Otmar, Polc Hans, Soršak Angela, Gangl Jakica, Rupelj Kralo, Jenko Stojan, Kozak Nikolaj, Šauer Dolfe, Tomaž Stanko, Zirer Mici, Brenčič Anton. Škerlj Božo, Jakovec Ivanka, Wohinz M., Zaplotnik Dominik, Pertot Pavla, Konvalinka Kamilo. Globočnik A., Svete Rudolf, Sušnik Heda, Jereb Joško, Pevaček Mirko, Jezeršek Fran. Česnik Ivan, Gregorič Mirko, Fabjan Viktor, Ogrinc Josip. Čebulj Ivan, Ruperšič Fani, Mikec Marija, Matul Dore, Novak Joža, Zalar Franc, Kessler Ana. Prešeren Justina, Milavec Anton, Pelan Olga, Puc Boris, Jelačin Štef., «Deha», Gaspari Vida. Primšek Joža, Sever Rikard, Tavčar Nada, Čop Minka. Cerkvenik Fanči, Urbanc Miroslav, Lebar Malka, Martinak Mila, Puc Igor. Trček Zmago, Lavrenčič Julij. Pakin Pankracij, Debevc Božena, Lahajner Ivan, Pogačnik Matko, Jerše Zora, Kukar Zdenko, Končar Joško. Cibič Milan, Bartol Lenart, Gabrijelčič Helena, Jerman Franc. Antosiewicz Milan, Šegula Slavko, Florjančič Luce, Zajec Boris, Korbar Avgust, Stele Davorin, Mutec Anton, Čadež Vlado. Manfreda Branko.

Binder Ana. Peršič Joško, Kozinc Anica, Kaučič Pavla, Banovec Ela, Križaj Mihael, Fabinc Valeska, Peterkovič Julka, Petrčič Ivan, Oražem Emi, Aljančič Silvija, Fremer Slavka Globočnik Janko, Križman Ciril, Koniar Viktor, Prantar Svetozar, Gregorin Darja, Šijanec Milan, Šušteršič Angela, Golob Jospina, Otujac Fran, Čck Milka, Premrov Janko. Kunst Maks. Žirovnik Janko, Szillich Milan, dr. Karlin Ivan, Režek Ivan, Šušteršič Vinko, Knavs Ivan, Rupnik Ferdinand, Salovic Pavla, Žagar Maks, Strban Maks. Spindler Frida, Cvetko Branko, Salberger Bogomir, Černila Avgust, Krapež Stana, Kunc Marija, Pretnar Hela, Stanix Berivoj, Javornik Slava, Kveder Franja Savnik Roman, Šramel Bogomir, Brelih Miloš, Cerar Jakob, Pretnar Kazimir, Mikl Rado. Mikolič Franjo, Pirc Josip, Erman Franc Probinar Viktor, Kaligar Emilija, Oberreiter N., Herbst Pepca. Loborec Vekoslav. Vrtačnik Milan, Bajič Vera, Benk Kiljan Skubic Milka, Božič Vlasta, Arnšek Marija, Češnovar Savo, Rozman Nikolaja, Rozman Metoda. Megušar Stanko, Dolgen Josip, Bišćak Marija, Kremžar Stanko, Šval Viljem, Schitnik Marcel, Leben Anica, Štrus Zora, Ambrožič Dane, Komotar Metod, Kavšek Marija, Zorc Pavla, Jug Franc, Koželj Slavko, Pretnar Marija. Trefalč Vida, Hanka Matko. Grčar Stanislav, Kotlušek Ivan, Sfiligoj Dušan, Aplenc Emerik, Seljak Minka Megušar Maks, Ahčin Ferica, Leskovec Engelbert, Knafelc Leon, Korenjak Olga. Zupan Igor, Potnik Terezija. Lah Rado, Tavčar Leon, Zabukovec I., Pokorn Ivanka. Nečemar Zinka, Nečemar Josip, Mugerle Marija, Gnezda Tonči, Lotrič Francka, Bukovec Marija, Ban Franja, Ravnikar Marija, Gubenšek Franc, Doberšek Franc, Košič Milan, Kristan Zofija, Pajdiga Hinko.

Sirnik Fran, Mizerit Edo, Podpac Danica, Lovše Samo, Klemenc Fran, Furlan Olga, Vrančič Ivan Zadnik Zvezdana, Jagodič Julka, Kidrič Boris, Petrič Marta, Zupan Josip. Rozman Srečko, Eberl Ina, Pristov Ante, Damos Konstantin, Leskovec Franc, Ovsenika Marija, Pajk Milan, Fink Boris, Hočevar Kuno, Frankovič Robert, Eržen Rafael, Božič Franc, Binder Marija, Rajner Poldi, Ribnikar Ivanka, Pehani Vidan, Pahor Gusti, Sušnik Josip, Sekula Martina, Bidovec Stanko, Kucler Matko, Skubic Slavka, Vrtačnik Jože, Pernšek Marija, Lokovšek Ivan, Gogola Justi, Milavec Ema, Janežič Ana, Jordan Mirko, Kramaršič Božo, Dubrovič F. Rado, Payer SSlavko, Falatov Franjo .Vrbovšek Josip, dr. Devescovi Angelko, Milač Rupert, Križman Lado, Renko Stanko, Korber Vlado, Ziherl Joško, Velikonja Tinka, Korber Avgust, Cvar Franjo, Reich Valerija, Stuchly Edvard, Grbec Miro, Klemenc Božidar, Gregorič Mila, Osana Ciril, Mazi Irma, Gregorič Rudi, Albrecht Vera, Albrecht Fran, Abram M., Žagar Emanuel, Nagy Viktor, Martelanc Miro, Hebein Frida.

(Jutri dalje.)

Dopisi

KRANJ. Akademski krožek priredi danes dne 22. aprila ob 8. uri zvečer v gimnaziji poljudno predavanje. Predava ga. dr. Alma Sodnik o temi: «Umetnost kot izrazno sredstvo». — V nedeljo dne 26. aprila bo pa predavanje v Šenčurju pri Kranju in sicer ob 8. uri zjutraj v poslopju ljudske šole. Predava član «Akademskega krožka» «O uporabi elektrike v poljedelstvu. — Odbor.

JESENICE. Lep poslovilni večer je priredilo Sokolsko društvo v sredo dne 14. t. m. v kolodvorski restavraciji svojemu marljivemu in idealnemu bratu inž. Franu Zelenku, načel. prog. sekc., kateri je službeno premeščen kot šef sekcije glavne proge Ljubljana I. Večera so se udeležili vsi uradniki progovne sekcije ter progovni mojstri njegove edinice. Impozantno je bilo videti dolgo vrsto v odgovorni službi osivelih mož kakor tudi mladih nadepolnih uradn. kako so znali ceniti znanje, marljivost in objektivnost svojega gospodina «Franja». Zastopana so bila dalje tudi nacijonalna društva iz Jesenic in okolice, predvsem Sokol iz Javornika in Radovljice ter njegovi številni prijatelji in znanci. Ob zvokih sokolske godbe iz Jesenic je prišel v spremstvu svoje gospe soproge in ožjih prijateljev brat Zelenko, navdušeno pozdravljen od navzočih, ki so dvorano napolnili do zadnjega kotička. Prvi se je poslovil v imenu jeseniškega Sokola od njega brat dr. Maks Obersnel, ki je v svojem govoru naglašal vrline in delavnost brata Zelenka, s katerim je izgubil iskrenega sokolskega sodelavca in prijatelja. Imenom prednjačkega zbora na Jesenicah ter T. O. G. S. Ž. se mu je zahvalil za sodelovanje in naklonjenost brat Matija Sušnik ter mu sporočil pozdrave sokolskih društev iz Javornika in Mojstrane. Prisrčne besede mu je spregovoril tudi predsednik krajevne organizacije D. S. na Jesenicah dr. Franc Kogoj. V imenu uradnikov ter progovnih mojstrov se je poslovil od njega sedanji šef pr. sekcije inž. Drago Leskovšek, kateri mu je izročil v spomin krasen album s slikami njegovih poklicnih sodelavcev. Govorili so dalje br. Ulčar za sokolsko godbo, dr. Ernest Rekar v imenu gospodarskih krogov ter progovni mojster g. Niefergal in železničar g. Poberaj v imenu železničarjev iz Hrušice. Inž. Zelenko se je iskreno zahvalil, naglašajoč, da mu ostane spomin na Jesenice trajno lep.

PRESERJE. Sokol nam je nudil v nedeljo po dolgem presledku zopet nekaj zabave. Priredil je igro «Lovski tat». Igralci — same domače moči — so vrlo dobro izvršili svoje vloge. Želimo, da nas Sokol še večkrat preseneti s kako predstavo.

BOROVNICA. Sokolsko društvo je uprizorilo v letošnji sezoni Milčinskega roparsko pravljico s petjem «Volkašina», Štolfa-Govekar «Stari grehi» in mladinsko igro Ribičevo «Škrati». Uspeh vsakokrat izredno zadovoljiv. Društvo je proslavilo spomin štiriletnice smrti br. dr. Ivana Oražna ter 75-letnico Masaryka s predavanjem o dobrovoljstvu. Predaval je br. Engelsberger. Drugo dobro uspelo predavanje je imel br. prof. N. Marolt o «Sokolstvu». Udeležba vsakokrat nad 40 članov.

LITIJA. V sredo dne 29. marca se vršil redni občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice ob 20. uri v Sokolskem domu. Članstvo naj se istega točno in polnoštevilno udeleži. — Odbor.

ŠT. VID-GROBELNO. «Vdova Rošlinka» se je v nedeljo uprizorila v nabito polni dvorani. Mnogi sploh niso dobili prostora. Vsi so bili z veseloigro prav zadovoljni ter se ista v nedeljo dne 26. aprila na splošno željo ponovi.

RADEČE PRI ZID. MOSTU. Gasilno društvo priredi v nedeljo dne 3. maja v hotelu «Jadran» koncert s sodelovanjem zidanmoškega orkestra in pevskega društva «Kum». Dopoldne se vrši cvetlični dan za nabavo nove mehanične lestve. Pri otvoritvi veselice nastop članstva gasilnega društva k slovesni zaobljubi. — Gospod Mirko Strukelj je daroval za gas. društvo v Loki 100 Din ter mu društvo izreka najiskrenejšo zahvalo.

ŠT. PAVEL PRI PREBOLDU. Tu se je v nedeljo dne 19. aprila vršil ustanovni občni zbor JDS, ki ga je vodil g. Roš. Predsednik srezkega odbora g. Prekoršek je poročal o notranjem političnem položaju, o delu in nalogah stranke ter razpravljal o perečih gospodarskih vprašanjih. Bodril je k koristnemu delu v organizaciji, ki naj druži vse, ki vidijo v urejeni državi dobrobit vseh slojev. Sestavil se je desetčlanski odbor samih delavnih in odločnih mož s predsednikom g. Plihom. Stvarna debata je pokazala tisto pošteno voljo, ki je porok, da lepo začeto delo prinese tudi dobrih sadov.

Excella je najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. GOREC, LJUBLJANA
palača Ljubljanske kreditne banke

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Obrt

Damske slamnike kakor tudi preoblikovanje starih po zadnji novosti — pri Alojziju Škrabar, Domžale. 7230

Službe (dobe)

Mehanika za kolesno delavnico, sprejme Gorec, Gosposvetska cesta 14. 8919

Trg. vajenca sprejme tvrdka tehnične stroke. Ponudbe le inteligentnih dečkov pod značko «Avto» na upravo «Jutra». 8916

Krojaškega vajenca ljubljančana, sprejme takoj «Elite», Prešernova ulica 9. 8914

Mehanik zmožen prvovrstnih del, se takoj sprejme. — Avto Florjančič, Ljubljana. 8555

Učenec krepak dečko, se sprejme v kolonijalno trgovino Vekoslav Podlogar, Florijanska ulica. 9057

Brivska pomočnika dva — dobra in solidna, od teh eden perfekten vlasuljar, event. tudi šminkar in eno maserko z daljšo prakso, sprejme takoj ali po dogovoru R. Grobelnik, gledališki frizer v Celju, Glavni trg 17. 8792

Učenka s primerno šol. izobrazbo, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe pod «Učenka 25» na upravo «Jutra» v Mariboru. 9062

Medicar. pomočnik trezen, pošten ter popolnoma vešč v svoji stroki, se takoj sprejme. — Anton Nohor, medičarija, Kranj. 9085

Tapetniški pomočnik dobro izurjen, se sprejme takoj v leperm kraju Slovenije. Ponudbe pod šifro «Tapetnik» na upr. «Jutra» 9036

Učenka se takoj sprejme v trgovino specerijskega blaga Vekoslav Podlogar, Florijanska ulica. 9055

Samost. prodajalka izvežbana v papirnati stroki, pridna in poštena, se sprejme. Stanovanje v hiši. Vstop po dogovoru. Ponudbe s prepisi spričeval in sliko na upr. «Jutra» pod šifro «Samostojna prodajalka». 9082

Sprejme se dobra ženska **pisarniška moč**
One, vešče v stavbni stroki, imajo prednost. Predstaviti se je v sredo od 2—4 popoldne pri Jakobu Accetto, Tabor 2. 8997

Dobra kuharica ki opravlja tudi druga hišna dela, se sprejme k družini 5 oseb. Plača po dogovoru. V hiši je poleg nje še ena služkinja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod «Dobra kuharica». 9019

Dober postranski zaslužek se nudi raznašalcem, vpokojencem, pismonošem, slugam, trafikantom itd. Oglasiti se je pri tvrdki «Posredovalec», Sv. Petra cesta 23/I. 9060

Službe (išče)

Knjigovodkinja in KORESPONDENTINJA za slov., srbohrv. in nem. jezik, išče poldnevnega zaposlenja. — Naslov pove uprava «Jutra». 8786

Uradnik z dveletno prakso, absolvent drž. dvorazredne trg. šole, išče primernega mesta v Ljubljani ali na deželi. — Gre tudi na deželo. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «St. G.». 8565

Gospodična z 8 razr. meščanske šole in dveletno prakso v trgovini, želi mesta še eno leto kot učenka v kaki trgovini mešanega blaga. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Marljiva 4224». 8897

Žagar (venecijanar), vešč vseh lesnih manipulacij, zanesljiv, želi premeniti mesto. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Žagar». 8886

Brivska pomočnica z daljšo prakso, ki bi se rada popolnoma izvežbala v striženju, išče službe, najraje izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Brijačica 22». 9056

Prodajalka išče mesto — gre tudi na deželo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Prodajalka 25». 9063

Spretna prodajalka mlajša moč, išče mesta, najraje na deželi. Ponudbe pod «Zanesljiva 4282» na upravo «Jutra». 9048

Kontoristinja z dveletno prakso, zmožna slov. in nemške korespondence, stenografije, strojepisja, kakor vseh pisarniških del, išče službe v Ljubljani ali okolici. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe je poslati na poštni predal 129. 9029

Celo prvo mesečno plačo dobi kdor pripomore 25letnemu priv. uradniku, bivšemu dalješlužečemu računskemu podčastniku in trgovcu do dobre stalne službe v Ljubljani. Dopise pod značko «Lep nastop» na upravo «Jutra». 9026

Trg. pomočnik špecerist — želi spremeniti službo v kako večjo trgovino v mestu ali na deželi — Nastop po dogovoru. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Zanesljiv 4261». 8985

Deklica z dežele, želi mesta kot učenka v trgovini z mešanim blagom. Spretna je v računstvu, pisanju in vsakem domačem delu. Naslov pove uprava «Jutra». 9014

Trg. sotrudnik event. potnik, išče primerne službe, najraje v Ljubljani. Zmožen je špecerijske in galanterijske stroke. Cenjene ponudbe pod šifro «Starejša moč 4263» na upr. «Jutra». 8996

Pouk

Dva trgovca iščeta učiteljico za francoščino in hrvaščino. Prednost imajo mlade dame. Ponudbe na poštni predal št. 153. 8908

Prodam

Vrtne stole prodaja najceneje Rotmann & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 164

Ravnokar došle **dalije in gladijole!**
Gladijole v osmih barvah, velikocvetne, dalije (30 različnih vrst) ima v zalogi Ivan Šimenc, trgovski vrtnar v Ljubljani, Gradišče 12. 8799

Več otroških vozičkov in dvokoles prejšnjih modelov, poceni proda «Tribuna» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4. 8278

Prodam 1 vagon lepih ravnih **hrastovih debel** od 2—4 m dolgih in od 25 do 50 cm debelih, po zelo nizki ceni. Martin Jernej, Šoštanj, Slovenija. 8611

Šamot-opeko in šamot-moko, priporoča F. Hočevar, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 7689

Zelo fini **BATIST-ŠIFON** po Din 16·— meter krasni **FROTIER-KREP** po Din 17·50 meter kupite v **TEKSTILBAZAR-U** Ljubljana, Krekov trg 10, prvo nadstropje DOKLER TRAJA ZALOGA 8718

Moško kolo v najboljšem stanju, se proda na Glincah štev. 220 9064

2 nočni omarici posteljo in umivalnik, se proda v Trnovem, Valjavčeva ulica 21. 8954

Moško kolo italijansko, poldirkač, dobro ohranjeno, se po zelo ugodni ceni proda. Naslov pove uprava «Jutra». 9052

Perzijsko preprogo prodam. Naslov pove upr. «Jutra». 9048

Nove kante prodam. Naslov pove upr. «Jutra». 9050

Razno pohištvo prodam. Ogleda se lahko vsak dan od 7.—10. in od 14.—19. ure v Slomškovi ulici 4, II. nadstr., levo. 9030

Motorna kolesa nov amerikanski sistem «Ewans», ki so lansko leto bili po 13.500 Din, nudi še nekaj komadov sedaj po 6200 Din «Tribuna» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. 8276

Moško kolo skoraj novo, ugodno prodam. Naslov pove uprava «Jutra». 9055

Kupim

Srebrne krone se po najvišji ceni kupujejo. Ponudbe pod značko «Krona» na upr. «Jutra». 8707

Ia hrastove hlode več 100 m³, kupimo, ravno brezgrčevo in malo grčevo blago ne izpod 30 cm deb., v dolžinah 270 in 280 cm. Ozira se le na cenjene ponudbe z navedbo množine, roka dobave ter zadnjo ceno za m³ franko vagon, na upravo «Jutra» pod značko «Akreditiv». 8243

Šivalni stroj moderen, se kupi. Naslov pove uprava «Jutra». 9034

Pisalni stroj dobro ohranjen, kupi Ig. Repše, Poljanski nasip 22. 8983

Posest

Njive in travnike na lepem prostoru v Sp. Šiški, se proda. Pojasnila v trgovini Pintar. 8758

Redka prilika! Enonadstropna hiša, 50 let obstoječa trgovina manufakture, špecerije, železa, tita, jajc, trafika in zaloga lesa, v lepi vinogradski legi na medmursko-štajerski meji, radi bolezni takoj naprodaj. Lesna zaloga in železo glavni predmet, brez konkurence. — Letni promet mogoč do 3,000.000 Din. Cena hiši in zalogi blaga z 1 in pol oralom lepe senokoše, «kupaj samo 450.000 Din. Naslov pove uprava «Jutra». 8765

Mizarstvo s strojnim obratom in velikim posestvom, se proda, odda v najem, event. se sprejme tudi družabnik. — Istotam se proda tudi kovaško orodje. Naslov pove uprava «Jutra». 9005

Lokali

Lokal v sredini mesta, se takoj odda onemu, ki kupi inventar. Naslov v upravi «Jutra». 8969

Trgovina raznega blaga, se pod lastno ceno odda. Naslov pove uprava «Jutra». 9047

Lokal se vsled prevzema posestva odda na prometni cesti v Ljubljani (sredina mesta), proti prevzemu blaga in inventarja. — Prevzame se lahko že s 1. majem. — Upoštevajo se le resni reflektanti. — Ponudbe pod «Ugodna prilika» na upr. «Jutra». 9067

Stanovanja

Solidna gospodična, išče **čedno, svetlo sobo** najraje v kaki vili v bližini Bleiweisove c., obrtne šole ali na Taboru. Plačam dobro. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «L. 4171». 8803

Velika soba prazna ali opremljena, z direktnim vhodom iz stopnišča, v centru mesta, se išče proti najboljšemu plačilu. Ponudbe pod značko «Veletrštec» na upr. «Jutra». 8232

Opremljena soba mesečna, s posebnim vhodom in z razgledom na Mestni trg, se odda s 1. majem. Naslov pove upr. «Jutra». 9059

Opremljeno sobo solnčno, z elektriko in posebnim vhodom, za takoj ali pozneje išče gospod. — Ponudbe z navedbo cene (event. z hrano) na upravo «Jutra» pod «Činovnik». 9054

Zračna soba z električno razsvetljavo, v bližini glavnega kolodvora, se odda mirnemu in solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava «Jutra». 8984

Boljši gospod se sprejme na hrano in stanovanje. Naslov pove upr. «Jutra». 9006

Opremljena soba se odda takoj ali s 1. majem. — Kje, pove uprava «Jutra». 9007

Stanovanje sobo in kuhinjo, ali pa majhno posestvo, vzamem kje na deželi v podnajem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Primerno 4272». 9024

Stanovanje in domačo hrano, išče mlad ključavničarski pomočnik v Ljubljani. Ponudbe na naslov: Anton Mucha, Metlika 9016

Gospod se sprejme na hrano in stanovanje na Starem trgu 28/III. 9026

Iščem stanovanje v Ljubljani, po možnosti 2 sobi z kuhinjo. — Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Maj ali pozneje». 9023

Kapital

Mlad agilen trgovec (trg. pomočnik) ali absolvent trg. šole, vešč knjigovodstva, korespondence, strojepisja ter deloma srbohrvaščine, s kapitalom najmanj 60.000 Din, se sprejme kot tihi družabnik k boljši trgovini z mešanim blagom na deželi. Dotičnik dobi svoj delež pri trgovini, poleg tega primerno plačo kot knjigovodja te tvrdke, z raznimi obrti. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Poštena moč 6» 8774

Dopisi

«Vodnik 35» Ali je mogoč drug način sestanka? 9068

V upr. «Jutra» naj se dvignejo pisma pod nastopnimi šiframi: Amerček K. L., Brez ljubavi in sreče, Bogata samotarka, Darinka, Duševno znanstvo, Duša, Fandanno, Inteligentna, Joj & Boj, Ingenjeur, Marta 24, Poletje, Prva ljubezen, Poseet 7742, Pomlad 28, Prilika, Soba 90, Srečen dom 1925, Sreča 222, Sreča v nesreči, Snegulčica, Srečne oči, Takoj 3929, Tovarna, Trgovina z uspehom, V. B., Vulkan, Vstajenje materije, Vrtnica.

20letna gospodična inteligentna, vesele narave, želi znanja z gospodom resnega značaja, v svrho dopisovanja ter poznejših skupnih izletov. — Dopise na upr. «Jutra» pod šifro «Sreča 4257». 9010

Inteligentna gdč. želi v svrho razvedrila korespondirati z istotakim gospodom srednjih let. Dopise na upravo «Jutra» pod «Blondinka». 9012

Gospodična dobro situirana, želi znanja z akademsko naobraženim gospodom srednjih let, v svrho skupnih izletov. — Dopise na upravo «Jutra» pod «Turistka». 9009

Opozarjamo
vse interesente, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštnino in manipulacijsko pristojbino v znesku Din 2·—. Posebno opozarjamo na to one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov“ bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Din 2·—

FERDO CIRMAN
JOŽICA DE[illegible]AR
POROČENA
Št. Vid nad Ljubljano — Brezje

Vdovec brez otrok, star 45 let, želi znanja z gospodično ali vdovo, staro 30—45 let. — Pismene ponudbe na naslov Žibert Anton, Bistrica, Boh. jezero št. 110. 8680

Glasba

Klavir ki se da popraviti, se zelo ugodno proda. Naslov pove podružnica «Jutra» v Mariboru. 9061

Razno

Abadie cigaretni papir zopet stalno na zalogi. — A. Lampret, Krekov trg 10. 186

Zamenja se avto štedeč, dobro ohranjen, za štirisedežnega — Naslov pove uprava «Jutra». 8994

Hotel «Tratnik» v Ljubljani priporoča potujočemu občinstvu lepe zračne in čiste sobe, tudi za daljši čas. — V hiši je tudi kavarna in restavracija. 9027

Nogavice raznovrstne, se poceni podpletajo Pred Škofijo 1/I. 154

Izletniki in društva Hotel «Grad» na Bledu nudi dober obed za 15 Din za osebo. — Predznanila potrebna. 8995

Zagrebački Zbor legitimacije a Din 40 prodaja Aloma Company v Ljubljani. 9002

Družabnika realitetne pisarne za Ljubljano, išče Zagorski, Maribor. 9001

Živali

Pes volčje pasme 9 mesecev star, se proda. Naslov pove upr. «Jutra». 8936

Psa z dokazom čiste volčje pasme, od 6—8 mesecev starega, kupim. — Ponudbe pod «Čistokrvni volk» na upravo «Jutra». 9089

ALEKSANDER·DUMAS

ZVESTOBA DO·GROBA

(LA·DAME DE· MONSOREAU)

122

«Kaj je?» viknejo še drugi in pohité za njim. Grozen pogled. «Smrt, trupla vsepovsod!» pravi mladi mož.

Soba je bila očividno pozorišče strašne nočne borbe. Tapete so izsekane z udarci mečev in s kroglami, ki so udarjale vanje. Pohištvo je zlomljeno, prevrnjeno. Povsod lise krvi, mlakuže, vse oškropljeno. — Antraguet stopi še v drugo sobo. Povsod isti sledovi. Sledovi kažejo, da se je borba vršila tudi na tej strani. Zgoraj je odprto okno, tudi okrvavljeno. Nagne se skozenj in pogleda doli. Na železni ograji nataknjeno visi zmrvarjeno telo ubogega Bussyja.

Antraguet obupno vrisne. Livarot in Ribeirac prihitita za njim. Njuni mečonosci pa zadržujejo naval radovednežev, ki se jih je kmalu nabralo vse polno.

«Evo, Bussy je mrtev!» «Hej, Livarot, semkaj, Bussy visi mrtev na železju!» «Vrgli so ga skozi okno?» «On je to . . .» «Glej, pest mu je ranjena, razsekana . . .» «Preluknjan je s sunki bodala!» «Strel ima v rami, dva strela v prsih . . .» «O ubogi, nesrečni Bussy!» zatarna Antraguet, potem grozno krikne: «Osveta, osveta!» in potegne meč.

«Hej, tu smo mi!» mu pravi Livarot. «Vtakni meč nazaj. Da, osveta, pravim tudi jaz. Ali proti komu?»

Livarot tačas vikne iznova: «Hej, tukaj je mrtvi Monsoreau!»

«Kaj, tudi Monsoreau?» «Da, mrtev, glavo ima razbito in z mečem je pribit na tla!» «Torej ubiti vsi naši prijatelji?»

«Kje je grofova žena, gospa Diana?»

Na to ni vedel nikdo odgovora. Pač pa je prihajalo vedno več ljudi, da vidijo neobičajno bojišče, grozno, okrvavljeno, kakor mesnica, ali izpričujoče, da se je tu vršila silna borba mnogih proti malemu številu.

«Vojvodi treba javiti!« spregovori nekdo.

«Bussy, ubogi naš Bussy, zavratno umorjen, od množice, junaško se je branil. Evo, to je njegova roka!»

«Da,» potrdi Antraguet Ribeiracu, «hoteli so se rešiti najopasnejšega med nami!»

«Strahopetnost, sramota!» planeta druga tovariša.

«Ne bomo drugim prepuščali skrbi za osveto, ker bi bili potem najbrže bolj slabo osvečeni!» pravi Antraguet tovarišema. «Prijatelji, poglejte plemenito lice našega prijatelja in druga. On ni nikomur poveril svoje osvete, maščeval se je sam na licu mesta, čeprav je padel. Prijatelj Bussy, mi te bomo osvetili!»

«Bussy, kolnemo se ti, da bo tvoja kri še danes oprana!» prisegajo prijatelji.

«Nikakršne milosti, niti milosrdja!»

«Trije bomo proti štirim.»

«Istina je, ali mi nismo nikogar umorili, niti dali umoriti, in bog je z nedolžnimi proti zločincem, ki nimajo čiste vesti!»

S strahom in obupom v duši so prijatelji odšli z mesta žalosti in zločina na bojišče, pot skozi množico so si morali napraviti skoraj s silo in na odrejenem bojišču so že našli zbrane svoje protivnike.

«Gospoda moja,» pozdravi Quelus z bahavo resnobo, «mi smo vas čakali.» a Antraguet je odgovoril: «Oprostite, gospoda, zamudi. Bili smo že pred vami v bližini, a nismo semkaj došli po neljubi zamudi enega naših prijateljev.» «Gospoda de Bussyja, da,» pravi Epernon, «da, zares, njega ne vidim. Trebalo bi ga potegniti za uho!» «No, pa počakajmo še malo!» dé malomarno Schomberg. «Gospod de Bussy ne pride!» pravi Antraguet zamolklo in ostro opazuje protivnike. Na licih treh miljencev se odraža začudenje. Epernonovo pa kaže nekaj druzega. «Kaj,» pravi, «on ne pride, najhrabrejši med hrabrimi pa se je prestrašil?» «To je nemogoče!» dostavi Quelus. «Imate prav, gospod Quelus, to je nemogoče!» potrdi Livarot. «Pa zakaj ne pride?» vpraša Maugiron. «Ker je mrtev!» izjavi Antraguet. «Mrtev?» vzkliknejo miljenci. Le Epernon je molčal in nekoliko pobledel. «In ta umorjen!» doda Antraguet. «Kaj ne veste tega?» «Nismo vedeli, in tudi, odkod?» pravi Quelus. «Sicer pa, je-li to istina?» vprašuje Epernon.

Antraguet potegne meč in klikne: «Istina je, in istina je, da je na tem meču njegova kri!»

«Umorjen!» kliknejo miljenci iznova, le Epernon hlimbeno zmajuje z glavo, kakor da ne veruje.

«Ta kri zahteva osvete, čujete, vi, gospodje?» pravi Ribeirac.

«Glej jih. Zdi se, da nekam merite?» vpraša počasni Schomberg.

«Nič druzega!» potrdi Antraguet. «Kajti vprašanje je, komu je bil ta zločin v korist!»

«Hej, brž meče venkaj in v napad!» vikne sedaj Epernon, kakor da se je razjaril zaradi klevete.

«Hehe, Gaskonjec moj,» mu dé Livarot, «danes se vam žuri, zelo! Štirje proti trem. Popreje smo bili štirje proti štirim, pa ste bili nekoliko počasnejši!» «Mi nismo krivi, da ste vi samo trije!» odvrne ta suho. «Da, vi ste krivi!» mu ponovi Antraguet, «ker ste vi hoteli, da bo mrtev, da leže v grob, predno se mu morate postaviti pred nepremagljivi meč, strahopetneži, vi! Ali ste razumeli, vi, ki umikate svoj pogled?»

Schomberg, Maugiron in Epernon viknejo gneva. Ali Quelus jih ustavi. «Dovolj je,» pravi. «Umaknite se, Epernon. Borili se bomo trije proti trem, da bodo gospodje videli, da se jih ne bojimo, obenem pa, da smo plemiči in da obžalujemo nesrečo, kakor jo obžalujejo oni sami. Potem potegne meč, zamahne ž njim po zraku, da je švistnilo, in pravi: «Pridite, in borili se bomo pod vedrim nebom in pod božjim očesom, da boste videli, ali smo zares ubojice, kakor mislite, ali nismo! «Naprej!» In mladi možje slečejo košulje in suknje in jih polože ter se odpravijo v naznačeni smeri. «Stojte!» vikne Quelus. «Izgubil sem bodalo. Najbrže med potoma!»

«Ali ste ga pa pustili pri gospodu Monsoreauu na bastiljskem trgu v kakšnem truplu, iz katerega si ga ne upate več potegniti, morilec!» mu zabrusi v lice Antraguet, da Quelus iznova vrisne in zahrešči: «Naprej, pripravite se, ali sunem!» «Ali on nima bodala!» vikne Chicot, ki je pravkar prihitel na bojišče in slišal zadnje besede. «Tem slabeje zanj, to ni moja krivda!» sikne Antraguet.

«Jutrov» roman

LUCIFER

katerega skorinske napeta vsebina, prepletena s fantastičnimi zapletljaji od začetka do konca ki prinašajo navdušenemu čitatelju s interesantnim razmotrivanjem vsak hip presenečenja, ki mu že sledi razočaranje in konsternacija in zopet presenečenje tako, da so čitatelji nestrpno pričakovali vsako nadaljevanje romana, je izšel in se dobiva pri upravi «Jutra» v Ljubljani

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice

Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga!

Vezana stane . . . . 55 Din
Broširana pa . . . . 45 Din

Priporočamo knjigo: Stojanović A.,

Kumanovska bitka.

Popis bitke in njen pomen z dvema zemljevidoma. Knjiga velja s poštnino vred Din 31·— ter se naroča pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Nov avtobus na Posavje od gostilne „Figovec“ do Aleša

Cenj. občinstvu se vljudno naznanja, **da prične od 26. t. m. dalje od „Figovca“ do Aleša voziti nov avtobus redno vsako nedeljo in praznik popoldne** in, ako treba, tudi **dopoldne.** Postaji napravi zaenkrat pri Urbančku in Ruskem carju. Ta avtobus ni v nikaki zvezi z onim društva „Stora“. Avto je najmoderneje opremljen in se je na njem prav udobno peljati. Avtobus vozi od 2. ure dalje po posetu občinstva. — **Enkratna vožnja stane 5 Din.**

2208-a **Adamčič & Comp.**

„Grom“

carinsko posredniški in // špedicijski bureau //

LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 41
Naslov brzojavkam „Grom“ Telefon int. št. 454
Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek
Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Modni salon
Barborič-Završan
Ljubljana, Mestni trg štev. 7
priporoča veliko zalogo svilenih klobukov, slamnikov in nakita po zelo nizkih cenah. 150-e
Slamniki od 80 dinarjev naprej.

Trgovina z mešanim blagom

v bližini Maribora, dobro idoča, **se preda** proti odplačilu inventarja in blaga. — Naslov v upravi „Jutra“, Maribor pod „Sigurna eksistenca“.

„Pri nizki ceni“
Ign. Žargi, Ljubljana
Sv. Petra cesta štev. 3.
priporoča cenj. odjemalcem veliko izbiro **raznega perila, prvovrstne svil. flora in vsake vrste damskih, moških in otročjih nogavic ter jumperjev, oblekc, predpasnikov, vsake vrste kravat, svilene in pletene samoveznice itd.**
- po priznano nizkih cenah. -

✝

Franc Ksav. Casper naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov, da mu je njegova dobra, nepozabna žena, gospa

Katica Casper

v torek dne 21. t. m. po dolgi, mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pogreb blage pokojnice bo v sredo, dne 22. t. m. ob 5. uri pop. iz mrtvašnice Sv. Krištof na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1925.

Rodbine: **Casper, Urbas** in **Oman.**

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. 2206

Dovoljujem si naznaniti, da sva s kupnim potom prevzela mariborsko podružnico špedicijske delniške družbe „Balkan“, katero bova vodila pod novim imenom

„Balkan“ mednarodna transportna družba z o. z. v Mariboru

samostojno v še večjem obsegu kot dosedaj. Ker ostane vodstvo nespremenjeno, ter se bo isto predvsem potrudilo, da si obdrži stranke prejšnje podružnice, pričakujeva, da se bo isti dosedaj izkazano zaupanje vsestransko preneslo tudi na najino novo ustanovljeno podjetje.

Za prav številna naročila se priporočava

Edmund & Stanko Kocbek. 2213-a

„Hubertus-milo“ nadkriljuje v kakovosti vse dosedanje proizvode in ga dobavlja pod konkurenčnimi cenami pod znamko:

Hubertus milo Celje

Celjska milarna d. z o. z. v Celju

Narodna tiskarna
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

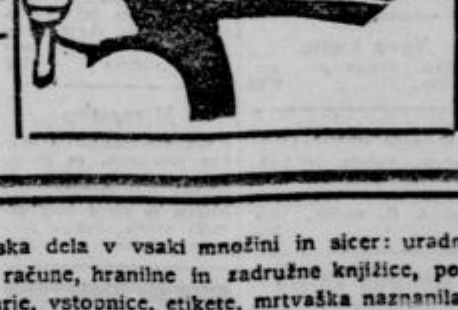

izvršuje tiskarska dela v vsaki množini in sicer: uradne tiskovine, ceniki, kuverte, račune, hranilne in zadružne knjižice, poročna naznanila, vabila, cirkularje, vstopnice, etikete, mrtvaška naznanila, zavitke, časopise in vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“, Prešernova ulica 7

Kandelabre
za plinsko ali acetilensko razsvetljavo
steklene tulpe
in plinove cevi **proda**
Hotel Štrukelj, Ljubljana

Priporočamo novo izdajo
Janko Kersnikovih romanov:
Cyclamen
Broš. 22 Din, vez. 27 Din, pošt. 1·25 Din
Agitator
Broš. 18 Din, vez. 23 Din, pošt. 1·25 Din
Izdala jih je
Tiskovna zadruga v Ljubljani

Podeželske odre
opozarjamo
na najnovejše igre iz zbirke Oder:
Schönh rr, ZEMLJA. Življenska komedija 15 Din, po pošti 75 p več.
Svoboda - Govekar. PO SLEDNJI MOŽ. Veseloigra, 14 Din, po pošti 75 p več.
Linhart, ŽUPANOVA MICKA. Komedija. VESELI DAN ali MATIČEK SE ŽENI. Komedija, 20 Din, po pošti 1 Din več.
V kratkem izide: Nušič-Govekar, NARODNI POSLANEC.
Naročila sprejema:
Tiskovna zadruga v Ljubljani, Prešernova 54.

Ažurira in entla
vezne v vseh barvah
Toni Jager-Černe
Ljubljana, Dvorni trg 1.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Predeno si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki
Lud. Baraga
Ljubljana
Selenburgova ulica 6/I.
Brezplačen pouk
15-letna garancija
15- a
Telefon št. 980 Telefon št. 980

L. Mikuš 14-a
LJUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic
Stari dežniki se ponovo preoblečejo.

Rast las zajamčuje „LEDA“
zakonito zavarovano sredstvo proti plešavosti izpadanju las in prhutu. Dobiva se vseh lekarnah, drogerijah in brivnicah, ali pa ga pošilja po povzetju za 100 Din (in 10 Din poštnina).
Kozmetični laboratorij „LEDA“ v Zagrebu, Nikolićeva 1
30-a

Obrtniki, ličarji, pleskarji pozor
veliko odprodajo
raznih lakov iz svetovnoznane tovarne Carl Tiedemann
po znatno znižanih cenah nudi tvrdka
Stanko Florjančič
Sv. Petra cesta št. 35.

Josip in Rajko Turk
spedicijsko podjetje v Ljubljani, Vidovdanska cesta št. 3
Prevažanje blaga. Ocarinjenje blaga.
prevzema vsakovrstne vožnje blaga, kakor premoga, drv, manufakture, stavbnega materijala itd., po na nižjih cenah. Istotam so tudi prvovrstni poročni vozovi (bruni z gumastimi kolesi) po izjemno nizkih cenah na razpolago. 65-a

Večje trgovsko podjetje v Ljubljani išče 9189-a
krajevnega zastopnika
za Ljubljano.
Naslov pove Aloma Company, Ljubljana.

Za mladino
naročite novi knjigi:
Filip Dom.: Kako se so vragi ženili.
Broširano 30 Din, vezano 35 Din, poštnina 1·50 Din.
Levstik Vlad.: Deček brez imena.
Broširano 25 Din, vezano 30 Din, poštnina 1·50 Din.
Knjigi se naročata pri
knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.